

Møteinnkalling

Utvalg: **Dovrefjell nasjonalparkstyret**
Møtested: Stort møterom, Hjerkin - Norsk villreinsenter
Dato: 18.03.2020
Tidspunkt: 11:00

~~I utgangspunktet skal møtet foregå etter samlingen 17. 18.3. på Lillehammer. Det er imidlertid overveiende sannsynlig at samlingen blir avlyst grunnet koronasituasjonen, men dette er ikke endelig avklart i det vi sender ut.~~

~~Ut fra signaler fra styremedlemmer er det mulig vi må ta møtet via Skype, eventuelt. at noen av medlemmene deltar via Skype.~~

Eventuelt forfall må meldes snarest til fmopdovrefjell@fylkesmannen.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Etter at PDF var generert (tar tid!) men før vi rakk utsending, har Fylkesmannen besluttet å kansellere samlingen.

Samtidig har det kommet signal fra flere styremedlemmer om at det er innført restriksjoner å møtedeltakelse i deres respektive kommuner / fylkeskommuner.

Sekretariatets forslag er derfor at vi tar møtet på Skype, men at de som ønsker det kan møte på Hjerkin. Etter vår mening er det viktig å få konstituert nytt styre, samt at det er en del saker som har ventet lenge på svar.

Innkalling til Skype-møte kommer via e-post.

Carl S Bjurstedt / Lars Børve
nasjonalparkforvaltere

Kommentar

Bokmerker

Forside

Saksliste

ST 1/2020 Godkjenning av innkalling og sakliste

ST 2/2020 Referatsaker

ST 3/2020 Delegerte vedtak

ST 4/2020 Konstituering av Dovrefjell nasjonalparkstyre 2020-23, valg av leder, nestleder og arbeidsutvalg med varamedlemmer. Andre

Saksfremlegg

Vedlegg

Oppnevning av medlemmer til Dovrefjell nasjonalparkstyre 2020-2023

Vedtekter Dovrefjell nasjonalparkstyre av 7.1.2020

2016-11-14 Tilleggsdelegering fra MDIR NML kap IX

2017-01-05 50-2016 Delegeringsreglement

2015-01 Stillingsbeskrivelse forvalter

Sak 14-2015 Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsel og forvaltning.

NP-styret 2020-2023 offentlig per 4.3.2020

ST 5/2020 Forslag til endret møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyre for mai-desember 2020

ST 6/2020 Søknad fra Dovrefjell fuglehundklubb om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven i Joramo

<

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Arkiv-saksnr
ST 1/2020	Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen	
ST 2/2020	Referatsaker	
RS 1/2020	Tilbakemelding - Einøvlingvatnet - framdrift i vurdering av tiltak for høyere vannstand	2019/14149
RS 2/2020	Etablering av infrastrukturtiltak i nasjonalparkene - manglende ressurser til drift	2019/5435
RS 3/2020	Status 240220 - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Einøvlingvatnet - damkrone - Forsvarsbygg Delegerte vedtak	2019/14149
ST 3/2020		
RD 1/2020	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Åmotan-Grøvdalen LVO - Dispensasjon - Lavflyging og landing med helikopter - beitedyrleting - Jon Nisjaløkk / Anne Grete Røymo	2019/20812
RD 2/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til tilsynsbu ved Nedre Mølmsvatnet - 2020-2023 - Lesjaskog Heimrast	2019/20784
RD 3/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Åmotan-Grøvdalen LVO - motorferdsel snødekt mark - Løykjasetra 41/6 i Geitådalen - Per Bakken	2020/854
RD 4/2020	Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - snødekt mark - UK Royal Marines - Mountain Leader Training Course - Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11)	2019/21250
RD 5/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport av materialer m.m. med helikopter til hytte ved Gravdalsvatnet - 2020 - Eikesdal Sameige v/ Hans Erik Oppigard	2020/112
RD 6/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - Jora LVO - Kjentmannstur med snøskutere på Dovrefjell og i Lesjafjella - 14. og 15.03. eller 21. og 22.03.2020 - Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps	2019/18694
RD 7/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Utkjøring av utstyr med snøskuter til fjellet Hatten i forbindelse med kjentmannstur på Dovrefjell - 13.03. - 23.03.2020 - Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps	2020/555
RD 8/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til hytte ved Strålsjøen - 2020-2024 - Jørn Botheim	2020/856
RD 9/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til fjellstyrets hytter og buer - 2020-2023 - Lesja fjellstyre	2019/20444
RD 10/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til bu ved Vangsvatnet - 2020-2023 - Bjørg Nordset	2019/20953
RD 11/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Knutshø LVO - Bruk av snøskutere i forbindelse med snømålinger - 2020-2023 - Glommen og Laagens Brukseierforening	2020/114
RD 12/2020	Delegert sak - Svar på søknad - Hjerkin LVO m/ BV - Fokstugu LVO - Kjøring med snøskuter i forbindelse med registrering og befaring av skog og erstatningsutmåling - Vinteren 2020 - Forstkandidat Myrbakken AS	2020/421

RD 13/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til hytte ved Korpehaugtjønne - 2020-2023 - Thomas Kronberget	2020/1558
RD 14/2020	Delegert sak - Dalsida LVO - Dispensasjon - Rekognosering med snøskuter Fjellvegen - Gåsbui - HV011	2019/21250
RD 15/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til og fra nytt naust ved Nedre Veslbottvatnet - 2020 - Stein Ola Huseth	2020/1973
RD 16/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Jora LVO - Rekognosering med snøskuter 2020 - Forsvaret HV-11	2019/21250
RD 17/2020	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Åmotsdalen beitelag	2020/359
RD 18/2020	Delegert sak - Knutshø LVO - dispensasjon motorferdsel snødekt mark - 2020 - Veslorkelsjøvegen 1150 - Herdis Bjørndalseter	2019/21477
RD 19/2020	Omgjøring delegert sak 19/2020 - leiekjører skal brukes	2020/2053
RD 20/2020	Delegert sak - Knutshø LVO - dispensasjon - snødekt mark Vinstradalsv. 158 Ryphusan - Jan Håvard Myran	2020/2053
RD 21/2020	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Dispensasjon - snødekt mark - Gravådalsvegen 32 Soløytjønna - Odd Magne Mellemseter	2019/21475
RD 22/2020	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Kongsvoll LVO - Drivdalen LVO - motorferdsel snødekt mark - Vårstigen 195 - Martin Bjerkaas	2020/1572
RD 23/2020	Delegert sak - Tillatelse - Torbudalen BV - Transport med snøskuter til hytte ved nordenden av Aursjøen - Vinterferien 2020-2024 - Mona Kvernberg	2020/2441
RD 24/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - motorferdsel snødekt mark -Dovrevegen 2800 Stølådalen - Tord Bretten	2019/21473
RD 25/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til Vesllie for å registrere og måle opp seterhusene - 24.02.-01.03.20 - Ane Norderhus	2020/2821
RD 26/2020	Dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - skuter Dindalsvegen1270 - Dordi Sæther	2019/20082
RD 27/2020	Tillatelse - snøskuter til Store Finnsjøen for feltarbeid - Aage Paus	2019/20358
RD 28/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Åmotsdalen LVO - motorferdsel snødekt mark - Åmotsdalsvegen 950 - Tore Wolden	2019/21261
RD 29/2020	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - motorferdsel snødekt mark - Veslorkelsjøvegen 1141 - Hans Fjøsne	2020/273

Saker til behandling

ST 4/2020	Konstituering av Dovrefjell nasjonalparkstyre 2020-23, valg av leder, nestleder og arbeidsutvalg med varamedlemmer. Andre valg.	2019/19767
ST 5/2020	Forslag til endret møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyre for mai-desember 2020	2019/20417
ST 6/2020	Søknad fra Dovrefjell fuglehundklubb om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven i Joramo bygdealmenning 01.04.-15.04.2020	2020/2359
ST 7/2020	Søknad fra Inger Haugland, Folldal, om å arrangere terrengultraløp over bl.a. Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020	2019/20716
ST 8/2020	Søknad om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny - Snøfjellstjønnevegen 796 "Halvfærre" - Bjørn Smeby	2019/743
ST 9/2020	Søknad om bygging av anneks på bnr 54/4 i Torbudalen biotopvernområde - Arnt Vidar Bruseth	2019/10704
ST 10/2020	Søknad fra Snefrid og Bjørn Ødegård, Lesja, om å sette opp kokhus på seter på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde	2019/16192
ST 11/2020	Søknad fra Jon Nørstebø, Lesja, om å skifte ut ei bu med nyere og større bu på seter på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde	2019/17585
ST 12/2020	Forslag fra Miljødirektoratet til miljøkvalitetsnorm for villrein	2019/20863

ST 1/2020 Godkjenning av innkalling og sakliste

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og sakliste ble godkjent.
Til å godkjenne protokollen ble valgt NN

Behandling i møtet

Tid til forberedelse ble fastsatt til XX timer.

Vedtak

Som innstillingen, med NN til å underskrive protokollen
- enstemmig.

ST 2/2020 Referatsaker

Saker til referat

RS 1/2020 Tilbakemelding - Einøvlingvatnet - framdrift i vurdering av tiltak for høyere vannstand

RS 2/2020 Etablering av infrastrukturtiltak i nasjonalparkene - manglende ressurser til drift

RS 3/2020 Status 240220 - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Einøvlingvatnet - damkrone - Forsvarsbygg

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre tar referatsakene 1-3 2020 til etterretning.

ST 3/2020 Delegerte vedtak

Delegerte vedtak til referat

- RD 1/2020 Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Åmotan-Grøvdalen LVO - Dispensasjon - Lavflyging og landing med helikopter - beitedyrleting - Jon Nisjaløkk / Anne Grete Røymo
- RD 2/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til tilsynsbu ved Nedre Mølmsvatnet - 2020-2023 - Lesjaskog Heimrast
- RD 3/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Åmotan-Grøvdalen LVO - motorferdsel snødekt mark - Løykjasetra 41/6 i Geitådalen - Per Bakken
- RD 4/2020 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - snødekt mark - UK Royal Marines - Mountain Leader Training Course - Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11)
- RD 5/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport av materialer m.m. med helikopter til hytte ved Gravdalsvatnet - 2020 - Eikesdal Sameige v/ Hans Erik Oppigard
- RD 6/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - Jora LVO - Kjentmannstur med snøskutere på Dovrefjell og i Lesjafjella - 14. og 15.03. eller 21. og 22.03.2020 - Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps
- RD 7/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Utkjøring av utstyr med snøskuter til fjellet Hatten i forbindelse med kjentmannstur på Dovrefjell - 13.03. - 23.03.2020 - Brennhaug, Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps
- RD 8/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til hytte ved Strålsjøen - 2020-2024 - Jørn Botheim
- RD 9/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til fjellstyrets hytter og buer - 2020-2023 - Lesja fjellstyre
- RD 10/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til bu ved Vangsvatnet - 2020-2023 - Bjørg Nordset
- RD 11/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Knutshø LVO - Bruk av snøskutere i forbindelse med snømålinger - 2020-2023 - Glommen og Laagens Brukseierforening
- RD 12/2020 Delegert sak - Svar på søknad - Hjerkin LVO m/ BV - Fokstugu LVO - Kjøring med snøskuter i forbindelse med registrering og befaring av skog og erstatningsutmåling - Vinteren 2020 - Forstkandidat Myrbakken AS
- RD 13/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til hytte ved Korpehaugtjønne - 2020-2023 - Thomas Kronberget
- RD 14/2020 Delegert sak - Dalsida LVO - Dispensasjon - Rekognosering med snøskuter Fjellvegen - Gåsbui - HV011
- RD 15/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til og fra nytt naust ved Nedre Veslbottvatnet - 2020 - Stein Ola Huseth

- RD 16/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Jora LVO - Rekognosering med snøskuter 2020 - Forsvaret HV-11
- RD 17/2020 Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Åmotsdalen beitelag
- RD 18/2020 Delegert sak - Knutshø LVO - dispensasjon motorferdsel snødekt mark - 2020 - Veslorkelsjøvegen 1150 - Herdis Bjørndalseter
- RD 19/2020 Omgjøring delegert sak 19/2020 - leiekjører skal brukes
- RD 20/2020 Delegert sak - Knutshø LVO - dispensasjon - snødekt mark Vinstradalsv. 158 Ryphusan - Jan Håvard Myran
- RD 21/2020 Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Dispensasjon - snødekt mark - Gravådalsvegen 32 Soløytjønna - Odd Magne Mellemseter
- RD 22/2020 Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Kongsvoll LVO - Drivdalen LVO - motorferdsel snødekt mark - Vårstigen 195 - Martin Bjerkaas
- RD 23/2020 Delegert sak - Tillatelse - Torbudalen BV - Transport med snøskuter til hytte ved nordenden av Aursjøen - Vinterferien 2020-2024 - Mona Kvernberg
- RD 24/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - motorferdsel snødekt mark - Dovrevegen 2800 Stølådalen - Tord Bretten
- RD 25/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til Vesllie for å registrere og måle opp seterhusene - 24.02.-01.03.20 - Ane Norderhus
- RD 26/2020 Dispensasjon - Dovrefjell- Sunndalsfjella NP - skuter Dindalsvegen1270 - Dordi Sæther
- RD 27/2020 Tillatelse - snøskuter til Store Finnsjøen for feltarbeid - Aage Paus
- RD 28/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Åmotsdalen LVO - motorferdsel snødekt mark - Åmotsdalsvegen 950 - Tore Wolden
- RD 29/2020 Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - motorferdsel snødekt mark - Veslorkelsjøvegen 1141 - Hans Fjøsne

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre tar refererte delegerte saker 1-29/2020 til etterretning.

Arkivsaksnummer: 2019/19767-10

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 04.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	4/2020	18.03.2020

Konstituering av Dovrefjell nasjonalparkstyre 2020-23, valg av leder, nestleder og arbeidsutvalg med varamedlemmer. Andre valg.

Innstilling fra forvalter

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre er i dag konstituert med følgende medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av Miljødirektoratet:

Medlem		Personlig varamedlem		Kommune
Guri	Ruste	Frode	Faksvåg	Dovre kommune
Kristin	Langtjernet	Egil	Eide	Folldal kommune
Gry	Sletta	Hanne Alstrup	Velure	Lesja kommune
Sidsel Pauline	Rykhus	Rolf Jonas	Hurlen	Molde kommune
Ola Husa	Risan	Ingrid Grøtte	Johansson	Oppdal kommune
Per Egil	Solli-Mork	Ingunn Svelle	Heinåli	Rauma kommune
Ståle	Refstie	Kari Marie	Jenstad	Sunndal kommune
Ola	Engen	Merete Myhre	Moen	Tynset kommune
Aud	Hove	Svein Håvar	Korshavn	Innlandet FK
Carl	Johansen	Randi Walderhaug	Frisvoll	Møre og Romsdal FK
Marit	Bjerkås	Ingvill	Dalseg	Trøndelag FK

2. Som leder ble valgt
3. Som nestleder ble valgt:
4. Det ble valgt et arbeidsutvalg med følgende 5 medlemmer:
 - a. 1) Styrets leder og 2) nestleder, jf. 2 og 3 over, disse har samme funksjoner i arbeidsutvalget.
 - b. 3)
 - 4)
 - 5)

- c. Som varamedlemmer til arbeidsutvalget velges følgende tre styremedlemmer:
- 1)
 - 2)
 - 3)
5. Valget er gjort ut fra styrets vedtekter punkt 4 og 5 og delegeringsreglementets underkapittel «Organisering».
6. Dovrefjell nasjonalparkstyre viderefører ordningen med at styrelederen leder styringsgruppa for overvåkningsprosjektet for Snøhettaområdet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Oppnevning av medlemmer til Dovrefjell nasjonalparkstyre 2020-2023
- 2 Vedtekter Dovrefjell nasjonalparkstyre av 7.1.2020
- 3 2016-11-14 Tilleggsdelegering fra MDIR NML kap. IX
- 4 2017-01-05 50-2016 Delegeringsreglement
- 5 2015-01 Stillingsbeskrivelse forvalter
- 6 Sak 14-2015 Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsel og forvaltning. Representant fra nasjonalparkstyret.
- 7 NP-styret 2020-2023 offentlig per 4.3.2020

Andre dokumenter

8. [Nasjonalparkstyrets hjemmeside...](#)
9. [Nasjonalparkstyrets side med informasjon rettet mot moskusturister...](#)
10. [Nasjonalparkstyrets facebookside...](#)

Saksopplysninger

Miljødirektoratet oppnevnte nytt nasjonalparkstyre i brev av 7.1.2020 (dokument 1), med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 og i tråd med styrevedtektene (dokument 2) pkt. 4.

Styret skal velge:

- Leder og nestleder (samme i styret og AU)
- Tre vanlige medlemmer til arbeidsutvalget
- Tre varamedlemmer som møter i valgt rekkefølge i AU ved forfall hos medlemmene.

Møter i arbeidsutvalget er normalt telefonmøter.

Den til enhver tid sittende leder i nasjonalparkstyret er leder i styringsgruppen for FOU-prosjektet «Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsel og forvaltning».

Dette følger av vedtak i sak 14/2015 5.1.2015 i nasjonalparkstyret (dokument 6):

«Styret tar til etterretning at styres leder er leder av styringsgruppen for prosjektet Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsel og forvaltning»

Nærmere om dette prosjektet [sidene til Norsk Villreinsenter...](#). Prosjektet er ikke avsluttet og det vil trolig bli minst et møte til i styringsgruppa.

Nasjonalparkstyret har i likhet med øvrige nasjonalpark- og verneområdestyrer, en hjemmeside (dokument 8) med informasjon. Her legges i hovedsak vår egen informasjon ut, i tillegg kan svært relevant informasjon fra samarbeidspartnere bli lagt ut som nyheter.

I undermenyen «Velkommen» finner man informasjon rettet mot besøkende. I [merkevareprofilen for nasjonalparkene...](#) er utarbeidet en mal for besøksrettede hjemmesider og denne informasjonen rettet mot besøkende vil bli omarbeidet til en slik side. Som et strakstiltak for å møte forventet økning av «moskusturismen» bl.a. etter spektakulære

scener i et BBC-program, ble utarbeidet en enkel hjemmeside (dok 9) for å gi informasjon slik vi ønsker, som et forsøk på å styre de besøkende – se nyhet om denne på vår hjemmeside.

Vi har tillegg en Facebookside (dok 10) der 1) våre nyheter og 2) relevante nyheter fra andre legges ut, og en instagramkonto @Dovrefjell-Sunndalsfj_NaPa. Den siste er i hovedsak billedglimt fra livet på og rundt kontoret på Hjerkin.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Se vedtektene (vedlegg 2), tilleggsdelegering (vedlegg 3) og delegeringsreglementet (vedlegg 4). Styret har sin myndighet delegert fra Miljødirektoratet og konstituerer seg selv.

Vedtektene pkt. 4 sier at styret skal ha leder og nestleder og pkt. 5 at styret kan nedsette et arbeidsutvalg av noen av medlemmene i styret. Delegeringsreglementet (vedlegg 3) sier at Dovrefjell nasjonalparkstyre skal ha et arbeidsutvalg bestående av styrets leder, nestleder og tre medlemmer til. Videre tre varamedlemmer fra styret, disse kalles inn i valgt rekkefølge – se kapittel om organisering i delegeringsreglementet (s. 2 i dette).

Vurdering

Styremedlemmene må selv foreslå kandidater til de funksjoner som skal velges, i møtet.

Til orientering ble ordningen med varamedlemmer i arbeidsutvalget vedtatt fordi erfaringen har vist at det av og til har vært problemer med å få et vedtaksført AU når det ikke har vært varamedlemmer.

Etter at delegeringsreglementet ble vedtatt med utstrakt delegering til forvalterne og stadig mer presedens for behandling, har det sjelden vært bruk for arbeidsutvalget de seinere år. Det bør dog være i beredskap om det dukker opp saker som haster og som forvalter ikke kan ta delegert.

Dovrefjell nasjonalparkstyre

Trondheim, 07.01.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/10952

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Oppnevning av medlemmer til Dovrefjell nasjonalparkstyre

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter naturmangfoldloven §62 andre ledd til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, jf brev fra Miljøverndepartementet av 20. okt. 2015. Myndigheten omfatter også oppnevning av styremedlemmer til eksisterende styrer, eventuelt oppnevne nye styrer, fastsette vedtekter for styrene og godkjenning av forvaltningsknutepunkt. Etter forslag mottatt fra kommuner og fylkeskommuner vil Miljødirektoratet oppnevne følgende personer til Dovrefjell nasjonalparkstyre for perioden 2020-23:

Fra Dovre kommune:	
Guri Ruste	personlig vara: Frode Faksvåg
Fra Lesja kommune:	
Gry Sletta	personlig vara: Hanne A. Velure
Fra Tynset kommune:	
Ola Engen	personlig vara: Merete Myhre Moen
Fra Folldal kommune:	
Kristin Langtjern	personlig vara: Egil Eide
Fra Oppdal kommune:	
Ola Husa Risan	personlig vara: Ingrid Grøtte Johansson
Fra Rauma kommune:	
Per Egil Mork	personlig vara: Ingunn Heinåli
Fra Molde kommune:	
Sidsel Rykhus	personlig vara: Rolf Jonas Hurlen
Fra Sunndal kommune:	
Ståle Refstie	personlig vara: Kari Marie Jenstad
Fra Innlandet fylkeskommune:	
Aud Hove	personlig vara: Svein Håvar Korshavn
Fra Trøndelag fylkeskommune:	
Marit Bjerkås	personlig vara: Ingvill Dalseg
Fra Møre og Romsdal fylkeskommune:	
Carl Johansen	personlig vara: Randi Walderhaug Frisvoll

Forvalter orienterer de valgte medlemmene og kaller inn til konstituerende møte så snart som mulig. Styret velger selv leder og nestleder.

Vedlagt dette brevet finnes også oppdaterte vedtekter for styret, gjeldende fra 1. jan. 2020, der det bl a er tatt inn endringer etter kommune- og fylkessammenslåingene.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Olav Nord-Varhaug
fagdirektør

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenåлма	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde

Vedtekter for Dovrefjell nasjonalparkstyre

Miljødirektoratet har med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jf Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet i brev av 20. oktober 2015, jf. kongelig resolusjon av 9. oktober 2015, fastsatt følgende vedtekter for nasjonalparkstyret gjeldende fra 1. januar 2020:

1. VEDTEKTENES FORMÅL

Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av de verneområder styret har ansvar for.

Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. STYRETS MYNDIGHET

Verneområdene skal forvaltes av et nasjonalparkstyre, jf. naturmangfoldloven § 62 annet ledd tredje punktum, innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene.

Nasjonalparkstyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

3. GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Nasjonalparkstyret skal ha forvaltningsansvaret for følgende verneområder:

IID	Områdenavn	Verneform
VV00001897	Dovrefjell- Sunndalsfjella	Nasjonalpark
VV00001890	Knutshø	Landskapsvernområde
VV00001891	Dalsida	Landskapsvernområde

VV00001899	Eikesdalsvatnet	Landskapsvernområde
VV00001894	Hjerkin	Landskapsvernområde
VV00001894	Drivdalen	Landskapsvernområde
VV00001894	Kongsvoll	Landskapsvernområde
VV00001895	Fokstugu	Landskapsvernområde
VV00001900	Jora	Landskapsvernområde
VV00001896	Åmotan-Grøvdalen	Landskapsvernområde
VV00001892	Åmotsdalen	Landskapsvernområde
VV00001898	Torbudalen	Biotopvernområde
VV00001893	Sandgrovbotn- Mardalsbotn	Biotopvernområde
VV00001889	Flåman	Naturreservat
VV00001814	Bjørndalen	Naturreservat
VV00002201	Mardalen	Naturreservat
VV00001815	Nordre Snøfjelltjørn	Naturreservat
VV00003404	Hjerkin	Landskapsvernområde med biotopvern

4.NASJONALPARKSTYRETS MEDLEMMER, OPPNEVNING, SAMMENSETTING MV

Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Nasjonalparkstyret skal ha 11 medlemmer med personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall. Nasjonalparkstyret oppnevnes av

Miljødirektoratet etter innstilling fra de berørte kommunene og fylkestingene i Innlandet, Møre og Romsdal og Trøndelag.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for henholdsvis kommunestyret og fylkestinget.

Nasjonalparkstyret velger selv sin leder og nestleder.

5.OPPRETTELSE AV ARBEIDSUTVALG

Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av personer fra styret.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene.

6.NASJONALPARKSTYRETS SEKRETARIAT

Sekretariatet for nasjonalparkstyret består av en eller flere nasjonalparkforvaltere som ansettes av Fylkesmannen i Innlandet og i dialog med styret. Fylkesmannen i Innlandet har personalansvaret for nasjonalparkforvalteren(e).

6.1 Forvalters rolle

Forvalteren skal i samråd med nasjonalparkstyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser. Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalparkstyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdene. Vedtak forvalteren fattar ved delegert myndighet etter pkt. 6.2 skal treffes i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og eventuell forvaltningsplan. Der det ikke foreligger godkjent forvaltningsplan skal styret vurdere om det skal gis særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

6.2 Styrets rolle i forhold til forvalter(ene)

Styret kan gi forvalter(e) myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Betalt overtid avtales særskilt med fylkesmannen.

6.3 Fylkesmannens rolle i forhold til forvalter

Ved søknader om permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratreddelse fra sin stilling, skal fylkesmannen i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen instruks for prosessen knyttet til ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter.

7. OM MØTENE I NASJONALPARKSTYRET

Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende.

Styret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Varsel om innkalling til møte i nasjonalparkstyret skal skje med 2 ukers varsel. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes 1 uke før møtet. Styret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

I tilfeller der styrets vedtak har et annet utfall enn forvalters tilråding til vedtak, må styrets begrunnelse for valg av annet utfall komme frem i vedtaket.

For at forvaltningsstyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

8. STYRETS OPPGAVER

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner.

Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør, men bør i denne sammenhengen innlede et samarbeid med lokalt reiseliv/øvrige reiseliv, samt det autoriserte besøkssteder.

Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Styret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalparkstyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48.

8.4 Grensemerking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet.

Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Styret har ansvar for at Naturbase er oppdatert inkludert henvisning til gjeldende forvaltningsplan og/med besøksstrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene, rapporter og anmeldelser

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

Kopi av anmeldelse/rapport, samt avgjørelse fra politiet skal sendes Fylkesmennene og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmennene - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

Fylkesmennene i Innlandet, Trøndelag og Møre- og Romsdal skal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av nasjonalparkstyret, nasjonalparkforvalteren eller arbeidsutvalget.

Vedtak styret, forvalteren eller arbeidsutvalget har truffet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

9. RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

10. ADMINISTRATIVT KONTAKTUTVALG

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

11. TILSYN

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i områdene, jf. lov om statlig naturoppsyn.

12. KLAGEADGANG, KLAGEINSTANS OG KLAGEBEHANDLING

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang.

Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter.

Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans.

Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

13. INSTRUKSJON, TILBAKEKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Dersom forutsetningene for delegeringen av forvaltningsmyndighet endres vesentlig, plikter styret å informere Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan gripe inn gjennom instruksjon, eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

14. ENDRING AV VEDTEKTENE

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Fylkesmannen

Trondheim, 14.11.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/1342

Saksbehandler:
Hege Langeland

Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven §§ 69, 70, 71 og 73 til nasjonalpark- og verneområdestyrer

Miljødirektoratet delegerer myndighet til nasjonalpark- og verneområdestyrer etter naturmangfoldloven §§ 69, 70, 71 og 73.

Myndighet etter naturmangfoldloven §§ 69 - 73 ble i brev 22. september 2009 og gjennom forskrift FOR-2015-10-20-1905 delegert fra Klima- og Miljødepartementet til Miljødirektoratet. Fylkesmannen har fått delegert myndighet etter disse bestemmelsene fra Miljødirektoratet i brev 13. desember 2010.

Miljødirektoratet mener det er hensiktsmessig at myndighet til å følge opp overtredelser i verneområder også delegeres til nasjonalpark- og verneområdestyrer som er forvaltningsmyndighet for verneområder. Miljødirektoratet delegerer med dette myndigheten etter naturmangfoldloven § 69 første ledd, § 70 annet ledd, § 71 første ledd og § 73 første ledd til nasjonalpark- og verneområdestyrer.

Delegering til styrene ikke er til hinder for at myndigheten også utøves av Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet og Fylkesmannen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Berit Lein
Direktør Naturavdelingen

Olav Nord-Varhaug

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyret

Vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyret 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016

Innhold

Generell del	2
Formål	2
Definisjoner	2
Myndighet	2
Vedtak	2
Ansvar	2
Delegere	2
Organisering	2
Rammer - ansvar	3
Styrets, arbeidsutvalgets og leders ansvar	3
Forvalternes ansvar	3
Prinsipper for delegering i Dovrefjell nasjonalparkstyret	3
Rullering	4
Kurant eller prinsipiell?	4
Hastesaker	4
Delegering av myndighet	5
Verneområder som omfattes av nasjonalparkstyrets myndighet	5
Nasjonalparkstyret	5
Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til arbeidsutvalget	6
Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder	6
Delegering fra nasjonalparkstyret til forvalterne	6
Klagebehandling	7
Omgjøring av vedtak	7

Generell del

Formål

Hensikten med dette delegeringsreglementet er å legge til rette for en effektiv og funksjonell forvaltning av verneområdene i Dovrefjell ved å fastsette og gi en oversikt over hvem i Dovrefjell nasjonalparkstyre inkludert sekretariatet som har myndighet til å ta hvilke avgjørelser.

Myndighetsområdet for og organiseringen av Dovrefjell nasjonalparkstyre er gitt i vedtektene for styret, fastsatt av Miljødirektoratet ~~13.8.2015~~ 7.1.2020¹ og tilleggsdelegering fra samme i brev av 14.11.2016.

Definisjoner

Myndighet

Med «myndighet» forstås **retten til å fatte beslutninger**. Dette kan være **enkeltvedtak** jf. forvaltningsloven § 2 a) – b), nasjonalparkstyret har ikke myndighet til å gi forskrifter jf. samme lov § 2 c), eller **beslutninger** i den daglige drift.

Vedtak

Med vedtak menes en avgjørelse gjort av en offentlig myndighet som generelt eller konkret fastsetter private personer/rettssubjekter sine rettigheter og/eller plikter.

Nasjonalparkstyret kan kun kompetanse til å fatte enkeltvedtak, det vil si vedtak som gjelder en eller flere bestemte personer, jf. forvaltningsloven § 2 b).

Ansvar

Ansvar kan defineres som både rettslig, politisk, faglig, administrativt og/eller personlig ansvar. Det rettslige ansvaret til nasjonalparkstyret som organisasjon ligger hos styret ved leder. Forvalterne er ansvarlige ovenfor styret.

Delegere

Å delegere vil si å tildele andre den myndighet man selv har. Dovrefjell nasjonalparkstyre har sin myndighet delegert fra Miljødirektoratet.

Styret kan delegere myndighet til sitt arbeidsutvalg eller til forvalterne, men styrets overordnede ansvar for verneområdene kan **ikke** delegeres til andre.

Delegert myndighet kan når som helst trekkes inn og den som har delegert sin myndighet, kan når som helst velge å selv overta ansvaret og gjøre vedtak.

Organisering

De organer som kan ta avgjørelser i Dovrefjell nasjonalparkstyre er (mest overordnet først):

1. **Dovrefjell nasjonalparkstyre** («styret»).

Nasjonalparkstyret har 12 medlemmer med personlig vara, et fra hver av kommunene Oppdal, Tynset, Folldal, Dovre, Lesja, Rauma, Nesset og Sunndal samt fylkeskommunene Sør-Trøndelag, Hedmark, Oppland og Møre og Romsdal.

¹ Endringen gjelder medlemmene i styret i og med sammenslåing av Oppland og Hedmark til Innlandet. Tilleggsdelegeringen i 2016 er ikke tatt inn i vedtektene

2. **Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre** («AU»). Arbeidsutvalget har 5 medlemmer og 3 varamedlemmer, oppnevnt av og fra styret. Varamedlemmene er ikke personlige, men kalles inn etter oppsatt rekkefølge ved behov.
3. **Leder**, i dennes fravær **nestleder**. Disse oppnevnes av styret i konstituerende møte hvert fjerde år etter kommunevalg og ny oppnevning av medlemmer. Leder og nestleder er samme person i styret og i AU.
4. **Nasjonalparkforvaltere**
Det er for tiden to sidestilte forvaltere som utgjør nasjonalparkstyrets sekretariat.

Rammer - ansvar

Rammene for nasjonalparkstyrets myndighetsområde er gitt av:

1. Naturmangfoldloven, herunder kapittel II om bærekraftig bruk og kapittel V om områdevern.
2. Forskrifter for de verneområder som styret forvalter (definert i vedtektene)
3. Forvaltningsplan(er) for verneområdene.
4. Vedtektene for nasjonalparkstyret, gitt av Miljødirektoratet
5. Stillingsinstruks for forvalterne, gitt av Miljødirektoratet.
6. Videre gjelder kommunelovens kapittel 6 om saksbehandling og samme lov § 40 så langt de passer. Det presiseres at bestemmelsene i § 30-2 om at kommunestyre/fylkesting ikke kan behandle saker ved fjernmøte eller skriftlig saksbehandling, ikke passer for nasjonalparkstyret.
I tillegg gjelder andre lover som regulerer offentlige organers virksomhet som forvaltningsloven, offentlighetsloven mv.

Styrets, arbeidsutvalgets og leders ansvar

Disse skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

Forvalternes ansvar

Disse skal i samråd med styret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser, i tråd med foregående overskrift. Forvalternes hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalparkstyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalterne skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

Prinsipper for delegering i Dovrefjell nasjonalparkstyre

1. Styret behandler alle saker av prinsipiell betydning.
2. Saker behandles enten i styret eller i AU, AU innstiller ikke til styret.
3. Styret vil delegere sin myndighet til arbeidsutvalget innenfor rammene av vedtektene i kurante saker der styret ønsker en politisk avgjørelsesmyndighet og i ikke-prinsipielle saker som etter vedtektene ikke kan delegeres forvalter.
4. Styret vil delegere sin myndighet til å behandle kurante saker til forvalterne så langt det er åpnet for det i vedtektene.
5. Dersom det er tvil om en sak er kurant skal forvalter diskutere dette med leder. Lederen kan da avgjøre spørsmålet, eller legge saken fram til politisk behandling.

6. På grunn av tid mellom møter, kan leder i hastesaker av reversibel karakter ta avgjørelse om at saken skal behandles delegert. Dette skal legges fram for det organ som normalt skulle ha behandlet saken.
7. Delegering av myndighet skal skje gjennom vedtak av dette dokumentet og senere endringer.
8. Avklaringer som blir gjort ved behandling av tvilstilfeller utvikler sedvane som supplerer reglene i reglementet. Slike bør tas inn ved rulleringer.
9. Alle saker skal forberedes og behandles i samsvar med god saksbehandlingsskikk hjemlet i offentlig lovverk jf. forvaltningsloven, offentlighetsloven og naturmangfoldloven.
10. Styret kan når som helst be om tilbakerapportering om bruken av delegert myndighet. Rutinemessig skjer dette ved at administrative vedtak refereres i første påfølgende styremøte saker og ved kopi av protokoll fra arbeidsutvalget til styremedlemmene.
11. Styret kan når som helst trekke tilbake delegert myndighet. Den som har fått delegert myndighet kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelsen i en sak.

Rullering

Dette reglementet skal behandles en gang i valgperioden, om lag et år etter konstituering av nytt nasjonalparkstyre.

Kurant eller prinsipiell?

En sak regnes som kurant når lov, forskrift, forvaltningsplan, retningslinjer fra styret eller presedens (tidligere, tilsvarende vedtak) entydig avgjør hva som skal bli utfallet.

Prinsipielle saker er de der de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ikke dekker det aktuelle tiltaket, eller der det er aktuelt å fravike disse gjennom bruk av naturmangfoldlovens § 48 og det ikke er entydig jf. forrige avsnitt hva som skal bli utfallet.

Saker som gir varige inngrep og / eller effekter, eksempelvis byggesaker og andre terrenginngrep, er ikke kurante.

En del saker som må behandles etter § 48 er likevel kurante. Det kan dreie seg om (motor)ferdsel for formål ikke fanget opp i forskriften og andre mindre tiltak som ikke gir fysiske inngrep eller varige effekter, der forvaltningsplanen gir føringer eller det foreligger presedens.

Hastesaker

Noen saker må avgjøres raskt, enten fordi det uten rask avgjørelse kan oppstå uopprettelig skade på verneverdiene, eller av hensyn til en søker. I slike saker må delegeringsreglementet ha unntaksregler som gjør det mulig å ta raske beslutninger.

Når beslutning i en hastesak er tatt av underordnet organ, skal det så snart som mulig legges fram for det organ som etter delegeringsreglementet skal ta avgjørelse.

Delegering av myndighet

Nasjonalparkstyret har fra Miljødirektoratet delegert myndighet til å fatte vedtak etter forskriftene for de verneområdene det til en hver tid har forvaltningsmyndighet for. Videre omfatter nasjonalparkstyrets myndighet for de samme verneområder følgende paragrafer i naturmangfoldloven (NML):

§ 48 (*dispensasjon fra vernevedtak*), og tilføyd i brev 14.11.2016 fra direktoratet

§ 69 (*retting og avbøtende tiltak*) første ledd, § 70 (*uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet*) annet ledd, § 71 (*direkte gjennomføring*) første ledd og § 73 (*tvangsmulkt*) første ledd.

Verneområder som omfattes av nasjonalparkstyrets myndighet

Dovrefjell-Sunndalsfjella	nasjonalpark
Landskapsvernområdene	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora og Fokstugu
Biotopvernområdene	Torbudalen og Sandgrovbotn-Mardalsbotn
Naturreservatene	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen

Nasjonalparkstyret

All myndighet for de verneområder styret forvalter og styrets øvrige myndighet ligger i utgangspunktet til nasjonalparkstyret. Styret fattar vedtak som Dovrefjell nasjonalparkstyre så langt ikke annet følger av dette delegeringsreglementet.

1. Styret bestemmer om det skal opprettes et arbeidsutvalg, og vedtar i tilfelle antall medlemmer og varamedlemmer i dette.
2. Styret velger medlemmer i arbeidsutvalget, styreleder og nestleder. Disse er også leder og nestleder i arbeidsutvalget.
3. Styret kan delegere sin myndighet til å ta avgjørelser av ikke-prinsipiell karakter til AU, leder og forvaltere innenfor de rammer vedtektene setter.
4. Styret tilrår budsjett til Fylkesmannen for kommende kalenderår.
5. Styret er en juridisk person og kan opprette sitt eget budsjett og regnskap utenom Fylkesmannens økonomisystem. Det kan inngå avtaler og påta seg forpliktelser innen de økonomiske rammer det disponerer.
 - a. Nasjonalparkstyret vedtar budsjett og foretar budsjettregulering.
 - b. Nasjonalparkstyret godkjenner årsregnskapet
 - c. Nasjonalparkstyret velger regnskapsfører og revisor.
6. Styret behandler klager på vedtak før eventuell oversendelse til klageinstansen, der ikke annet framgår av dette reglement.
7. Politianmeldelse (jf. 8.5 i vedtektene)
 - Myndighet til å inngi anmeldelse ligger til styret.
8. Pålegg om å rette eller stanse forhold i strid med reglene for verneområdene (NML § 69 1. ledd)
 - Myndighet til å gi pålegg tilligger styret.
9. Pålegg om tiltak om begrenning og retting av uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet (NML § 70 2. ledd)
 - Myndighet til å gi pålegg tilligger styret.
10. Iverksetting av tiltak pålagt etter 8 og 9 foran når pålegg ikke etterkommes eller det haster av hensyn til naturmangfoldet (NML § 71 1. ledd)
 - Myndighet til å bestemme direkte gjennomføring tilligger styret.
11. Myndighet til å ilegge tvangsmulkt tilligger styret.

Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til arbeidsutvalget

1. AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Dette omfatter enkle byggesaker i tråd med forvaltningsplan eller presedens, dvs. mindre tilbygg som ikke endrer byggets funksjon.
2. AU kan i hastesaker av reversibel karakter treffe avgjørelser som tilligger styret. Slike saker skal legges fram i første påfølgende styremøte.
3. AU vedtak skal treffes innenfor rammen av forvaltningsplanen, presedens og andre prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven og verneforskriftene.
4. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, kan AU foreta budsjettreguleringer innenfor 10 % av budsjetttrammen.
5. AU kan i styrets sted behandle klager på vedtak fattet av AU eller forvalter før eventuell oversendelse til klageinstansen.

Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder

1. Leder underskriver på vegne av nasjonalparkstyret der underskriften forplikter styret.
2. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, har leder anvisningsfullmakten.
3. Leder kan ta avgjørelse om at hastesaker som etter reglementet skal avgjøres av AU skal behandles delegert. Slike saker skal legges fram i første påfølgende møte i arbeidsutvalget.
4. Leder kan beslutte at klage skal gis oppsettende virkning inntil det organ i nasjonalparkstyret som skal behandle klagen kan ta endelig stilling til dette.
5. Avgjørelse om utsatt klagefrist er delegert til leder.
6. I hastesaker som gjelder pålegg om stans eller retting (punkt 8, 9 og 10 under **Nasjonalparkstyret** foran) kan leder gi pålegg som snarest mulig legges fram for nasjonalparkstyret til endelig avgjørelse.

Delegering fra nasjonalparkstyret til forvalterne

1. Forvalterne delegeres myndighet (jf. vedtektene 6.2) til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der
 - a. Det gjelder fornyelse av dispensasjon på tilnærmet samme vilkår eller standardvilkår gitt av styret og forutsetningene ellers er uendret.
 - b. Det er entydig presedens eller retningslinjer fra styret eller arbeidsutvalget for saken.
 - c. Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.
2. Forvalterne delegeres myndighet til å foreta avgjørelser i den daglige drift innenfor rammer gitt i vedtekter, driftsbudsjett, arbeidstidsbestemmelser, reiseregulativ, tjenestemannsloven og andre bestemmelser for Fylkesmannens tjenestemenn. Det er styret som disponerer forvalternes arbeidstid.
3. Forvalter bør varsle politiet umiddelbart om straffbare forhold der det vil bli fremmet forslag til styret om å inngi anmeldelse, jf. **Nasjonalparkstyret** pkt. 7.

I hastesaker som gjelder pålegg om stans eller retting (punkt 8, 9 og 10 under **Nasjonalparkstyret** foran) kan forvalter gi midlertidig pålegg dersom det ikke på stedet kan avklares med leder, jf. **Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder** pkt.6.

Klagebehandling

Klageinstansen er Miljødirektoratet.

I utgangspunktet behandler styret alle klager før eventuell oversendelse til klageinstansen. Imidlertid er AU delegert myndighet til å gjøre slik behandling av egne vedtak og administrative vedtak når hensiktsmessig². Se under kapitlene om delegering til styret og AU over.

I tillegg har alltid det organ som har fattet et vedtak selv myndighet til å ta klage til følge jf. FVL § 33, 2. avsnitt. Dog må vedtak fattet av forvalter alltid omgjøres av overordnet organ etter eventuell klage, jf. vedtektene pkt. 12, også om klagen skal tas til følge.³

Omgjøring av vedtak

Et organ som har fattet enkeltvedtak, eller et overordnet organ, kan omgjøre eget vedtak eller vedtak i underordnet organ av eget initiativ uten klage, jf. FVL § 35.

² I praksis behandles slike klager i det organ som først har møte for å unngå større forsinkelse enn nødvendig.

³ Lagt til etter presisering fra Miljødirektoratet v/ Marte Eliasson 10.12.2015

Stillingsbeskrivelse for nasjonalpark-/verneområdeforvalter

Store verneområdene og verneområder i sammenheng skal forvaltes av et interkommunalt politisk sammensatt styre, jf (Prop.1 S(2009-2010)). Sekretariatet for styret legges til en nasjonalpark-/verneområdeforvalter. Denne fagpersonen er ansatt hos fylkesmannen, men er underlagt styret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene.

Verneområdene skal sikre truet og sårbar natur og artenes leveområder. Forvaltningen av verneområdene skal bidra til at det internasjonale og nasjonale målet om å stanse tapet av biologisk mangfold oppfylles.

Forvalteren skal sammen med styret se til at forvaltningen av verneområdene gjennomføres i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for de enkelte verneområdene. Verneområdene skal forvaltes på vegne av hele nasjonen. Forvalteren skal bidra til at statlige retningslinjer for forvaltning av verneområder som bl.a. forvaltningshåndbok, rundskriv med mer blir fulgt, (se eget vedlegg for viktige dokument, rundskriv, Håndbøker, m.m.).

1. Forvalterens rolle

1.1 I forhold til styret

- Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet/verneområdene. Forvalterens *hovedfunksjon* er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.
- Sammen med verneområdestyret skal forvalteren sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdet/verneområdene uavhengig av administrative grenser.

1.2 I forhold til fylkesmannen

- Forvalteren er ansatt hos fylkesmannen med miljøvernavdelingen som faglig og administrativt tilknytningspunkt. Innkjøp av nødvendig kontorutstyr, feltutstyr m.m. skjer over fylkesmannens budsjett.
- Fylkesmannen skal kunne benytte eventuelt ledig kapasitet hos forvalteren til andre miljøvernoppgaver som ikke ligger under styret for verneområdet. Dette må skje i forståelse mellom fylkesmann og styret.
- Alle skriftlige henvendelser til styret/forvalteren stiles til styret, men sendes til fylkesmannen for journalføring og arkivering. E-poster som må lagres, journalføres i fylkesmannens arkivsystem. Nasjonalparkforvalteren skal ha tilgang til fylkesmannens server og elektroniske journal.
- Forvaltningen av verneområdene skal være kunnskapsbasert, jf. naturmangfoldloven § 8. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalteren være en del av, og kunne bruke det samlede kompetansemiljøet hos fylkesmannen.

- Forvalteren vil ha tett dialog med fylkesmannen når det gjelder årlig rapportering av forvaltningspraksis, samt brudd på regler og forskrifter.

1.3 I forhold til Direktoratet for naturforvaltning

- Forvalteren skal ha faglig tett kontakt med Direktoratet for naturforvaltning.
- Forvalteren skal kunne bruke naturforvaltningskompetansen i Direktoratet for naturforvaltning. Direktoratet er overordnet fagorgan for områdevern og trekker opp de faglige rammene for forvaltningen. Direktoratet skal bistå med avklaring på forvaltningsmessige spørsmål og problemstillinger, og er en viktig faglig ressurs bl.a. når det gjelder tolking av lover og forskrifter.
- Forvalteren skal ha tett dialog med Direktoratet for naturforvaltning for å avklare behovet for skjøtselstiltak og tilrettelegging.
- Forvalteren skal ha mulighet til å delta på seminarer og fagsamlinger i regi av bl.a. Direktoratet for naturforvaltning.

1.3 I forhold til rådgivende utvalg

- Forvalteren skal bidra til at det legges til rette for et godt samarbeid mellom styret og de ulike aktørene i området, for eksempel offentlige organer, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og samiske interesser der det er relevant. Dette bør skje gjennom etablering av et *rådgivende utvalg* der berørte interesser er representert. I områder med slike utvalg må forvalteren sørge for at det etableres rutiner med minst årlige dialogmøter med styret. Forvalteren er sekretær for utvalget.

1.4 I forhold til kommunen og fylkeskommunen

- Forvalteren bør holde seg godt orientert om lokale og regionale planprosesser/prosjekt som kan ha betydning/relevans for forvaltningen av verneområdet og dets tilstøtende areal.
- Forvalteren skal sikre at det oppnås god kontakt med og kunnskap om lokalmiljøet. Forvalteren må derfor sørge for å ha god kontakt med de berørte kommunene og fylkeskommunen. Der det opprettes *administrativt fag-/kontaktutvalg* for å formalisere forvalterens administrative kontakt mot kommunene og fylkeskommunen, skal forvalteren være sekretær for utvalget.

2. Forvalterens oppgaver

2.1 Sekretariat for styret

- Forvalteren skal være sekretariat for verneområdestyret og kan fremme innstillinger overfor styret om saker som gjelder forvaltning av verneområdet.

2.2 Utarbeiding av forvaltningsplan/bevaringsmål

- Forvalteren skal legge til rette for at arbeidet med forvaltningsplan iverksettes og at framdriften i prosessen følges iht. til gjeldende frister. Forvalteren skal bidra til at planen utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene og at den konkretiserer hvordan

formålet med vernet skal nås.

- Best mulig forvaltning oppnås ved å definere og bruke bevaringsmål som er mer konkrete enn det overordnede verneformålet. Forvalteren skal sammen med styret sørge for at det gjennom forvaltningen av verneområdet utvikles og etableres konkrete bevaringsmål. Bevaringsmål skal innarbeides i forvaltningsplaner.
- Forvalteren skal bidra til at det legges opp til prosesser med god dialog og medvirkning fra lokale og regionale myndigheter, grunneiere, rettighetshavere og andre brukere av verneområdet.
- Forvalteren skal sammen med styret ha tett faglig dialog med Direktoratet for naturforvaltning fra oppstart av arbeidet med forvaltningsplan til godkjenning av planen i direktoratet. Direktoratet for naturforvaltning har det faglige veiledningsansvaret ved utarbeiding av forvaltningsplaner, informasjonsmateriell m.m.. Direktoratet har ansvaret for å godkjenne forvaltningsplaner.
- Forvalteren skal sammen med styret sørge for at planer for eventuell skjøtsel og tilrettelegging inngår i forvaltningsplaner.

2.3 Planlegging og iverksetting av skjøtsel

- Forvalteren skal bidra til at det ift. bevaringsmålene (i de områder det er utarbeidet slike) vurderes om det er behov for, eller nødvendig å gjennomføre skjøtels- eller tilretteleggingstiltak, f. eks. hvis verneverdiene trues, eller det er nødvendig for å opprettholde verneverdiene. Der det er etablert og godkjent skjøtelsplan eller annen skjøtelspraksis skal den følges.
- Forvalteren skal sammen med styret etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Forvalteren skal i samarbeid med styret utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene. Forvalteren skal bistå styret i den årlige bestillingsdialogen mellom styret og Direktoratet for naturforvaltning/Statens naturoppsyn sentralt.

2.4 Merking og informasjon

- Førstegangsmerking utføres av Jordskifteverket på oppdrag fra fylkesmannen. Forvalteren skal sammen med styret videreføre arbeidet med merking og skal om nødvendig iverksette ny grensemerking og vedlikehold av eksisterende merking i verneområdene.
- Sammen med styret skal forvalteren vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Dette inkluderer oppsetting og vedlikehold av plakater og informasjonstavler. Forvalteren skal bidra til at alt informasjonsmateriell holder høy faglig standard. Eksisterende informasjonsstrategi skal følges inntil det foreligger ny strategi fra Direktoratet for naturforvaltning. Det samme gjelder for besøks- og tilretteleggingsstrategier som er etablert. Brosjyrer og annet informasjonsmateriell skal utarbeides i tråd med gjeldende maler.
- Forvalteren skal bidra til at grunneiere, rettighetshavere, brukere, aktuelle lag og organisasjoner blir informert om forvaltningen.

2.5 Behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften

- Forvalteren skal forberede saker for styret. Tilrådinger forvalteren legger fram for styret skal ligge innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriftene.
- Forvalteren må sørge for at miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert, og at øvrige krav til saksbehandling ved dispensasjoner er fulgt, jf. Direktoratet for naturforvaltnings rundskriv av november 2001, revidert februar 2010 "Forvaltning av verneforskrifter".
- Forvalteren skal på vegne av styret sende kopi av alle vedtak til fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Direktoratet for naturforvaltning.
- Ved oversendelsen skal det kommenteres spesielt dersom fattede vedtak vurderes å være i strid med lov og forskrifter gjeldende for det aktuelle verneområdet.

2.6 Klagebehandling

- Forvalteren behandler innkomne klager i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven. Dersom vedtaket opprettholdes oversendes klagen via Direktoratet for naturforvaltning, for forberedende klagebehandling før klagen oversendes Miljøverndepartementet som klageinstans.

Dersom klagen delvis eller helt blir tatt til følge må forvalteren sørge for at fylkesmann, fylkeskommunen, Statens naturoppsyn, kommunen og andre berørte parter varsles om vedtaket.

2.7 Oppfølging av brudd på verneforskriften

- Selv om Statens naturoppsyn eller annen kontrollinstans er etablert som kontrollmyndighet i verneområder har styret et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på reglene i verneforskriften enten blir rapportert/anmeldt til politiet eller blir rapportert til Direktoratet for naturforvaltning for eventuelle administrative sanksjoner, jf. Naturmangfoldloven kap. VIII. Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at dette gjennomføres, og at det sendes kopi av rapport/anmeldelse til fylkesmannen, lokal kontakt for Statens naturoppsyn og Direktoratet for naturforvaltning.

2.8 Rapportering om forvaltningen

- Forvalteren skal på vegne av styret påse at det blir gjennomført rapportering om forvaltningen til fylkesmannen etter maler fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.
- Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at fylkesmannen informeres dersom forutsetningene for delegering av forvaltningsmyndigheten endres vesentlig.

Vedlegg; Oversikt over viktige rundskriv, forskrifter, håndbøker m.m.

Arkivsaksnr: 2015/84-3

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 05.01.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	14/2015	05.01.2015

Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsel og forvaltning ("FOU-prosjektet", videreføring) Representanter fra nasjonalparkstyret, oppnevning.

Vedlegg:

- 1 Møtereferat 9. desember, Overvåkning av Snøhettaområdet
- 2 Møteinncalling, Overvåkning Snøhetta. 9.12.2014 Hjerlenn
- 2 a Prosjektbeskrivelse. Overvåkning av Snøhettaområdet 2014-2017. 14.11.2014
- 2 b Vedlegg. Utkast til finansieringsplan. Overvåkning av Snøhettaområdet 2014-2017

Innstilling

Saken ble fremmet av leder i møtet, med forslag om at:

Styret tar til etterretning at styres leder er leder av styringsgruppen for prosjektet «Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsl og forvaltning».

Saksprotokoll i Dovrefjell nasjonalparkstyre - 05.01.2015

Behandling i møtet

Ingen merknader.

Vedtak

Styret tar til etterretning at styres leder er leder av styringsgruppen for prosjektet «Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsl og forvaltning».
– Enstemmig.

Saksopplysninger

I konstituerende møte for prosjektet «Overvåkning av Snøhettaområdet 2014 - 2017 - Villrein, ferdsel og forvaltning» ble det nedsatt en styringsgruppe med 11 medlemmer. Nasjonalparkstyret har et medlem.

I møtet ble det foreslått at den til en hver tid sittende leder i nasjonalparkstyret er leder i styringsgruppen. Lederen godtok dette, under forutsetning av at nasjonalparkstyret var enig.

Flere aktører ønsker å kunne ta med flere medarbeidere/samarbeidspartnere på møtene. Det ble enighet om at alle representantene kan ta med egne fagressurser etter behov.

Vurdering

Lederen mener at nasjonalparkstyret må ta stilling til om det er ønskelig at styrets leder også leder styringsgruppen. Lederen mener selv dette er hensiktsmessig og at vervet knyttes til funksjon, ikke til person.

Rett utskrift,
Hjerkin 09.01.2015

Uten underskrift, digitalt dokumentert godkjent
Carl S. Bjurstedt
nasjonalparkforvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre 2020-2023

Rolle	Fornavn	Etternavn	Reprenter	Parti	Kommunal posisjon	e-post	Mobil	Tlf P	Tlf A	Gateadresse	Postnr	-sted	M	K	R	SV	Ap	MDG	Sp	V	Krf	H	Frp	And	
Medlem	Guri	Ruste	Dovre kommune	Dovrelista	Varaordfører	post@hageseter.no	991 00 846			Øverbygdsvegen 381	2662	DOVRE		1										1	
Medlem	Kristin	Langtjernet	Folldal kommune	AP	Ordfører	Kristin.langtjernet@folldal.kommune.no	488 41 577			Gruveveien 7	2580	Folldal		1			1								
Medlem	Aud	Hove	Innlandet fylkeskommune	Sp	Fylkestingsrepresentant	aud.hove@innlandetfylke.no	415 59 413			Blåbærmyra 39	2690	Skjåk		1					1						
Medlem	Gry	Sletta	Lesja kommune	A	Formansk- og K-styrerepr.	gry.sletta@lesja.kommune.no	906 34 035			Rolstadvegen 48	2665	Lesja		1			1								
Medlem	Sidsel Pauline	Rykhus	Molde kommune	A	Formannskapsmedlem	sidsel.pr@gmail.com	415 65 306			Østre mellomveg 11a	6416	Molde		1			1								
Medlem	Carl	Johansen	Møre og Romsdal fylkeskommune	MdG	Fylkestingsmedlem	carl.johansen@mrfylke.no	957 25 414			Kaptein Drejers gt 6	6600	Sunnalsøra		1				1							
Medlem	Ola Husa	Risan	Oppdal kommune	SP	Kommunestyremedlem	ohr@sp.no	993 73 780			Engan	7340	Oppdal	1						1						
Medlem	Per Egil	Solli-Mork	Rauma kommune	Sp	Kommunestyremedlem	per.egil.mork@hotmail.com	986 85 457			Morkavegen 30	6360	Åfarnes	1						1						
Medlem	Ståle	Refstie	Sunnal kommune	AP	Ordfører	stale.refstie@sunnal.kommune.no	481 23 126	71 69 22 95	71 69 90 20	Håsenvegen 2	6600	Sunnalsøra	1				1								
Medlem	Marit	Bjerkås	Trøndelag fylkeskommune	AP	Medlem Hovedutvalg for Næring	maribje@trondelagfylke.no	971 33 742			Bakkan 6F	7391	Rennebu		1			1								
Medlem	Ola	Engen	Tynset kommune	Sp	Kommunestyremedlem	Ola.engen@tynset.kommune.no	913 96 369			Engelgjelen 17	2510	Tyllidalen	1						1						
												Medlemmer:	4	7			5		1	4					1
Vara	Frode	Faksvåg	Dovre kommune	Ap	Kommunestyremedlem	ffak@online.no	907 41 458			KRAGGEVEGEN 3	2660	DOMBÅS	1				1								
Vara	Egil	Eide	Folldal kommune	Sp	Formannskapsmedlem	egil.eide@folldal.kommune.no	918 05 560			Dalen Vestre	2584	Dalholen	1						1						
Vara	Svein Håvar	Korshavn	Innlandet fylkeskommune	H	Fylkestingsrepresentant	svein.havar.korshavn@innlandetfylke.no	905 42 721			Tranberglia 16	2819	Gjøvik	1									1			
Vara	Hanne Alstrup	Velure	Lesja kommune	H	K-styrerepresentant	hannev@online.no	924 32 100			Vetlegrenda 1A	2669	Bjorli		1								1			
Vara	Rolf Jonas	Hurlen	Molde kommune	H	Formannskapsmedlem	rjh@nessetvekst.no	901 46 076		71 23 11 21	Hargautvegen 2	6460	Eidsvåg i R	1									1			
Vara	Randi Walderhaug	Frisvoll	Møre og Romsdal fylkeskommune	KrF	Fylkestingsmedlem	randi.walderhaug.frisvoll@mrfylke.no	950 67 335			Grytastrandvegen 57	6265	Vatne	1								1				
Vara	Ingrid Grøtte	Johansson	Oppdal kommune	SP	Formannskapsmedlem	ingrid@oppdalsuka.org	415 47 645			Sunnalsvegen 415	7340	Oppdal		1					1						
Vara	Ingunn Svelle	Heinåli	Rauma kommune	H	Kommunestyremedl (vara)	isvelle@yahoo.com	930 44 715	71222066		Råket 26	6320	Isfjorden		1								1			
Vara	Kari Marie	Jenstad	Sunnal kommune	Sp	Kommunestyremedlem	kari.jenstad@sunnals.net	915 54 801			Jenstadvegen 231	6613	Gjøra		1					1						
Vara	Ingvill	Dalseg	Trøndelag fylkeskommune	H	Nestleder Hovedutvalg for kultur	ingda@trondelagfylke.no	926 90 475			Trollvn. 12	7340	Oppdal		1								1			
Vara	Merete Myhre	Moen	Tynset kommune	Sp	Ordfører	merete.myhre.moen@tynset.kommune.no	906 11 252			Moen Nordre	2510	Tyllidalen		1					1						
	Nyoppnevnt												Vara:	5	6			1		4		1	5		
	2012 - 2015												Totalt:	9	13			6	1	8		1	5		1

Arkivsaksnummer: 2019/20417-6

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyret	5/2020	18.03.2020

Forslag til endret møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyret for mai-deseember 2020

Forslag til vedtak – innstilling

Endret møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyret for mai–desember 2020, er:

Uke 20:	11.05. Styremøte
Uke 25:	15.06. og ev. 16.06. Styremøte og evt. befarings
Uke 34:	17.08. AU-møte
Uke 41:	05.10. Styremøte
Uke 45:	02.11. AU-møte
Uke 50:	07.12. Styremøte

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter

- 16.12.2019: Møtebok for sak nr. 043-2020 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyret
09.12.2019: Forslag til møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyret i 2020.

Saksopplysninger

Dovrefjell nasjonalparkstyret vedtok på møte 09.12.2019, i sak nr. 043-2019, følgende møteplan for 2020

Møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyret i 2020 er:

Uke 7:	10.02. AU-møte
Uke 12:	17.03.-18.03. Kompetansedager og konstituerende styremøte
Uke 20:	11.05. AU-møte
Uke 25:	15.06. og ev. 16.06. Styremøte og evt. befarings

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Uke 34:	17.08. AU-møte
Uke 41:	05.10. Styremøte
Uke 45:	02.11. AU-møte
Uke 50:	07.12. Styremøte

Vurdering

På grunn av mange saker er det behov for et ekstra styremøte i mai, og det foreslås at planlagt AU-møte 11.05.2020 bli styremøte.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Kopi til

- Miljødirektoratet
- Fylkesmannen i Innlandet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Dovrefjell nasjonalparkstyre
- Administrativt kontaktutvalg
- Rådgivende utvalg

Arkivsaksnummer: 2020/2359-2

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	6/2020	18.03.2020

Søknad fra Dovrefjell fuglehundklubb om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven i Joramo bygdealmenning 01.04.-15.04.2020

Forslag til vedtak – innstilling

Når det gjelder den delen av Joramo bygdealmenning som ligger i Fokstugu landskapsvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, anbefaler Dovrefjell nasjonalparkstyre Dovre kommune å avslå søknaden fra Dovrefjell fuglehundklubb om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven 01.04.-15.04.2020.

Anbefalingen begrunnes med at det i verneforskriften for Fokstugu landskapsvernområde går fram at dyrelivet må ikke forstyrres, jf. § 3, pkt. 4.1, og at det i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark går fram at dyrelivet er vernet mot unødvendig forstyrrelse, jf. § 5, 1. ledd, og all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til bl.a. dyrelivet, jf. § 7, 1. ledd.

Joramo bygdealmenning er vanligvis ikke et viltfattig område, og er i utgangspunktet ikke egnet som dressurområde for fuglehunder.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter

- 07.02.2020: Søknad fra Dovrefjell fuglehundklubb til Dovre kommune om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven i Joramo bygdealmenning 01.04.-15.04.2020.
- 13.02.2020: E-post fra Dovre kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Oversending av søknad for behandling.

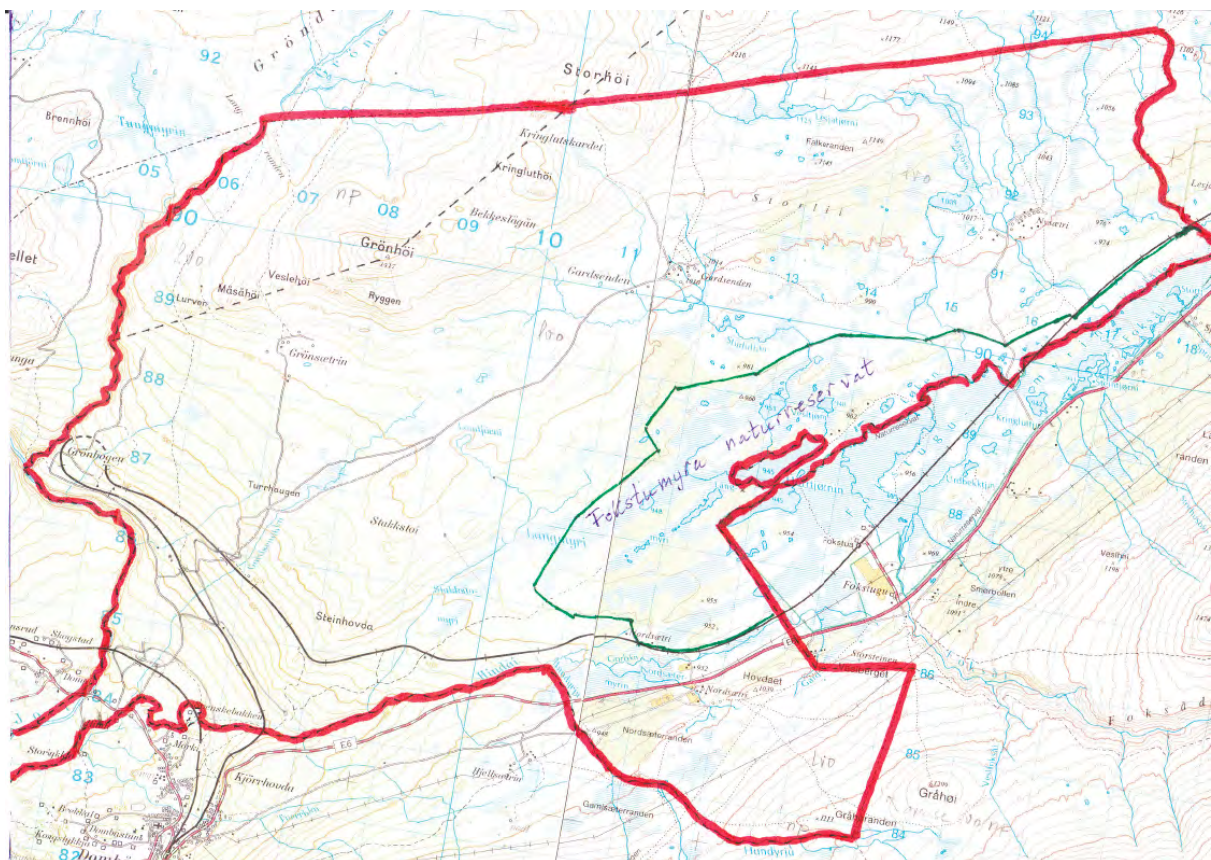
Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Dovrefjell fuglehundklubb v/ Jo Halgunset søker 07.02.2020 Dovre kommune om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven i Joramo bygdealmenning 01.04.-15.04.2020.

Dovrefjell fuglehundklubb skriver i søknaden:

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

1. Dovrefjell fuglehundklubb søker om dispensasjon på båndtvang for perioden 1.-15. april 2020 for området Joramo bygdealmenning unntatt Fokstura naturreservat.
2. Klubben har i over 20 år hatt en avtale med Statskog på Hjerkin, men denne ble ikke fornyet i 2018. Det er et ønske fra medlemmene å ha et tilsvarende tilbud som vi hadde tidligere, hvor man kan drive dressurtrening til sesongen for jaktprøver er ferdig.
3. Det er inngått en avtale med Joramo bygdealmenning for å kunne benytte deres område (se vedlagt kartutsnitt). Tilbudet vil gjelde klubbens medlemmer. Klubben vil organisere aktiviteten. Treningen vil ikke foregå i merkede skiløyper eller råk. Aktiviteten skal også legges opp slik at det forstyrrer miljøet minst mulig, og ta hensyn til viltet i området.
4. Klubben har tidligere hatt flere positive tilbakemeldinger de årene vi har hatt terreng på Hjerkin. Tilbudet vil gi fuglehundeiere et lovlig tilbud til å trene hund under kontrollerte former. Samtidig gir det en sosial ramme rundt treningen.

Kart 1: Kart over Joramo bygdealmenning og Fokstugmyra naturreservat.

Søknaden fra Dovrefjell fuglehundklubb om dispensasjon fra båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven i Joramo bygdealmenning 01.04.-15.04.2020, berører både Fokstugu landskapsvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Dovre kommune oversendte derfor 13.02.20120 søknaden fra Dovrefjell fuglehundklubb til Dovrefjell nasjonalparkstyre for behandling / til uttalelse.

Det er en forholdsvis stor del av Joramo bygdealmenning som ligger i Fokstugu landskapsvernområde, og bare en liten del av Joramo bygdealmenning ligger i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Dovre kommune skal behandle søknaden i forhold til båndtvangs-bestemmelsene i hundeloven, og Dovrefjell nasjonalparkstyre skal behandle søknaden i forhold til

verneforskriftene for Fokstugu landskapsvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fokstugu landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Verneforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 20. april 2018.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.
- Brev fra Direktoratet for naturforvaltning til alle kommuner 05.10.2000: Opprettelse av dressurområde for hund etter viltlovens § 55 – overføring av beslutningsmyndighet til kommunen.

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er bl.a. å ta vare på en viktig del av leveområdene for villreinen i Snøhetta villreinområde. jf. § 2 i verneforskriften for Fokstugu landskapsvernområde, og § 1, 1. ledd i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

I Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er det også et formål å ta vare på et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder bl.a. arter og bestander, jf. § 1, 2. ledd pkt. a.

I verneforskriften for Fokstugu landskapsvernområde står det at all ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap, kulturminner eller naturmiljø. Dyrelivet må ikke forstyrres. Jf. § 3, pkt. 4.1.

I verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark går det fram at dyrelivet er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse, jf. § 5, 1. ledd, og all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner, jf. § 7, 1. ledd.

I Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet. Jf. § 7, 3 ledd, pkt. a.

I vedlegg til brev fra Direktoratet for naturforvaltning til kommunene 05.1.2000, går det bl.a. fram:

Det er kun viltfattige områder som er aktuelle som dressurområder.

For dressurområder som godkjennes innenfor båndtvangstiden fra 01.04. til 20.08., er det en overordnet forutsetning at dressurområdet ikke skal medføre «noe vesentlig skadevirkning for vilt innenfor området».

Det er uakseptabelt å legge et dressurområde i et utmarksområde som er viktig hekke- og yngleområde for vilt. Området må være mest mulig tomt for ynglende vilt, slik at skadevirkninger unngås. Området må ikke nødvendigvis være villtomt, men at det ikke er ynglende vilt i området i den periode dressurområdet er godkjent.

En annen forutsetning er at området skal være avgrenset. Dette omfatter to forhold:

- o Et krav om størrelse med henhold til kontroll og håndhevelse. Dressurområdet skal ikke være større enn det som kreves i forbindelse med dressurvirkomheten.
- o Dressurområdet bør ha klare fysiske avgrensninger som for eksempel elver, veie m.m. Området bør avmerkes i terrenget.

Dressurområder skal kun omfatte dressur og ikke direkte jakthundtrening.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

I verneforskriften for Fokstugu landskapsvernområde går det fram at dyrelivet må ikke forstyrres, jf. § 3, pkt. 4.1. I verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark går det fram at dyrelivet er vernet mot unødvendig forstyrrelse, jf. § 5, 1. ledd, og all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til bl.a. dyrelivet, jf. § 7, 1. ledd.

Joramo bygdealmenning er vanligvis ikke et viltfattig område, og er i utgangspunktet ikke egnet som dressurområde for fuglehunder.

Området i Joramo bygdealmenning som det søkes om dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene, er flere kvadratkilometer stort. Siden det kan være vilt, dvs. rype, i terrenget, er det muligheter for at dressurtreningen lett kan bli vanlig jakthundtrening.

Påska kommer også i perioden 01.04.-15.04.2020. Da er det også en del andre folk på tur i dette området, og det er mulig at det kan bli en belastning på viltet hvis det skal foregå dressurtrening av fuglehunder det samme området samtidig.

Når det gjelder den delen av Joramo bygdealmenning som ligger i Fokstugu landskapsvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, foreslår saksbehandler at Dovrefjell nasjonalparkstyre anbefaler Dovre kommune å avslå søknaden fra Dovrefjell fuglehundklubb om dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven 01.04.-15.04.2020.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Kopi til

- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Dovre kommune

Arkivsaksnummer: 2019/20716-8

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	7/2020	18.03.2020

Søknad fra Inger Haugland, Folldal, om å arrangere terrengultraløp over bl.a. Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir ikke Inger Oldervik Haugland, Folldal, tillatelse til å arrangere terrengultraløp over Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020.

Vedtaket begrunnes med at terrengultraløp over Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020 kan føre til at en eller flere fostringsflokker med villrein må trekke bort fra området, og det kan gå en del tid før de kommer tilbake og kan beite og oppholde seg der de foretrekker å være. Terrengultraløp over Storhøe 15.08.2020 er derfor ikke i samsvar med formålet med Knutshø landskapsvernområde og bestemmelsen i verneforskriften om at dyrelivet ikke må forstyrres.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 2 og § 3, pkt. 4.1 i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter

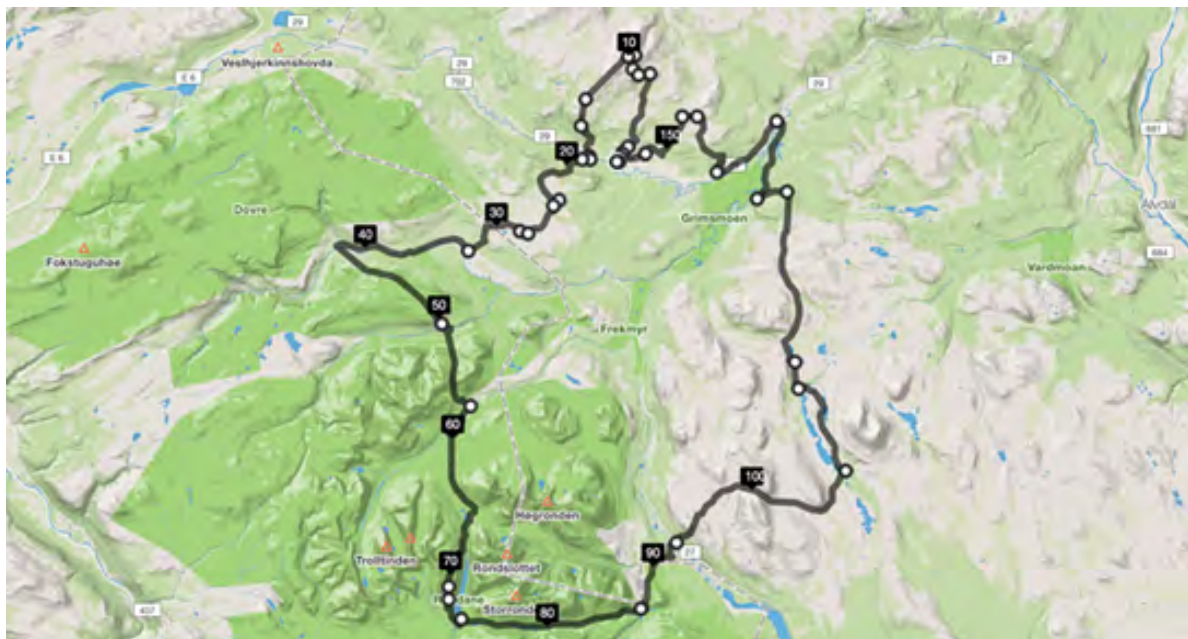
- 28.11.2019: Søknad fra Inger Haugland, Folldal, til Dovrefjell nasjonalparkstyre om å arrangere terrengultraløp over bl.a. Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020.
- 05.12.2019: E-post fra Inger Haugland, Folldal, til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Endring av løypa for terrengultraløp over Storhøe i Knutshø landskapsvernområde.
- 11.12.2019: E-post fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til Folldal fjellstyre – Innhenting av uttalelse.
- 09.01.2020: E-post fra Statskog v/ Hilde Hammer til Folldal fjellstyre, Dovre fjellstyre og Sel fjellstyre – Innhenting av uttalelse.
- 20.01.2020: E-post fra Folldal fjellstyre til Statskog v/ Hilde Hammer – Foreløpig uttalelse fra fjelloppsynet i Folldal fjellstyre.

18.02.2020: E-post fra Folldal fjellstyre til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt møtebok for sak 02/20 i Folldal fjellstyre 12.02.2020: Søknad arrangement ultra terrengløp, uttale til Statskog.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Inger Oldervik Haugland, Folldal, søker 28.11.2019 Dovrefjell nasjonalparkstyre om å arrangere terrengultraløp over bl.a. Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020.

Terrengultraløpet består av ei lang løype på 160 km, og en «kort» løype på 80 km som deltakerne kan velge mellom, og Inger Haugland anslår antall deltakere til å bli mellom 50 og 150 til sammen.

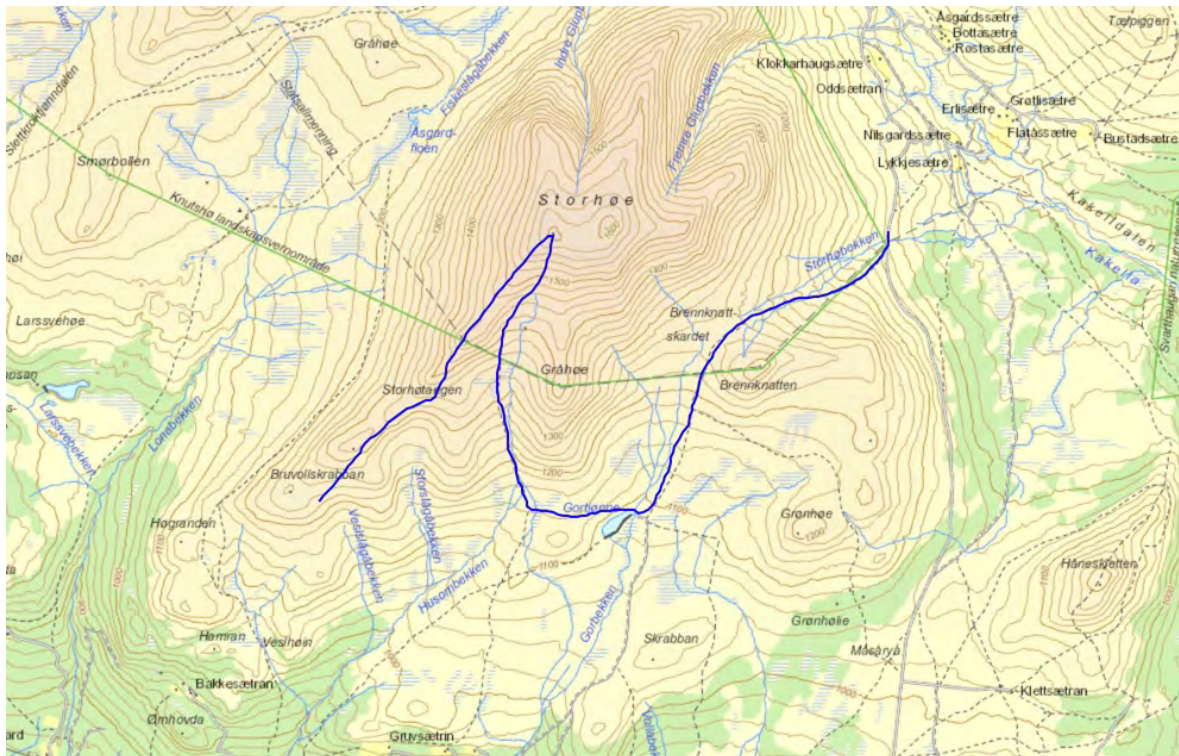

Kart 1: Lang løype for terrengultraløpet 15.08.2020.

Den lange løypa for terrengultraløpet er planlagt over toppen på Storhøe i Knutshø landskapsvernområde.

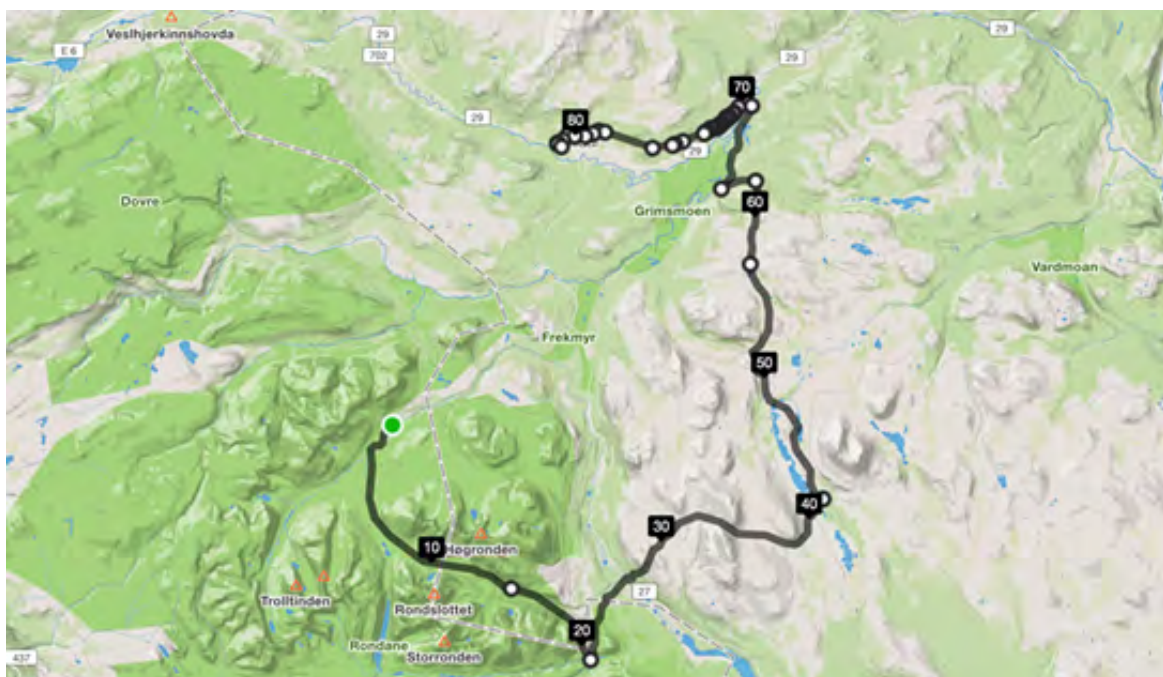
Inger Haugland søker om å legge den nordlige delen av den lange løypa for terrengultraløpet fra Folldal sentrum til Kakelldalen (utenfor Knutshø lvo), på sti gjennom Brennknattskardet (i Knutshø lvo), langs sti ned til Gorttjønna og rundt foten på Gråhøe (utenfor Knutshø lvo), opp på 1604-toppen på Storhøe (i Knutshø lvo) og ned igjen Storhøetangen og Bruvollskrabben (utenfor Knutshø lvo), forbi Bakkesætran og ned til bygda. Se kartet under.

Fra bygda går løypa videre opp mot Nygruva og inn i Grimsdalen, videre inn i Rondane, over til Alvdal Vestfjell, til Grimsbu og tilbake til Folldal.

Kart 2: Traséen fra Kakelldalen og over Storhø i Knutshø landskapsvernområde.

Den «korte» løypa for terrengultraløpet går ikke over Storhø i Knutshø landskapsvernområde.

Kart 3: Kort løype for terrengultraløpet 15.08.2020.

Folldal fjellstyre uttalte seg til søknaden om å arrangere terrengultraløp i sak 02/20 på møte 12.02.2020. Saksbehandler skrev i sin vurdering bl.a.:

I området Storhøa vil en ha utfordringer i forhold til villreinen. Fostringsdyrene i Knutshø (simlene med kalvene) bruker området vest for Steinhø og sør for Einunna mye fra ca. midt i juli og frem til oktober. Det er også bukkeflokker i dette området. Steinhøa, Sletthøa og Storhøa blir et viktig leveområde for dyrene. Insektsplage og

varme gjør at dyrene trekker mot de stedene som ennå har snøfonner for å unngå noe av insektsplagen. I tillegg vil flokkene når de er skremt ofte trekke opp og stå nettopp på disse toppene.

Delen av arrangementet som går på nordsiden berøres kun av den lengste distansen og vil være konsentrert innenfor tid da dette er like etter starten.

Hensynet til villrein vil veie sterkt og en bør derfor finne alternativ trase som ikke går opp på toppen av Storhøa.

Folldal fjellstyre vedtok følgende uttalelse i saken:

Fjellstyret viser til søknad oversendt fra Statskog og gir slik uttale:

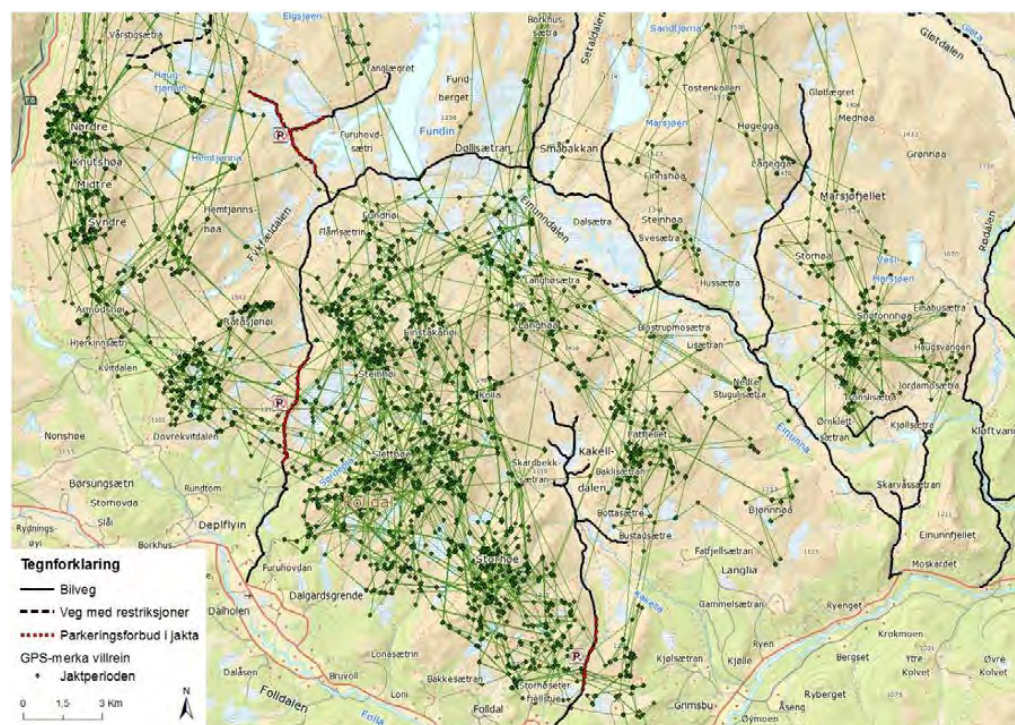
Fjellstyret er i utgangspunktet positive til arrangementet og at det har et miljøfokus.

For den delen av løypa som er planlagt opp på Storhøa ser en at dette vil komme konflikt med villreinens bruk av område. En ber derfor om at arrangør i samråd med fjelloppsyn i Folldal fjellstyre finner en alternativ trase som ikke går opp på toppen av Storhøa, da området er viktig for villreinen på dette tidspunktet av året. Fjellstyret ønsker en tett dialog mellom fjelloppsyn og arrangør tett opp mot løpet

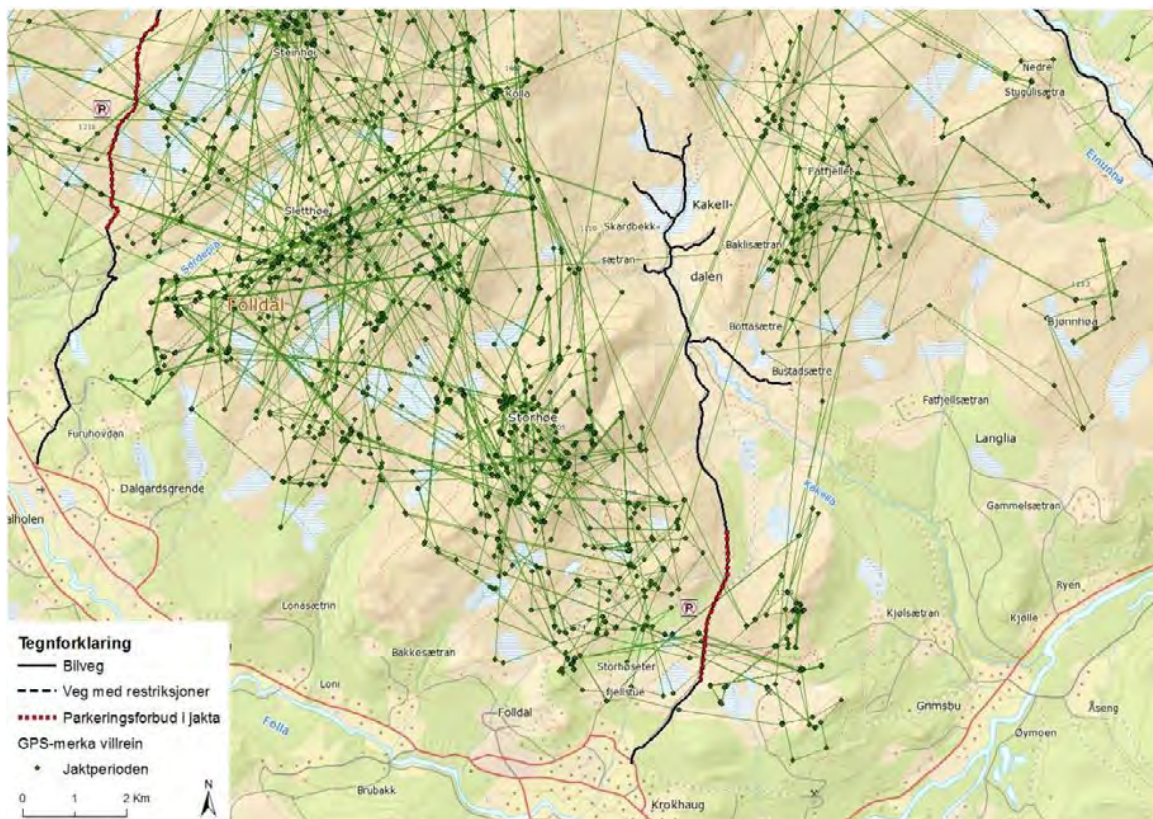
Villreinens arealbruk i Knutshø villreinområde

Norsk institutt for naturforskning (NINA) kartla villreinens arealbruk i Knutshø landskapsvernområde ved hjelp av GPS-teknologi i 2010-2013. Det var noen få simler som ble utstyrt med GPS-sendere, og resultatene fra kartleggingen er rapportert i NINA Rapport 1019 Villreinens arealbruk i Knutshø.

NINA-rapporten inneholder noen kart som viser simlenes arealbruk i Folldalsfjella, bl.a. Storhøe i villreinjakt.

Kart 1: Oversikt over GPS-lokaliseringer i en del av Knutshø villreinområde i villreinjakt 2010-2013. Kilde: NINA Rapport 1019 Villreinens arealbruk i Knutshø (s. 103).

Kart 2: Oversikt over GPS-lokaliseringer i den sørlige delen av Knutshø villreinområde i villreinjakta 2010-2013. Kilde: NINA Rapport 1019 Villreins arealbruk i Knutshø (s. 108).

Fjellopsyn Odd Enget i Follidal fjellstyre har opplyst at noen bukke-flokker bruker Storhøe-området hele sommeren, og at flokker med simler, ungdyr og kalver (fostrings-flokker) kommer til Storhøe-området fra ca. midten av juli.

Simlene har da produsert melk til kalvene siden kalvene ble født i mai, og simlene har behov for å bygge seg opp igjen til neste vinter og evt. produksjon av ny kalv. Simlenes kondisjon på sen-sommeren og høsten har betydning for hvor mange nyfødte kalver som overlever neste vår og sommer. Kalvene og ungdyrene har også behov for å ha tilgang til best mulig beiter på sen-sommeren og høsten.

Villreinen, spesielt simlene, prøver vanligvis å være der beitene er best og der det er lite forstyrrelser. Det er derfor en grunn til at det kommer fostringsflokker til Storhøe-området i juli-august. Det er derfor viktig at disse flokkene ikke blir utsatt for unødvendige forstyrrelser.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpregede natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø, jf. verneforskriften § 2.

I Knutshø landskapsvernområde skal all ferdsel skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap eller kultur- og naturmiljø, og dyrelivet må ikke forstyrres. Jf. § 3, pkt. 4.1 i verneforskriften.

Organisert bruk av landskapsvernområdet til idrettsarrangementer, jaktprøver eller andre store arrangementer må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Jf. § 3, pkt. 4.2.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det (s. 73) fram at organisert ferdsel defineres som:

Ferdsel der person, lag, firma eller lignende planlegger, koordinerer eller arrangerer turen og det er snakk om virksomhet med grupper av deltakere, en aktivitet som gjentas eller der aktiviteten er kunngjort på forhånd. Herunder utsetting av poster for turorientering, topptrim, trimposter og lignende. (...)

Alle organiserte turer der hovedmålsettingen er å se på dyre- og fugleliv uavhengig av arrangør, alle jaktprøver og idrettsarrangementer, samt organisert trening er organisert ferdsel uansett arrangør.

I forvaltningsplanen (s. 74) går det også fram:

Kravet om særskilt tillatelse for organisert ferdsel gjelder kun i nasjonalparken.

Unntaket er Knutshø landskapsvernområde. Her må organisert bruk av landskapsvernområdet til idrettsarrangementer, jaktprøver eller andre større arrangementer ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Forvaltningsmyndigheten har ikke til hensikt å forhindre disse aktivitetene, men med bakgrunn iblant annet kunnskap om villreinens vekslende arealbruk, er det ønskelig å ha en oversikt over hvor og når de ulike aktivitetene foregår.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Formålet med Knutshø landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på en stor del av leveområdene til villreinen i Knutshø villreinområde, og dyrelivet i landskapsvernområdet skal ikke forstyrres, i alle fall ikke unødvendig.

Terrengultraløp over Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020 kan føre til at en eller flere fostringsflokker med villrein må trekke bort fra området, og det kan gå en del tid før de kommer tilbake og kan beite og oppholde seg der de foretrekker å være.

Terrengultraløp over Storhøe 15.08.2020 er derfor ikke i samsvar med formålet med Knutshø landskapsvernområde og bestemmelsen i verneforskriften om at dyrelivet ikke må forstyrres.

Det er ikke nødvendig for gjennomføringen av terrengultraløpet at løypa går over Storhøe, og det er mulig å legge om løypa slik at løpet ikke forstyrrer villreinen.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Terrengultraløp over Storhøe i Knutshø landskapsvernområde 15.08.2020, vil sannsynligvis berøre naturmangfoldet, og effekten av påvirkningene kan være negativt for villreinen, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Det er sannsynligvis noe annen ferdsel på Storhøe, og terrengultraløp 15.08.2020 vil komme i tillegg til annen ferdsel på Storhøe. Det er derfor mulig at belastningen på økosystemet dvs. villreinen blir for stor samlet sett. Det er derfor behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det foreløpig ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11, og om det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12.

Vurderingen i forhold til verneformålet og prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, tilsier at effekten av det planlagte tiltaket, kan bli negativt for villreinen.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Statskog v/ Hilde Hammer
- Folldal fjellstyre
- Inger Oldervik Haugland, Folldal

Arkivsaksnummer: 2019/743-12

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 05.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	8/2020	18.03.2020

Søknad om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny - Snøfjellstjønnevegen 796 "Halvfærre" - Bjørn Smeby

Innstilling fra forvalter

- Dovrefjell nasjonalparkstyre gir tillatelse til å rive og bygge nytt på Snøfjellstjønnevegen 796 som omsøkt i søknad av 10.8.2018 fra Lesja og Dovre byggconsult med seinere endringer.
- Følgende vilkår gjelder:
 - Maksimale yttermål: L=7,70 m, B=2,90 m dvs. BYA 22,3 m². Rafthøyde (underkant bunnsvill - overkant toppsvill) maks 190 cm. Takvinkel ikke brattere enn 30 grader.
 - Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet skal ikke være høyere enn 20 cm.
Søker må påregne at disse målene blir kontrollert i ettertid.
 - Bua kan vris 90 grader i forhold til dagens og skal da trekkes lengst mulig inn på platået den står på.
 - Torv fra ny tomt skal brukes til å revegetere den gamle.
 - Utvendig kledning med kantet stående panel av tilnærmet samme dimensjon som dagens. Eventuell farge som er tilpasset fjellet – grå / brun. Ikke omramninger i kontrastfarge.
 - Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.
 - Avfall fra riving av gammel bu og utedo skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.
 - Etter ferdigstilling skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av hytta, et fra hver side.
- Det kan ikke påregnes tillatelse til barmarkstransport fram til hytta fra kjøresporet til Tverrfjellet.
- Vedtaket er gjort etter forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, 4. ledd a) og b).
Styret vurderer at «Halvfærre» ikke er et verneverdig kulturminne og at § 6 i forskriften ikke får anvendelse.
Pkt. 3 viser til forskriftens § 9.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Dokumentmengden i denne saken er stor og dokumentene legges derfor ved som bokmerket PDF-dokument, ikke som vedlegg i innkallingen. [Lenke til dokument...](#)

Liste over dokumenter i samlingen:

- 2018-09-26 Oversendelse av søknad fra kommunen (søknad 2018-08-10)
- 2018-07-22 Befaringsrapport / byggteknisk vurdering - Odd Roald Uv
- 2018-10-25 Uttalelse fra villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø 25.10.2018
- 2018-11-08 Uttalelse fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
- 2018-10-10 Uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune
- 2018-11-12 Uttalelse fra Snøhetta villreinutvalg
- 2018-12-06 Utskrift av møtebok Oppdal bygdeallmenning - byggesak - Riving gammel bu / utedo - Oppføring ny
- 2019-03-23 Søker om endret dørplassering
- 2019-03-23 Oversender rapport (2019-02-20) fra bygningsvernrådsgiver
- 2019-04-04 Oversender rapport fra bygningsvernrådsgiver til Trøndelag FK
- 2019-04-24 Svar/kommentar til tilstandsrapport fra TFK (kultur)
- 2019-05-28 Utdyping av kommentar fra TFK (kultur)
- 2019-09-16 forvalter etterspør tilleggsopplysninger / konklusjon fra søker
- 2019-12-03 Søker oversender tilstandsrapport på etterspurt skjema
- 2019-04-12 Tilleggsopplysninger / presiseringer / endring søknad
- 2019-12-31 Søker ber om ekstraordinært møte for behandling
- 2020-03-02 Søker ber om behandling i marsmøtet

Andre dokumenter i saken

1. Naturmangfoldloven – NML, [kap. II om bærekraft...](#) og [V områdevern...](#)
2. Forskrift for [Dovrefjell-Sunndalsfjella NP...](#)
3. [Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell...](#)
4. Rundskriv om [forvaltning av verneområder...](#)
5. [Kulturminner i områder vernet etter naturmangfoldloven M-420...](#)
6. [Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre...](#)
7. [Horisont Snøhetta, hovedrapporten...](#)
8. Artskart.no, Naturbase, Miljødirektoratets base over sensitive arter.

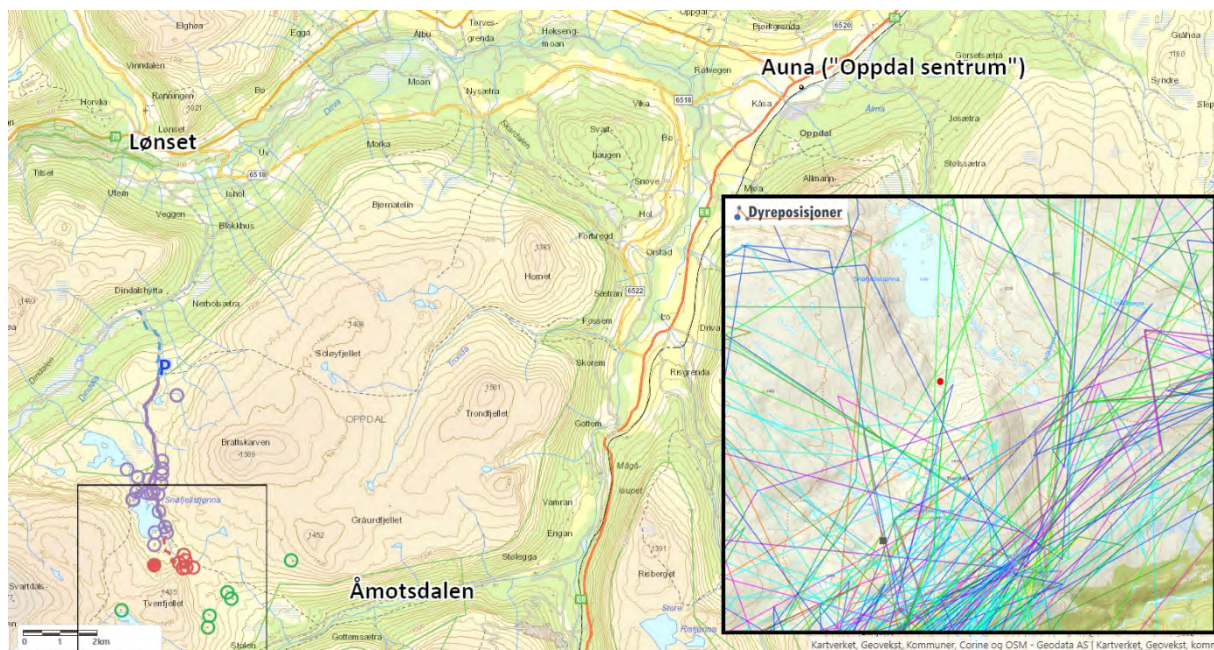
Saksopplysninger

Søker har kjøpt jaktbua «Halvfærre», Snøfjellstjønnvegen 796 ved Tverrfjellet innenfor Snøfjellstjønn i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. denne hytta ble satt opp ulovlig i 1963 – se [artikkel i «Bøgda vår» 2012 \(oppdal historielags årsskrift\)...](#) I tillegg til å være «halvfærre» - navnet skyldes at den var tenkt plassert lenger inn, men det var det de som satte den opp kom med traktoren – er den nokså halvgjort og i dårlig teknisk stand – se rapporter i dokumentetsamlingen. Eier har derfor søkt om å rive den og å om å sette opp ny i samme størrelse med tilbygd do/bod – disse er i dag i en separat bu. Søker ønsker videre å øke rafthøyden og å vri bua 90 grader – kombinert med å trekke den noen meter innover.

Eksisterende bu er ca. 6 X 2,75 m = BYA 16,5 m² og utedo i tillegg 1,3 X 1,3 = BYA 1,7 m² til sammen **18,2 m²**. Rafthøyde ca. 1,40.

Omsøkt ny bu har yttermål 7,7 X 2,9 m = BYA **22,3 m²** dvs. en økning på ca. 20 %.

Rafthøyden ønskes økt til 1,90 – sammen med økning av arealet vil volumet av bygget øke med drøyt 50 % i tilfelle. Samme rominndeling, økt lengde skyldes at do og en bod ønskes som en forlengelse av hytta, med noe større areal enn dagens separate do, økt bredde skyldes tykkere vegger. Innermål og inndeling blir tilnærmet som før. Bua ønskes vridd 90 grader og dør flyttet til langvegg (endring fra tegning). Senere har søker opplyst at om han får vri bua, vil han trekke den innover på platået den ligger på.

Kartet viser beliggenheten (rød prikk), øvrige hytter (ringer) og kjøresporet til Snøfjellstjønna og(lilla) og videre til Tverrfjellet (rødstiplet). Innfelt kart viser detaljkart rundt Halvfærre og villreinbevegelser sporet med satellitt 2011-2018.

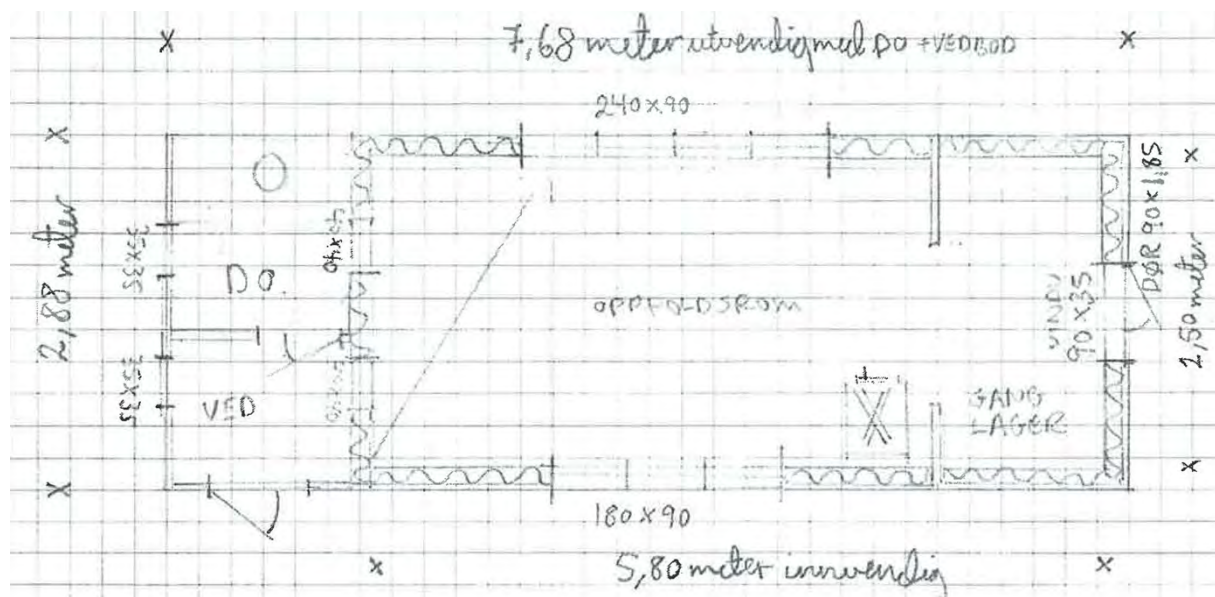
Forvalter har tatt opp med søker at hytta ligger uheldig plassert og at en vil se velvillig på å bygge en større hytte (opptil 35 m²) nede ved Snøfjellstjønna om den rives. Søker er ikke interessert i dette.

Snøfjellstjønnevegen 796 «Halvfærre». Søker ønsker å trekke ny hytte noe innover - mot venstre på bildet nede t.h, forlengte den 1,7 m og snu den 90 grader. Dagens uthus ligger bak og til høyre på det samme bildet, men noe lavere og det har i tillegg veltet, derfor ikke synlig. Personen på interiørbildet er knapt 1,90 høy. August 2018

Tilstandsrapporter, først fra lokal byggmester og siden fra bygningsvernrådsgjevar ved Gudbrandsdalsmusea dokumenterer at bua er satt opp lite fagmessig, av dårlige materialer og med store utettheter og skader. Ingen av dem tilrå restaurering, selv om det er teoretisk mulig om man plukker ned bua til grunnen. Bygningsvernrådsgiveren ble hentet inn av søker som kultur- og bygningsfaglig ekspertise.

Bygningsrådgiveren har tidligere på oppdrag fra nasjonalparkstyret vurdert en annen bu som samme søker ønsket å rive og bygge opp som ny i nasjonalparken, i Lesja. Konklusjonen ble da en omfattende restaurering i stedet for riving og nybygg, samt et lite tilbygg tilvarende det som det søkes om her. Den hytta var vesentlig eldre (> 100 år), men samtidig av bedre bygningsmessig kvalitet og med større kulturminneverdier.

Planskisse av ny hytte.

Det har vært en diskusjon mellom bygningsvernrådsgjevar og saksbehandler ved kulturvernenheten hos fylkeskommunen om verneverdien til denne bua – se «Uttalelser».

Området er et viktig villreinområde, men trekkveiene går ikke i umiddelbar nærhet av hytta. Se kart i uttalelsene fra villreinnemnd og -utvalg, og kart over satellittdata 2002-2018 forrige side.

Forvalter har vært på befaring til hytta sammen med søker (v/ sønn) 27.8.2018. Jeg fikk samme inntrykk av hytta som det bygningsrådgiver gir i sin rapport.

Søker har i søknaden ikke tatt opp spørsmålet om transportmåte av materialer og bygningsavfall, men har inne separat søknad om kjøring fram til hytta på bar mark. Hytta ble i sin tid kjørt opp med traktor og det har vært kjørt traktor dit seinere, men på befaring i 2018 var sporene på lange strekninger relativt lite synlige og i god gjengroing. Det har vært en diskusjon om det skal være lov å kjøre inn til hytter ved Tverrfjellet og nasjonalparkstyret har vedtatt at forvaltningsplanen skal endres slik at det åpnes for dette. Sidesporet til Halvfærre er i denne sammenhengen **ikke** godkjent. Denne endringen av forvaltningsplanen er nå sendt Miljødirektoratet for endelig godkjenning, vi har ikke fått svar på om den blir godkjent eller ei. Se [høringssaken...](#) og sluttbehandling [i nasjonalparkstyret 9. desember...](#) sak 51/19. Forskriften for nasjonalparken § 9 åpner ikke for barmarkstransport utenfor det godkjente kjøresporet.

Bilder fra forskjellige partier av traktorsporet opp til Halvfærre, august 2018.

Uttalelser

Villreinnemnda og villreinutvalget uttrykker begge at områdene rundt Snøfjellstjønnna er svært viktige for reinen, både som beiteområde og for trekk fra de sentrale delene av Snøhettaområdet ut på Soløyfjellet (viktig vinterbeite). Den omsøkte endringen /nybygget vil ikke ha betydning for bruken av hytta og de har derfor ikke merknader til denne konkrete saken. Begge presiserer at man må være restriktiv til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur i dette området.

Villreinutvalget ber i tillegg nasjonalparkstyret om å gå i dialog med søker om flytting av hytta. Som det framgår foran har vi forsøkt dette.

Fylkesmannen i Trøndelag viser til uttalelsen fra villreinnemnda. **Fylkeskommunen** har ikke merknader. Det viste seg imidlertid at kulturminneavdelingen ikke hadde vært inne i saken før uttalelsen ble gitt, de *hadde* merknader, se nedenfor.

Grunneier, **Oppdal bygdeallmenning**, godkjenner oppsetting av ny bu på følgende vilkår: Godkjenning fra nasjonalparkstyret og kommunen, gammel hytte rives før byggestart, plassering på samme tomt, eventuelle uthusfunksjoner må bygges inn i ny hytte, materialer og farger skal ha samhörighet med de naturgitte omgivelser.

Fylkeskommunen, avd. for plan, næring og kulturminner v/ kulturminneseaksjonen hadde vært inne i saken i innledende fase og bedt om at det ble utarbeidet en utredning fra bygningsantikvarisk sakkyndig. Ettersom kulturminneseaksjonen grunnet dårlig intern kommunikasjon ikke hadde vært involvert i uttalelsen fra fylkeskommunen, ba forvalter kulturminneseaksjonen vurdere rapporten fra bygningsrådgiveren.

Frå bygningsrådgievar sin rapport (2019-02-20):

«Odd Roald Uv har i eit eige skriv beskrive tilstanden. Som han skriv er det prinsipielle manglar og svakheiter som er omfattande og rette på.

Etter mitt syn er verdien ved bua knytt til bruken. den er ikkje unik i området verken i materialbruk eller form eller anna.

Tilstanden er slik at ein ikkje kan reparere utan fyrst å demontere for å få eit grunnlag å jobbe vidare med. Plasseringa av bua følgjer skikken i området, dei fleste har mønet orientert nord-sør, men nokon med vinkel. Storleiken er på same nivå. Artig historie om frakt av materialane, der føret avgjorde endeleg plassering. Dette er heller ikkje ein unik situasjon, fleire har opplevd at naturen tek styringa.»

Kulturminneseaksjonen svarte (2019-04-24):

«Vi skrev tidligere: Dokumentasjonen vi har mottatt tyder på at bua kan repareres og komme på vedlikeholdsnivå.

Vi kan ikke se at ettersendt dokumentasjon har endret grunnlaget for vår faglige vurdering.

Vi opprettholder på bakgrunn av mottatt dokumentasjon vår vurdering av buas kulturhistoriske verdi:

På grunnlag av foreliggende dokumentasjon kan vi likevel si at jaktbua er å vurdere som

et bevaringsverdig kulturminne. Vi mener at det er rimelig å istandsette dette kulturminnet. Den historiske jaktbua på vedlikeholdsnivå med omsøkt tilbygging vil oppnå beskrevet bruksformål i søknaden. Hensyn til bærekraft prinsippet og sårbarheten i et nasjonalt viktig naturvernområde taler også etter vår faglige vurdering for bevaring og tilbygging.

Slike hverdagskulturminer som jaktbuer behøver ikke å være unike som det refereres til i undersøkelsen. Riksantikvarens veileder om verdisetting og verdivekting av kulturminner redegjør for dette i veilederen "Verdisetting og verdivekting av kulturminner" her:

<https://www.riksantikvaren.no/Prosjekter/Kulturminne-i-kommunen-KIK/Veiledninger-og-registreringsskjema> [lenken virker ikke og jeg har ikke funnet publikasjonen].

Særlig dette kriterium passer til situasjonen i denne saken:

Interaksjon natur-kultur: Viser kulturminnet eller kulturmiljøet samspillet mellom natur og kultur på en særlig god måte?

Gjelder dette bygging eller lokalisering av bygninger og anlegg, ressurs- eller arealbruk? Dette kriterium burde undersøkelsen ha lagt mer vekt på.

Konklusjon

På grunn av det faktiske kulturhistoriske forhold som mottatt dokumentasjon opplyser om, fraråder vi at bua rives og erstattes med et nybygg.

Jaktbua på Halvfærre som del av de historiske buene fra samme periode vurderes som verneverdig. Dette gjelder alle tilhørende enkeltbygninger som del av kulturmiljøet. En tro kopi vil ikke kunne erstatte originalen fordi bygget som kulturminner mister aldersverdier og dermed kulturhistorisk formidlingsverdi. Riving vurderes å være i strid med formål i gjeldende forskrift:

§ 1. Formål

h) kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk. og § 6. Vern av kulturminner».

Forvalter ba kulturminneseksjonen og bygningsvernradgiver prøve å komme faglig overens, dette resulterte i nytt svar fra kulturminneseksjonen 28.5. som forutsatte rapportering på korrekt skjema.

Skjema ble etterlyst hos søker herfra 16.9. og kom til slutt hit 6.12. (sent 3.12.) sammen med anmodning om behandling i møtet i nasjonalparkstyret 9.12. Søker sendte dagen etter presisering av endring i søknaden og har senere bedt om behandling i ekstraordinært møte og sist om behandling i møtet 18.3.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Saker som gjelder permanente installasjoner skal behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Formålet med Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep. Videre har formålsparagrafen i verneforskriftens § 1 en punktvis (a – h) oppramsing av verneverdier som skal tas vare på, herunder intakt høyfjellsøkosystem, biologisk mangfold med bl.a. villrein, kulturminner, urørhet, mulighet for uforstyrret enkelt friluftsliv mv.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, (...)

Det er likevel tillatt med

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
(...)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til

- a) ombygging av eksisterende bygninger
b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon.
(...)

§ 6.Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold, skjøtsel og uttak av kulturminner.

Forvaltningsplan

Kap 6.2.7 sier følgende om «bygninger i nasjonalparken:

- b) ved ombygging skal arealet ikke overstige arealet til den opprinnelige bygningen.
c) Mindre tilbygg som utedo osv. som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates.»

Naturmangfoldloven

Alle saker skal vurderes etter de miljørettslige reglene i §§ 8 – 12 jf. 7.

Presedens

Det har vært gitt en del tillatelser til at små buer i sone uten tilrettelegging eller inngrep i nasjonalparken og landskapsvernområdene har fått tillatelse til mindre utvidelser med vindfang, bislag med plass til ved og do, eventuelt separat utedo og lignende, men ikke til utvidelser som øker kapasiteten på hytta eller legger til rette for økt bruk.

Riving og oppbygging av nytt tilsvarende bygg har vært akseptert av nasjonalparkstyret som alternativ til restaurering i flere saker, i noen tilfelle også flytting til annen, bedre egnet, plassering i nærheten og eventuelt mindre økning av arealet i tråd med forrige avsnitt.. Formelt har dette vært behandlet som ombygging hjemlet i vernebestemmelsene, ikke som nybygg, som i de fleste tilfelle vil kreve dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

Ifølge Miljødirektoratet er det presedens på en øvre grense på ca. 10 % som øvre grense for akseptabel utvidelse av hytter i verneområder. Nasjonalparkstyret har tidligere sett bort fra dette for svært små buer

Vurdering

Restaurering av bua vil ikke være søknadspliktig. Dette vil medføre utskiftning av de fleste delene av bua og det vil langt på vei bli en kopi. Riving og nybygg som omsøkt vil ikke endre effekten bua har på verneverdiene, utenom eventuelt kulturminneverdien. Hytta vil ikke få økt kapasitet, dog framstå mer innbydende spesielt for bruk om vinteren. Ekstra ferdsel og transport vil bli tilnærmet den samme ved restaurering som ved riving og nyoppføring. Av hensyn til verneverdier og verneformål er det derfor etter forvalters vurdering liten grunn til å avslå riving og nyoppføring om man ser bort fra kulturvernformålet. Ingen av høringsinstansene med unntak av kulturvernseksjonen har hatt vesentlige innvendinger til søknaden.

Det er altså ingen vesentlig negativ effekt på verneverdiene enten hytta restaureres eller rives og bygges ny. Ut fra dette vil det heller ikke være nødvendig med en ytterligere vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8 -12.

Dog vil riving og flytting til plassering lenger ned være positiv for verneverdiene. Søker er altså ikke villig til dette, og kan, om riving og nybygg nektes, uansett restaurere bua.

Fylkeskommunen (kulturvernseksjonen) har synspunkter på Halvfærre som kulturminne, og mener riving vil være i strid med kulturminnebestemmelsene i verneforskriften. Det er faglig uenighet om kulturminneverdiene her, jf. vurdering fra bygningsvernrådsgjevar ved Gudbrandsdalsmusea. Det har ikke kommet tilbakemelding fra kulturvernseksjonen etter at forvalter ba om den og bygningsrådgiver forsøke å komme til en omforent holdning, ut over ønske om å få rapport på godkjent skjema slik vi fikk 6.12. i fjor. Dette skjemaet gir samme inntrykk som rapporten av 20. februar i fjor.

Det er nasjonalparkstyret som skal vurdere om denne bua er å se på som et kulturminne som er vernet av forskriftens § 6 jf. 1 h). Vurderes den som det, skal søknaden avslås. Hvis ikke, taler presedens og at riving og oppføring av ny bu ikke vil ha større effekter for verneformålet enn en omfattende restaurering som er alternativet, søknaden kan i så fall imøtekommes.

I nasjonalpark står kulturminnehensynet sterkt, sterkere enn i landskapsvernområder. I nasjonalpark er det ikke lov å skade / ødelegge / fjerne kulturminner uten dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. I veileder M-420 (dokument 5) heter det: «I nasjonalparker skal, i utgangspunktet, alle verneverdige kulturminner tas vare på. Dette er i verneformålet ofte omtalt som å ta vare på «kulturminner» eller «verdifulle kulturminner».»

Forvalter har ikke fagkompetanse til å overprøve en kulturfaglig vurdering av bua som kulturminne. Styret står imidlertid her ovenfor to motstridende faglige råd om den kulturhistoriske verneverdien:

Den formelt ansvarlige instansen, fylkeskommunen, mener dette er et restaurerbart bygg med kulturminneverdi. Fylkeskommunen har ikke vært på stedet.

Bygningsvernrådsgjevaren til Gudbrandsdalsmusea, som vi og andre verneområder i Innlandet bruker som rådgiver i mange saker som gjelder tiltak på eldre bygg, har vært på stedet og vurderer dels verneverdien som beskjeden og restaureringspotensialet som dårlig, om enn ikke umulig.

Forvalter har vært i hytta og vurderer teknisk tilstand slik sistnevnte gjør.

Forvalter legger her størst vekt på vurderingen til den fagkyndige som har vært på stedet og tilrår at nasjonalparkstyret ikke nekter riving og gjenoppbygging etter forskriften § 6. Altså at nasjonalparkstyret ikke vurderer denne bua som et kulturminne som har vern etter § 6. Om fylkeskommunen er sterkt uenig vil den uansett ha mulighet til å påklage et slikt vedtak.

Dersom hytta vris 90 grader og samtidig trekkes lengst mulig bakover, og får en lite avstikkende farge, vurderer forvalter at den ikke blir mer framtrædende på avstand enn dagens hytte. Søknad om å flytte dør fra kort- til langvegg vurderes som en detalj som ikke trenger å behandles av styret.

Fra Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn har i senere tid blitt presisert at tillatelser, både til bygg og i andre sammenhenger, må være entydige og kontrollerbare.

Forvalter innstiller derfor på å gi tillatelse til å bygge ny hytte med vilkår gitt ut fra overstående.

Dersom styret i motsetning til forvalter finner at hytta er et kulturminne etter § 6 har det to muligheter:

- Avslå søknad om riving og nyoppbygging med henvisning til forskriftens § 6 ut fra at styret legger vekt på vurderingen fra kulturminneseksjonen og vurderer hytta som et verneverdig kulturminne.

eller - dersom styret vurderer hytta som et kulturminne, men ikke så vesentlig at den bør tas vare på:

- Fatte vedtak som innstillingen, men som dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, med henvisning til at saksutredningen viser at dette ikke vil ha negativ effekt for verneformålet og at styret vurderer kulturminneverdien som liten.

FYLKESMANNEN I OPPLAND

Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Oversendelse av søknad om riving og gjenoppføring av bu i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark

Oppdal kommune har mottatt søknad om tiltak fra tiltakshaver Bjørn Smeby. Det søkes også om dispensasjon fra LNFR-formål. Saken gjelder riving av gammel bu og utedo samt oppføring av ny bu med utedo/vedbod. Tiltaket er tilknyttet eiendom 356/1/F248, rett sør for Søndre Snøfjelltjønn i Oppdal kommune.

Området ligger i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, og vi oversender her søknaden for vurdering og vedtak etter gjeldende verneforskrifter.

Oppdal kommune har ikke igangsatt saksbehandling av søknaden enda, men oversender den til nasjonalparkstyret nå for å sikre fremdriften i saksbehandlingen.

Vedlagt er søknadens dokumenter.

Ta gjerne kontakt dersom det er spørsmål til saken.

Med hilsen

Andreas Rise
saksbehandler byggesak

Vedlegg
1 Søknad tillatelse til tiltak

Lesja og Dovre Byggconsult
Org nr: 984620985
2665 Lesja
Mobil: 41 62 01 05

Oppdal kommune
7340 Oppdal

Søknad om dispensasjon fra LNF formål. Det søkes om å få rive gammel bu og utedo, bygge ny bu med utedo/vedbod, samt å øke raftehøgda og å endre retningen på bua med 90 grader.

Denne søknaden gjelder jakt bua Halvfærre som ble bygd i 1964. Bua har gnr 356 – bnr 1 og feste nr 248. Bua ligger ved oppgangen til Tverrfjellet, rett sør for Søndre Snøfjelltjønn.

Den 22.07.18 ble det foretatt befarings av bua. Tilstandsrapporten skrevet av snekker Odd Roald Uv, Lønset ligger vedlagt. Eier er Bjørn Smeby, Trondheim.

Dagens bu har BYA: $6,00\text{ m} \times 2,75\text{ m} = 16,5\text{ m}^2$. Utedoet er $1,7\text{ m}^2$. Tilsammen $18,2\text{ m}^2$.

Det søkes nå om å få rive bua og det frittstående utedoet og, på samme sted som bua står i dag, å sette opp ei ny bu med utedo på $1,5\text{ m} \times 1,5\text{ m} = 2,25\text{ m}^2$ og ei vedbod på $1,5\text{ m} \times 1,35\text{ m} = 2,025\text{ m}^2$. Begrunnelsen for å rive er at bua er i meget dårlig stand og at det ikke er mulig å foreta en fullverdig restaurering slik bua er bygd, jfr tilstandsrapporten.

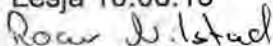
Ei ny bu med utedo og vedbod vil da bli på BYA: $7,68\text{ m} \times 2,88\text{ m} = 22,1\text{ m}^2$.

Raftehøgda på dagens bu er 1,40 m. Det søkes om å få øke raftehøgda på den nye bua til 1,90 m. Begrunnelsen for det er at dagens brukere er mellom 1,80 og 1,90 m høye og at neste generasjon ser ut til å bli like høye.

Dagens bu står plassert slik at langsidene med vinduene vender øst-vest. Det søkes om å få tillatelse til å dreie den nye bua 90 grader i forhold til dagens bu, slik at langveggene isteden blir vendende mot nord og sør. Vinduene i ei ny bu vil bli dekket med skodder.

De endringene det her søkes om vil ikke medføre oftere bruk av bua og derved heller ikke økt forstyrrelse av viltet i området. De innvendige arealene, med unntak av do og vedbod blir likt med den gamle bua. BRA: $5,80\text{ m} \times 2,50\text{ m} = 14,5\text{ m}^2$. (+ $4,1\text{ m}^2$ do og vedbod).

Eieren er kjent med ønsket om at buene ved Tverrfjellet skal flyttes nærmere Søndre Snøfjelltjønn og at slik flytting kan gi mulighet for å få bygge ei vesentlig større bu. Etter nøyvurdering er eiers konklusjon at Halvfærre fortsatt skal stå på det stedet den ble bygget. Det er derfor ikke aktuelt å flytte festet til et annet sted.

Lesja 10.08.18

Roar Nilstad
Ans. søker

Vedlegg: Byggesøknad 1 s. Tilstandsrapport, bilde av dagens bu.
Tegninger og oversiktskart over område med ny bu 4s.

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

☐ Rammetillatelse☒ Ett-trinns søknadsbehandling

Oppfylles vilkårene for 3 ukers

saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd? ☐ Ja ☒ Nei**Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker**

Foreligger sentral godkjenning?

☐ Ja ☐ Nei

Skal tiltaket prosjekteres og utføres i samsvar med TEK10, i henhold til overgangsbestemmelsen i TEK17 § 17-2?

☐ Ja ☒ Nei

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser?

☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbeidstilsynet før igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850, jf. Kulturminneloven § 25, andre ledd?

☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen foreligge før igangsetting av tiltaket.

Søknaden gjelder

Eiendom/ byggested	Gnr. 356	Bnr. 1	Festnr. 248	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune
	Adresse Snøfjellstjønnvegen 796				Postnr. 7340	Poststed OPPDAL	Oppdal kommune
Planlagt bruk/formål	☐ Bolig ☐ Frilidsbolig ☐ Garasje ☒ Annet: Jakt- og fiskebu						Bygn.typekode (jf. s. 2) 172
Tiltakets art pbl § 20-1 (flere kryss mulig)	Nye bygg og anlegg		☒ Nytt bygg *)		☐ Parkeringsplass *)		☐ Anlegg ☐ Veg ☐ Vesentlig terrenginngrep
	Endring av bygg og anlegg		☐ Tilbygg, påbygg, underbygg *)		☐ Fasade		☐ Anlegg
			☐ Konstruksjon		☐ Reparasjon		☐ Ombygging
	Endring av bruk		☐ Bruksendring		☐ Vesentlig endring av tidligere drift		☐ Anlegg
	Riving		☒ Hele bygg *)		☐ Deler av bygg *)		☐ Anlegg
	Bygn.tekn. installasj.**) (flere kryss mulig)		☐ Nyanlegg *)		☐ Endring		☐ Reparasjon
	Endring av bruks-enhet i bolig		☐ Oppdeling		☐ Sammenføyning		
	Innhegning, skilt		☐ Innhegning mot veg		☐ Reklame, skilt, innretning e.l.		
*) Byggblankett 5175 fylles ut og vedlegges. (Vedlegg gruppe A) ***) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.							

Vedlegg

Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Opplysninger om ytre rammer og bygningsspesifikasjon for tiltaket (Byggblankett 5175)	A	1 –	☐
Dispensasjonssøknad (begrunnelse/vedtak) (pbl kap. 18)	B	1 –	☐
Nabovarsel (Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader)	C	–	☒
Situasjonsplan, avkjørselsplan bygning/eiendom	D	–	☒
Tegninger	E	1 – 7	☐
Redegjørelser/kart	F	1 – 4	☐
Erklæring om ansvarsrett/gjennomføringsplan	G	1 – 2	☐
Boligspesifikasjon i Matrikkelen	H	–	☒
Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet	I	–	☒
Andre vedlegg	Q	1 –	☐

Erklæring og underskrift

Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belægges med ansvar, og dekker kravene i henhold av plan- og bygningsloven. En er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap. 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger. Foretaket forplikter seg til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. SAK10 kap. 10 og 11.

Ansvarlig søker for tiltaket

Foretak Lesja og Dovre Byggconsult Org.nr. 984 620 985

Adresse Jakup B. Klukstad veg 28

Postnr. 2665 Poststed LESJA

Kontaktperson Roar Nilstad

Telefon 416 20 105

Mobiltelefon 416 20 105

E-post roar@ld-byggconsult.no

Dato 10.08.2018

Underskrift Roar Nilstad

Gjentas med blokkbokstaver ROAR NILSTAD

Tiltakshaver

Navn Bjørn Steinar Smeby

Adresse General Von Hovens vei 1

Postnr. 7040 Poststed TRONDHEIM

Eventuelt organisasjonsnummer

E-post smebyco@gmail.com

Telefon (dagtid) 913 35 569

Dato 10.08.2018

Underskrift Bjørn Steinar Smeby

Gjentas med blokkbokstaver BJØRN STEINAR SMEBY

Opplysninger om tiltakets ytre rammer og bygningsspesifikasjon

Vedlegg til Byggblankett 5174

Beskrivelse av hvordan tiltaket oppfyller byggesaksbestemmelsene, planbestemmelsene og planvedtak etter plan- og bygningsloven (pbl) innenfor angitte områder

Opplysningene gjelder							
Eiendom/ byggested	Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune
	356	1	248				Oppdal kommune
	Adresse				Postnr.	Poststed	
	Snøfjellstjønnvegen 796				7340	OPPDAL	
Forhåndskonferanse							
Pbl § 21-1	Forhåndskonferanse er avholdt og referat foreligger						☐ Ja ☒ Nei
Dispensasjonssøknad og fravik fra TEK							
Pbl Kap. 19	Det søkes dispensasjon fra bestemmelsene i: (begrunnelse for dispensasjon gis på eget ark)						Vedlegg nr.
	☐ Plan- og bygningsloven med forskrifter	☐ Kommunale vedtekter/forskrifter til pbl	☐ Arealplaner	☐ Vegloven			B -
Pbl § 31-2	Det søkes om fravik fra TEK for eksisterende byggverk (pbl § 31-2)						Vedlegg nr.
	Redegjørelse i eget vedlegg						B -
Arealdisponering							
Planstatus mv.	Sett kryss for gjeldende plan						
	☐ Arealdel av kommuneplan	☐ Reguleringsplan	☐ Bebyggelsesplan				
	Navn på plan						
	Reguleringsformål i arealdel av kommuneplan/reguleringsplan/bebyggelsesplan - beskriv						
	Velg aktuell kolonne iht. beregningsregel angitt i gjeldende plan*						
	%-BYA	BYA	%-BRA / %-TU	BRA	U-grad		
	%	m ²	%	m ²			
Tomtearealet	a. Grad av utnyttning iht. gjeldende plan						
	b. Byggesområde/grunneiendom**	m ²		m ²			
	c. Ev. areal som trekkes fra iht. beregn.regler	- m ²		- m ²			
	d. Ev. areal som legges til iht. beregn.regler					+ m ²	
	e. Beregnet tomteareal (b - c) eller (b + d)	= 0 m ²		= 0 m ²		= 0 m ²	
Grad av utnyttning	Arealbenevnelse	BYA	BYA	BRA	BRA	BTA	
	f. Beregnet maks. byggeareal iht. plan (jf. a. og e.)	0 m ²	0 m ²	0 m ²	0 m ²	0 m ²	
	g. Areal eksisterende bebyggelse	m ²	18,2 m ²	m ²	m ²	m ²	
	h. Areal som skal rives	- m ²	- 18,2 m ²	- m ²	- m ²	- m ²	
	i. Areal ny bebyggelse	+ m ²	+ 22,12 m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²	
	j. Parkeringsareal på terreng	+ m ²	+ m ²	+ m ²	+ m ²		
	k. Areal byggesak	= 0 m ²	= 22,12 m ²	= 0 m ²	= 0 m ²	= 0 m ²	
	Beregnet grad av utnyttning (jf. e. og k.)***	%	22,12 m ²	%	0 m ²		
Bygnings- opplysninger som føres i Matrikkelen	l. Åpne arealer som inngår i k		- m ²	- m ²			
	j. Parkeringsareal på terreng		- m ²	- m ²			
	m. Areal matrikkelen = k - l - j		= 22,12 m ²	= 0 m ²	= 0 m ²		
	Antall etasjer	Antall bruksenheter bolig	Boliger	Boliger	Boliger		
	1	0	m ²	m ²	m ²		
		Antall bruksenheter annet	Annet	Annet	Annet		
		1	m ²	m ²	m ²		
Redegjørelser	* Skal beregning av utnyttingsgrad skje etter annen regel, beskriv nærmere						Vedlegg nr.
	** Dersom areal i rad b ikke er fremkommet av målebrev, beskriv nærmere						D -
	*** Vis ev. underlag for beregningen av grad av utnyttning i vedlegg						D -

Bygningsopplysninger som føres i matrikkelen		
Næringsgruppekode Y	Oppgi kode for hvilken næring brukeren av bygningen tilhører. Bygninger som brukes til flere formål skal kodes etter den næringen som opptar størst del av arealet. Unntak: Næringsgruppekode «X» skal kun brukes når bygget bare har areal til boligformål.	
Næringsgrupper – gyldige koder		
A Jordbruk, skogbruk og fiske	H Transport og lagring	P Undervisning
B Bergverksdrift og utvinning	I Overnattings- og serveringsvirksomhet	Q Helse- og sosialtjenester
C Industri	J Informasjon og kommunikasjon	R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter
D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	K Finansierings- og forsikringsvirksomhet	S Annen tjenesteyting
E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	L Omsetning og drift av fast eiendom	T Lønnet arbeid i private husholdninger
F Bygge- og anleggsvirksomhet	M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	U Internasjonale organisasjoner og organer
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	N Forretningsmessig tjenesteyting	X Bolig
	O Offentlig administrasjon og forsvar, trykdeordninger underlagt offentlig forvaltning	Y Annet som ikke er næring.

Plassering av tiltaket	
Kan høyspent kraftlinje være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja ☒ Nei
Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert	
Vedlegg nr. Q –	
Kan vann og avløpsledninger være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja ☒ Nei
Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert	
Vedlegg nr. Q –	

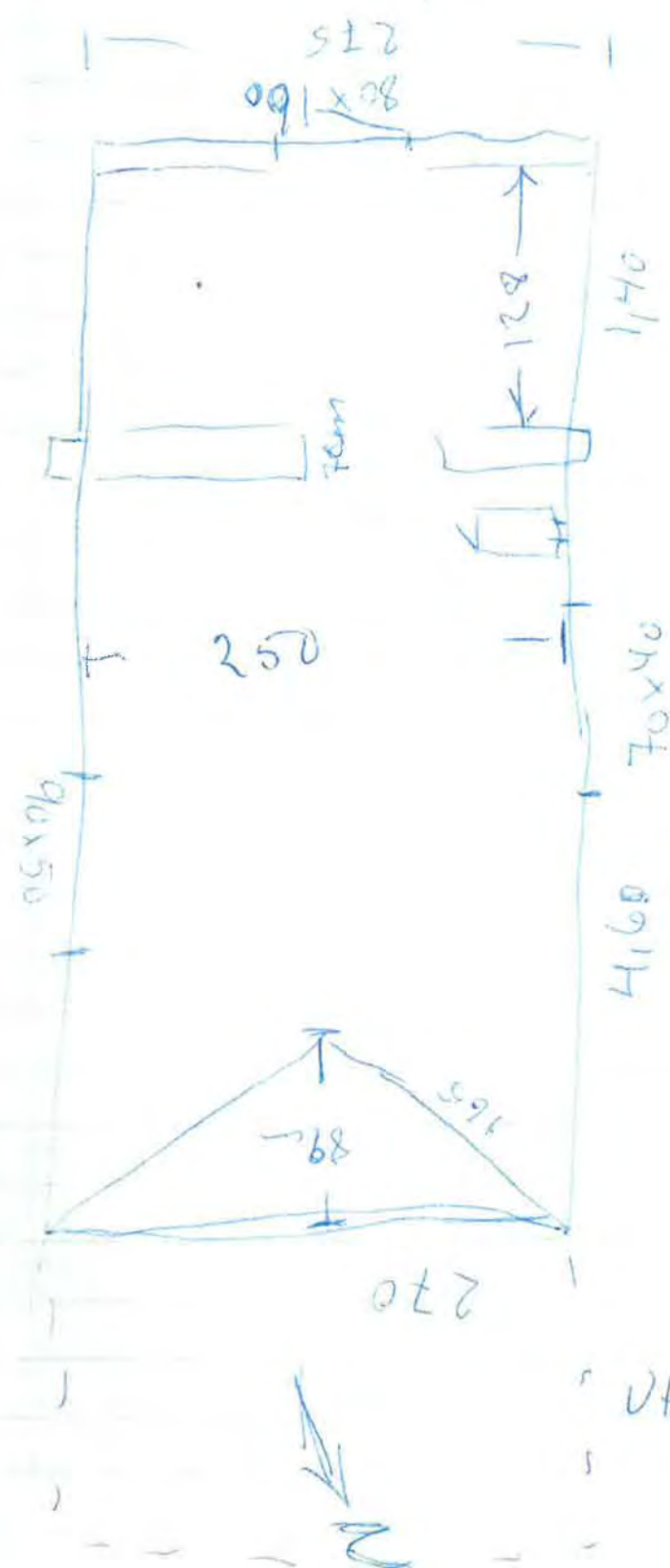
Krav til byggegrunn (pbl § 28-1)	
Skal byggverket plasseres i område med fare for:	
Flom (TEK17 § 7-2)	Skal byggverket plasseres i flomutsatt område? ☒ Nei ☐ Ja Hvis ja, angi sikkerhetsklasse: ☐ F1 (liten konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/20 år) ☐ F2 (middels konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/200 år) ☐ F3 (stor konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/1000 år)
Vedlegg nr. F –	
Skred (TEK17 § 7-3)	Skal byggverket plasseres i skredutsatt område? ☒ Nei ☐ Ja Hvis ja, angi sikkerhetsklasse: ☐ S1 (liten konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/100 år) ☐ S2 (middels konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/1000 år) ☐ S3 (stor konsekvens og sannsynlighet lavere enn 1/5000 år)
Vedlegg nr. F –	
Andre natur- og miljøforhold (pbl § 28-1)	☒ Nei ☐ Ja Dersom ja, beskriv kompenserende tiltak i vedlegg
Vedlegg nr. F –	

Tilknytning til veg og ledningsnett	
Adkomst vegloven §§ 40-43 pbl § 27-4	Gir tiltaket ny/endret adkomst? ☐ Ja ☒ Nei Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Kommunal veg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Privat veg Er vegrett sikret ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Vannforsyning pbl § 27-1	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig vannverk ☒ Privat vannverk ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann ☐ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann Beskriv ikke innlagt vann Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Vedlegg nr. Q –	
Avløp pbl § 27-2	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☒ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☐ Nei Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Vedlegg nr. Q –	
Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☒ Terreng
Vedlegg nr. Q –	

Løfteinnretninger	
Er det i bygningen løfteinnretninger som omfattes av TEK?:	Søkes det om slik innretning installert?:
☐ Ja ☒ Nei	Hvis ja, sett X ☐ Heis ☐ Trappeheis ☐ Løfteplattform ☐ Rulletrapp eller rullende fortau
☐ Ja ☒ Nei	☐ Ja ☒ Nei

eksisterende BU

Halskæmpe!

Dobbelt tak med blik.
Uten Isolasjon
Veldig dårlig tilbygg!

Uthus 130x130.

HALVFÆRRE

EIER: BJØRN SMEBY

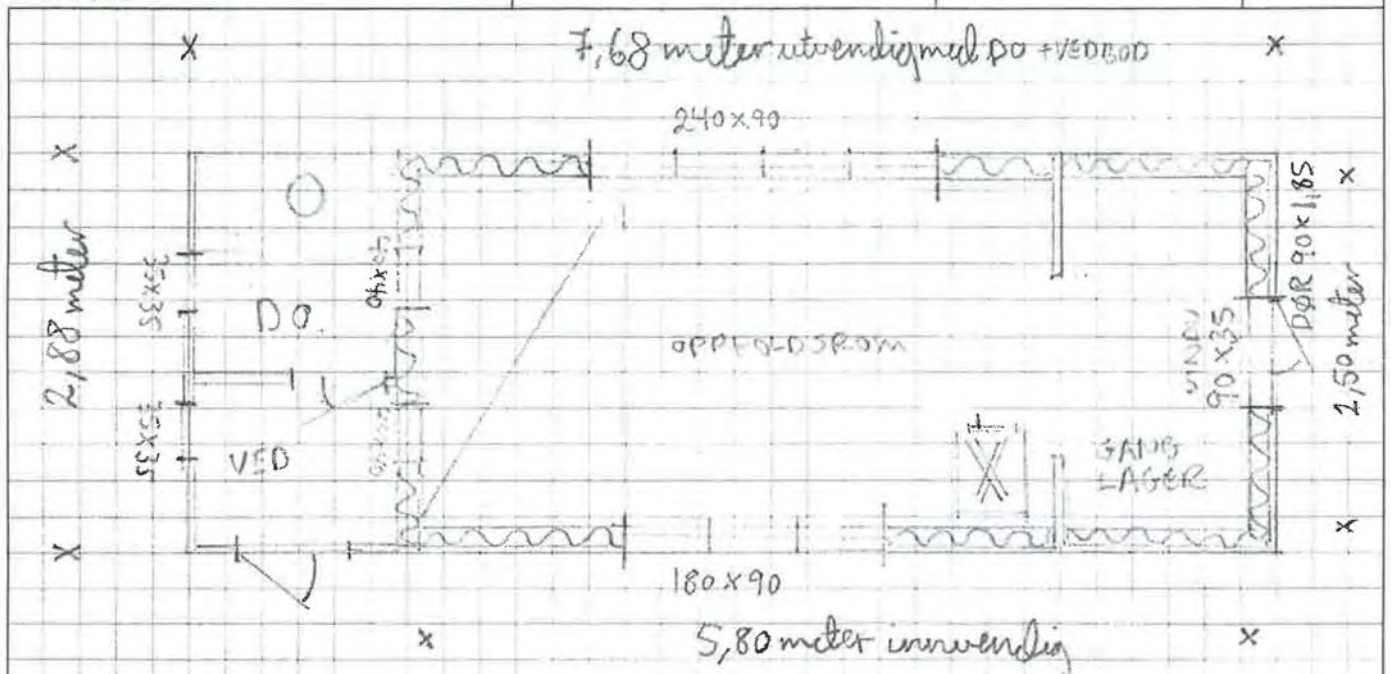
(E2)

Sak

Dato

Side

PLAN HALVFÆRRE MED TILBYGG

BYA: $22,12 \text{ m}^2$

LENGDE: 7,68 meter

BREDD: 2,88 meter

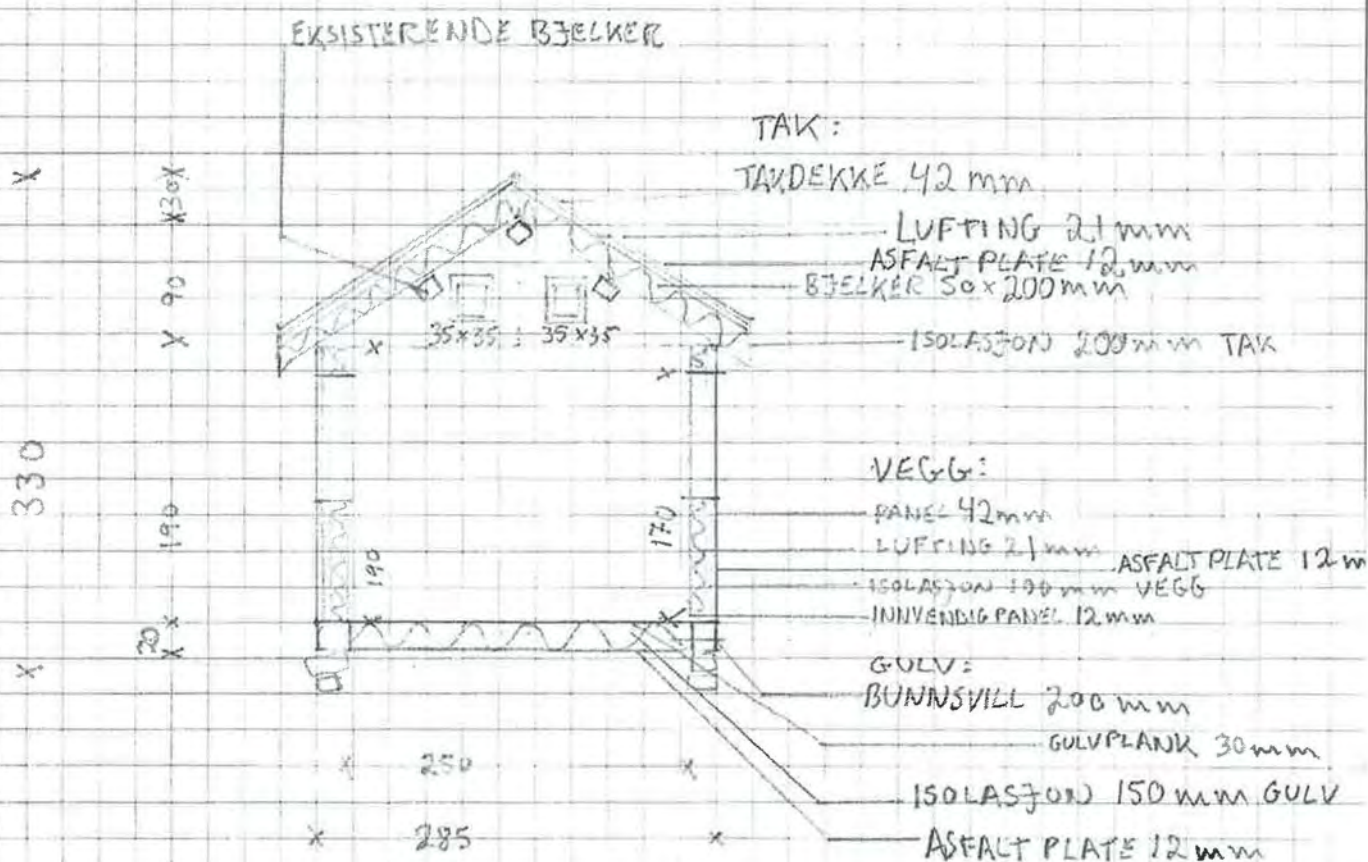
NETTO AREAL UTEI DO OG VEDBOD: $17,5 \text{ m}^2$

LENGDE INNENDIG OPPRINNELIG BV: 5,80 meter

BREDD: INNENDIG OPPRINNELIG BV: 2,50 meter

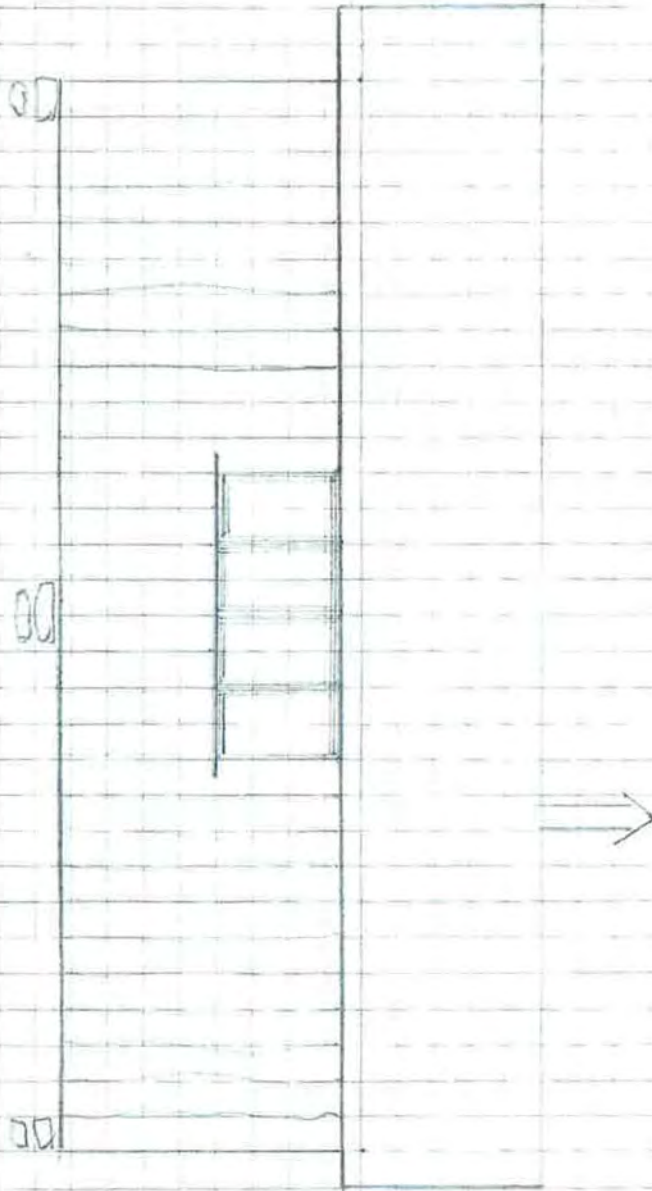
DO: $1,5 \times 1,5 = 2,25 \text{ m}^2$ VEDBOD: $1,5 \times 1,35 = 2,025 \text{ m}^2$

HALVFÆRRE FASADE VEST

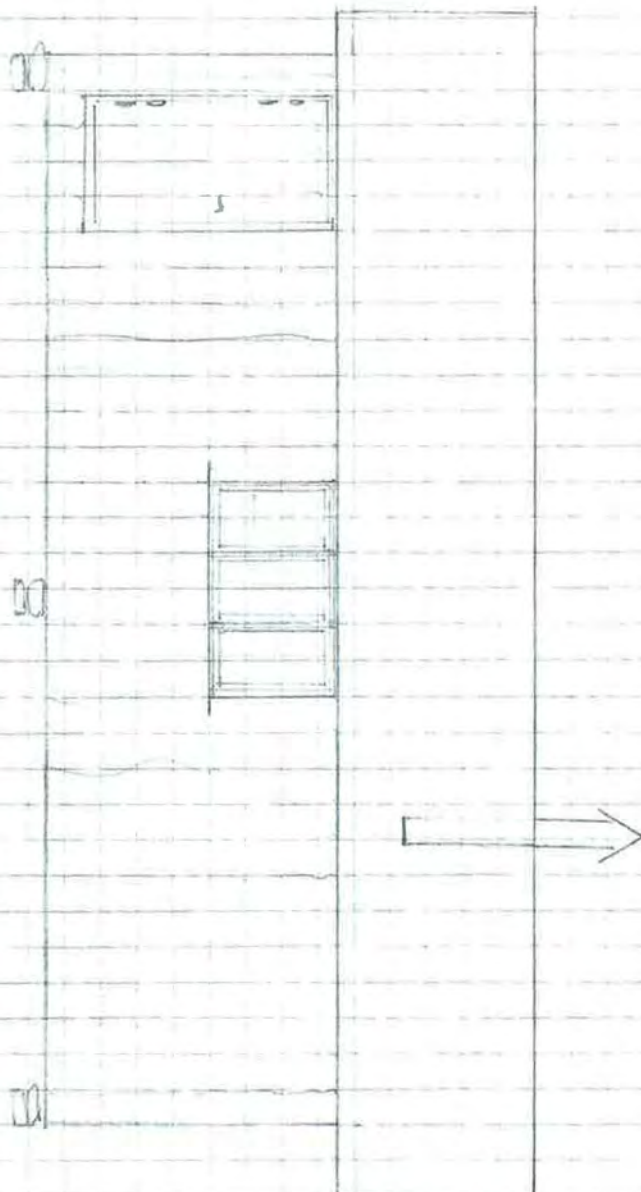
HALVFÆRRE FASADE ØST

HALV FÆRRE NORD

HALVFÆRRE FASADE SØR

EXISTIERENDE BU

NORKART

2km

© 2018 Norkart AS/Geovekst og kommunene/NASA, Meti © Mapbox © OpenStreetMap

<https://kommunekart.com/klient/oppdal/>

1/1

Oppdal

Søk etter adresse, sted eller eiendoms

Snøfjellstjøenna

1170

Kommunenummer "1634" er ikke gyldig

NORKART

300m

Oppdal

Oppdal

Søk etter adresse, sted eller eiendon

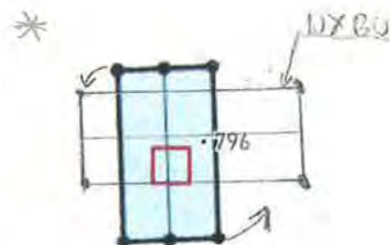
Kommunenummer "1634" er ikke gyldig

Oppdal

Søk etter adresse, sted eller eiendom

Kommunennummer "1634" er ikke gyldig

* Omsett dreining av bus 90°
 Snøfjellstjønnevegen 796
 Gnr: 350, Bnr: 1, Feste nr: 248.

Befaring Halvførre.

Lønset 22.07.2810
Odd Roald Uv

På oppdrag fra Bjørn Smeby ble det utført befaring av muligheten for restaurering av deres jaktbu ved Søndre snøfjellstjønn.

Bua er bygd på meget enkelt vis i tretoms lafta plank, enkelt gulv og enkelt tak. Dette på starten av 60 tallet.

På 80 tallet (etter mine opplysninger) er det utført en enkel restaurering, og ett lite tilbygg i lengderetningen. Det er gjort ett forsøk på å isolere taket med 5 cm glava. Det er lagt på blikktak og utvendig panel.

Dette er utført på en særdeles dårlig måte. Isolasjonen i taket er ikke innkledt på riktig måte, slik at det kommer snø og vann inn i isolasjonen. Denne var våt i dag. Panelet på yttervegg er dårlig festet, og avslutningen mot taket er ikke gjort riktig, slik at det er åpent inn mellom tak og vegg.

Radfhøgda på bua er kun 1, 40 meter. Dette er veldig lavt, og ikke tilfredsstillende.

Det er råteskader i opplekting av tak, mellom gammel takpapp og blikkplater.

Fundamenteringen er ganske enkel med stein i hjørnene, og på midten. Det er langt spenn, og tynne gulvåser, slik at det er svikt i gulvet når en går.

Råteskader på det ene vinduet.

Sopp i himling og 3 toms lafteplank innvendig.

Det er alt for lite lysinnslipp/ vindusareal i bua.

Restaurering.

Det er veldig vanskelig og arbeidsomt å restaurere denne bua. Dette på grunn av laftaplank og rafthøgde. Det er umulig å sett reisverk oppå 3 tomsplank for å øke rafthøgda. Det er også en bukk midt i bua for bæring av tak. Det må da bygges nytt reisverk og tak konstruksjon på utsida av hytta. Det går ikke på innsida av bua, da ville den blitt for smal innvendig, og lite brukervennlig.

Konklusjon.

Bua må rives, og bygges ny. Dette vil gi den beste løsningen teknisk sett.

Odd Roald Uv

Oppdal kommune
Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

25.10.2018

Deres ref.:
Andreas Rise

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/16652

Uttalelse - dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - Snøfjellstjønn - Oppdal 356/1

Villreinnemnda viser til høring av dispensasjon fra kommuneplanens arealdel mottatt 04.10.2018.

Det søkes om dispensasjon fra LNFR-formål om å rive ei bu og utedo samt oppføring av ny bu med utedo og vedbod. Tiltaket er tilknyttet eiendom 356/1/248, rett sør for Søndre Snøfjellstjønn, Tverrfjellet, i Oppdal kommune. Området ligger i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøhetta villreinområde. Oppdal kommune har ikke signalisert noen holdning til søknaden.

Nemnda behandlet søknaden i møte 23.10.2018. Nemnda har følgende uttalelse til høringen:

«Vedtak

Villreinnemnda vurderer området omkring Snøfjellstjønnin til å være av svært stor betydning for villreinen. Området mellom Åmotsdalen og Dindalen, hvor Snøfjellstjønnane ligger, er beiteområde og viktig vandringsområde til og fra de gode vinterbeitene på Soløyfjellet. I området Snøfjellstjønnan er det bygd mange fritidsboliger og det er et langt kjørespor innover fjellet til fritidsboligene. Villreinnemnda vurderer at den samlede negative belastningen av menneskelig forstyrrelse i dette området er stor, og påvirker reinens vandring til og fra vinterbeitene på Soløyfjellet. Av den grunn vurderes det som viktig å ha en restriktiv holdning til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur ved Snøfjellstjønnin. Den omsøkte utvidelsen på 3,9 m² som i hovedsak er utedo og vedbu vil imidlertid etter nemndas vurdering ikke føre til særlig endret bruk eller økt overnattingskapasitet. Villreinnemnda har derfor ingen merknad til søknaden. Villreinnemnda mener imidlertid at det er viktig å unngå at størrelsen på fritidsboliger og tilrettelegging av infrastruktur i dette området fortsetter å øke i årene som kommer. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.»

Nemndas protokoll med saksfremlegg er vedlagt.

Med vennlig hilsen

Bjørn Rangbru | Seniorrådgiver/Sekretær Snøhetta og Knutshø villreinnemnd
Fylkesmannen i Trøndelag | Klima- og miljøavdelingen
Tlf: +4773199203 | www.fylkesmannen.no/trondelag

Vennligst tenk på miljøet før du skriver ut

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Protokoll fra nemndsmøtet 23 okt. 2018

Kopi med vedlegg til:

Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600 7734	STEINKJER
Dovrefjell nasjonalparkstyre	Postboks 987 2626	LILLEHAMMER

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Medlemmer i Villreinnemnda
for Snøhetta og Knutshø villreinområder

24.10.2018

Protokoll fra møtet i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 23.10.2018

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
Tid:	23 oktober 2018, kl. 08.30-11.30
Møteform:	Møte på Skifer Hotell i Oppdal
Følgende faste medlemmer deltok:	Marit Rolstad (Lesja), Jon Tore Dalsegg (Tynset), Johan Ragnar Eggen (Alvdal), Siv Remetun Lånke (Rennebu), Olav Søderberg (Sunnal), Øyvind Bakken-Berg (Folldal), Karianne Rindli (Neset).
Følgende faste medlemmer eller varamedlemmer deltok ikke:	Odd Leif Angård (Dovre), Else Hole Ulekleiv (Dovre), Kari Toftaker (Oppdal), Janne Søvik (Rauma)
Følgende varamedlemmer deltok:	Reidar Brude (Rauma)
Protokollen er godkjent av:	Marit Rolstad (leder)
Saksbehandler:	Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru

Saksliste

Saksnr.	Tema
19-2018	Godkjenning av innkalling og sakliste.
20-2018	Referat og orienteringssaker.
21-2018	Søknad om dispensasjon fra LNFR formål. Riving av bu og utedo samt oppføring av ny bu, utedo og vedbod.
22-2018	Bidrag til årboka Villreinen i 2019?
23-2018	Innspill til Villreinrådet i Norge?
24-2018	Søknad om midler til sti til utsiktspunktet Tussheim i Lesja
25-2018	Regional plan for Dovrefjellområdet v/ Jon Halvor Midtmageli, Oppland fylkeskommune

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: fmltpost@fylkesmannen.no

Leder: Marit Rolstad, mobiltlf. 95 20 58 40, e-post: a-rolst@online.no
Sekretær: Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru, tlf. 73 19 92 03, e-post fmlbra@fylkesmannen.no

21-2018 Søknad om dispensasjon fra LNFR formål. Riving av bu og utedo samt oppføring av ny bu, utedo og vedbod

Det søkes om dispensasjon fra LNFR-formål om å rive ei bu og utedo samt oppføring av ny bu med utedo og vedbod. Tiltaket er tilknyttet eiendom 356/1/248, rett sør for Søndre Snøfjellstjønn, Tverrfjellet, i Oppdal kommune. Området ligger i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøhetta villreinområde. Oppdal kommune oversender søknaden for uttalelse. Oppdal kommune har ikke signalisert noen holdning til søknaden.

Dagens bu har et bebygd areal på 16,5 m², samt en utedo på 1,7 m², totalt 18,2 m². Det søkes om å rive dette og sette opp på samme sted en bu, utedo, og vedbod på totalt 22,1 m² bebygd areal. En økning på 3,9 m². Det er i dag 10-12 fritidsboliger ved sørenden av Søndre Snøfjellstjønn. Spredt i et område fra tjønna og ca. 1,5 km sørover. I sakspapirene fremkommer det at det er ønsket (Oppdal bygdealmening, administrasjonen i nasjonalparkstyret) at buene ved Tverrfjellet skal flyttes nærmere Snøfjellstjønn.

Figur 1. Den aktuelle bua som ønskes rivd. Foto: Carl Bjurstedt

Figur 2. Den aktuelle bua som ønskes rivd. Foto: Carl Bjurstedt

Villreinnemnda skal arbeide for en langsiktig bærekraftig forvaltning av villreinen og dens leveområder i samsvar med naturmangfoldloven og viltloven. Søknaden vurderes ift. eventuell påvirkning på villreinen med uttalelse til Oppdal kommune, nasjonalparkstyret, og Fylkesmannen i Trøndelag.

Området for tiltaket ligger innenfor Dovrefjell og Sunndalsfjella nasjonalpark. Hovedverneformålet er blant annet å ta vare på et større fjell-økosystem og en viktig del av leveområdet til villreinstammene i Snøhetta og Knutshø. Bua ligger i Snøhetta villreinområde. Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av en Europeisk villreinregion. Området omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet.

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta vurderes som svært verdifull, og området hvor det søkes om riving og nybyggng vurderes å være et verdifullt område for villreinen i Snøhetta.

Vurdering

Kommuneplan for Oppdal 2014 – 2025 har retningslinje på 35 m² som øvre maksareal for byggeareal i områder med spredt fritidsbebyggelse i LNFR-område i høyfjellet. I arealplanen er det ikke angitt hvilke hytter/fritidsboliger i høyfjellet retningslinjen er ment å gjelde. Den angir ikke omfang eller lokalisering. Det er derved vanskelig å legge til grunn at kommunen i tilstrekkelig grad har tatt stilling til eventuelle konsekvenser.

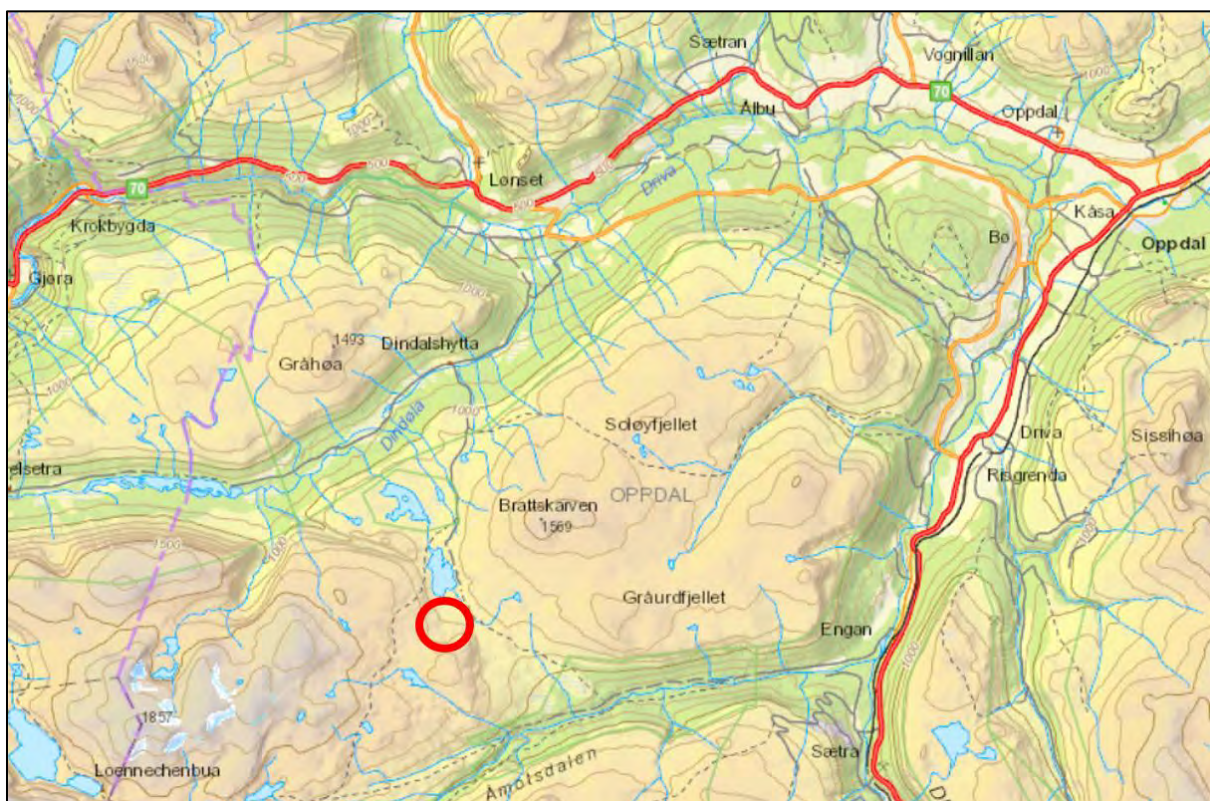
I regional plan for Dovrefjellområdet står det i retningslinjene for nasjonalt villreinområde:

Det skal ikke etablerast nye hytter, turistverksemder eller anna utbygging i NVO, og heller ikkje skal det gjerast større utvidingar av eksisterande hytter, verksemder eller turisthytter.

Saksbehandler vurderer den omsøkte utbyggingen som en relativt liten utvidelse (21 %) og i tråd med retningslinjer til regional plan. Saksbehandler mener likevel at det må gjøres en villreinfastlig vurdering av tiltakets eventuelle konsekvenser på villrein.

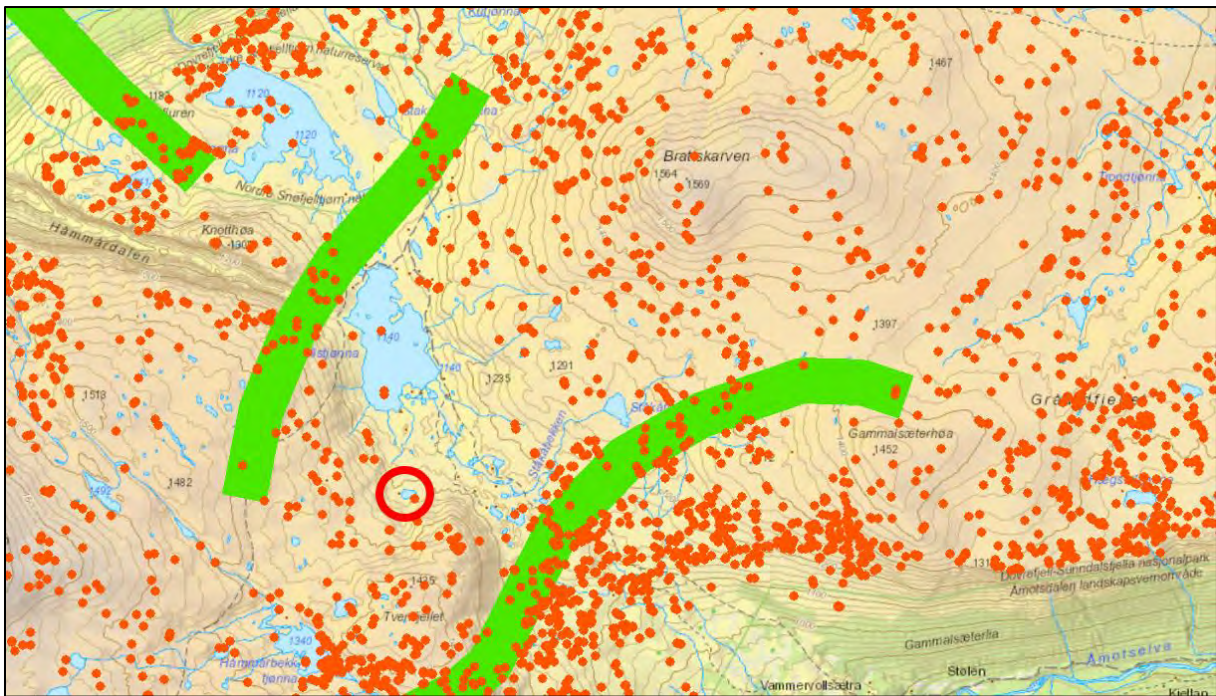
Bebyggelsen som planlegges rivd og nybygd med noe utvidelse ligger i leveområdet til villreinen i Snøhetta. Norge er Europas eneste levested for den ville fjellreinen. Det er Norges ansvar å sikre fjellreinen og dens leveområder slik at den kan leve videre som funksjonell art og fortsette å spille en viktig rolle i fjelløkosystemet. Ivaretagelse av villrein er av internasjonal betydning.

Det er kjent av villreinen har en roterende bruk av vinterbeitene. Områder kan være lite brukt i flere tiår før de igjen blir mye brukt. Soløyfjellet var på 1980-tallet vurdert å være et av de viktigste vinterbeiteområdene for reinen i Snøhetta. På 90- og 2000-tallet var området relativt lite brukt. De siste årene er det igjen økende bruk av Soløyfjellet som vinterbeite. Soløyfjellet er en fjelltange og overgangen mot Soløyfjellet rundt Snøfjellstjønnene utgjør en sårbar "flaskehals" for reinen når flokkene kommer vestfra og skal ut til vinterbeitene i Soløyfjellet. Bruken av veien, fritidsboliger, turiststi og snøskuterløype er antatt å skape menneskelige forstyrrelser som kan redusere reinens tilgjengelighet til Soløyfjellet. Området har forvaltningsmessige utfordringer og er av den grunn et fokusområde i FoU-prosjektet i Snøhetta (Jordhøy 2010, Strand mfl. 2013). Figur 4 viser registrerte trekkveier ved Snøfjellstjønnene, overgangen til og fra Soløyfjellet, og området med bebyggelse som ønskes rivd og nybygd med noe utvidelse.

Figur 3. Buas plassering ved Søndre Snøfjellstjønn.

Reinsdyr merket med GPS-sender har de siste årene økt kunnskapen, og presisjonen i kunnskapen, om villreinens arealbruk i Snøhetta. GPS-data viser spredte lokaliseringer i områdene rundt Soløyfjellet-Gråurdfjellet-Brattskarven. Tettheten av plott tiltar innover fjellområdene rundt Åmotsdalen, Figur 4. Flere GPS-merka dyr har gått vestover nord for Nordre Snøfjellstjønn og snudd ved Håmmårdalen (Jordhøy 2010). Dette er et bratt og ulendt område som begrenser trekkmulighetene inn og ut av tangepartiet til området ved og syd for Snøfjellstjønn (Jordhøy 2010).

Figur 4. Registrerte trekkveier ved Snøfjellstjønnene og posisjonsplott fra GPS registreringene. Området hvor bebyggelsen som søkes rivd og utvidet ligger er merket med rød sirkel.

Administrasjonen i nasjonalparkstyret og Oppdal bygdealmening har ytret ønske om at buene ved Tverrfjellet med fordel kunne vært flyttet nærmere Snøfjellstjønn. Saksbehandler antar at en konsentrering av hyttene/buene nærmere Snøfjellstjønn hadde vært fordelaktig for villreins vandring til og fra Soløyfjell. Eier av den omsøkte bua ønsker imidlertid ikke dette.

Fritidsboligene ved Snøfjellstjønn ligger langt inne i villreinområdet og nært registrerte viktige funksjonsområder for reinen (vinterbeite- og trekkområder). Områdene omkring Snøfjellstjønn og øst for Snøfjellstjønn vurderes som viktig for reinen. Den samlede negative belastningen fra mennesker på villrein omkring Snøfjellstjønn vurderes som stor og påvirker trolig reinens vandring til og fra vinterbeitene på Soløyfjellet. Av den grunn vurderes det som generelt viktig å ha en restriktiv holdning til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur ved Snøfjellstjønn. Den omsøkte utvidelsen av bebyggelse på 3,9 m² (som i hovedsak er vedbu) vil imidlertid etter saksbehandlers vurdering ikke føre til særlig endret bruk eller økt overnattingskapasitet, og ikke påføre reinen særlig ytterligere belastning.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda vurderer området omkring Snøfjellstjønn til å være av stor betydning for villreinen. Området mellom Åmotsdalen og Dindalen, hvor Snøfjellstjønnene ligger, er beiteområde og viktig vandringsområde til og fra de gode vinterbeitene på Soløyfjellet. I området Snøfjellstjønn er det bygd mange fritidsboliger og det er et langt kjørespor innover fjellet til fritidsboligene. Villreinnemnda vurderer at den samlede negative belastningen av menneskelig forstyrrelse i dette området er stor, og påvirker reinens vandring til og fra vinterbeitene på Soløyfjellet. Av den grunn vurderes det som viktig å ha en restriktiv holdning til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur ved Snøfjellstjønn. Den omsøkte utvidelsen på 3,9 m² som i hovedsak er utedo og vedbu vil imidlertid etter nemndas vurdering ikke føre til særlig endret bruk eller økt overnattingskapasitet. Villreinnemnda har derfor ingen merknad til søknaden. Villreinnemnda mener imidlertid at det er viktig å unngå at størrelsen på fritidsboliger og tilrettelegging av infrastruktur i

dette området fortsetter å øke i årene som kommer. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.

Vedtak

Villreinnemnda vurderer området omkring Snøfjellstjønnin til å være av svært stor betydning for villreinen. Området mellom Åmotsdalen og Dindalen, hvor Snøfjellstjønnane ligger, er beiteområde og viktig vandringsområde til og fra de gode vinterbeitene på Soløyfjellet. I området Snøfjellstjønnan er det bygd mange fritidsboliger og det er et langt kjørespor innover fjellet til fritidsboligene. Villreinnemnda vurderer at den samlede negative belastningen av menneskelig forstyrrelse i dette området er stor, og påvirker reinens vandringer til og fra vinterbeitene på Soløyfjellet. Av den grunn vurderes det som viktig å ha en restriktiv holdning til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur ved Snøfjellstjønnin. Den omsøkte utvidelsen på 3,9 m² som i hovedsak er utedo og vedbu vil imidlertid etter nemndas vurdering ikke føre til særlig endret bruk eller økt overnattingskapasitet. Villreinnemnda har derfor ingen merknad til søknaden. Villreinnemnda mener imidlertid at det er viktig å unngå at størrelsen på fritidsboliger og tilrettelegging av infrastruktur i dette området fortsetter å øke i årene som kommer. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.

~~22-2018 Bidrag til årboka Villreinen i 2019?~~

~~Redaktøren i årboka «Villreinen» tilbyr alle villreinnemndene litt spalteplass til å presentere aktuelle prosjekter, utfordringer og eller andre saker nemndene anser som viktige. Temaet ble drøftet i nemndsmøte 24.04.2018. Men i forhold til fristen for trykking av årets årbok var det krevende å bidra med noe mer enn å oversende folderen som nemnda allerede har utarbeidet, hvor en del utfordringer i villreinområdene nevnes. Forespørselen om et eventuelt bidrag i 2019 tas opp til drøfting uten forslag til innstilling.~~

~~Diskusjon~~

~~Vedtak~~

~~Sekretær utarbeider et forslag til tekst om samarbeidet mellom nemnda og utvalgene, samt nemndas rolle.~~

~~23-2018 Innspill til Villreintrådet i Norge?~~

~~Det har kommet en henvendelse fra Villreintrådet om muligheten til å spille inn forslag til rådet. Det kan være konkrete saker som nemnda ønsker at Villreintrådet skal engasjere seg i. Villreintrådet skal ha møte 1-2.11.2018. Henvendelsen tas opp til drøfting uten forslag til innstilling.~~

~~Villreintrådet i Norge er en frivillig organisasjon som består av de fleste villreinnemnder og villreinutvalg fra alle landets 23 villreinområder. Villreintrådet arbeider for å ivareta villreinen som art og dens behov - i et langsiktig perspektiv. Villreintrådet i Norge har som formål å virke som bindeledd mellom de enkelte villreinområdene. Organisasjonen skal verne om villreininteressene ved å ta opp til behandling spørsmål som har felles interesse for villreinområdene. For ytterligere informasjon om Villreintrådet: <http://vr.villrein.no/>~~

Oppdal kommune
Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

Vår dato: 08.11.2018
Vår ref.: 2018/16514

Deres dato: 28.09.2018
Deres ref.:

Uttalelse - dispensasjon fra LNFR-formål - riving og gjenoppføring av bu - Dovrefjell - Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøhetta villreinområde - Oppdal - 356/1

Fylkesmannen har som sektormyndighet mottatt ovennevnte sak til uttalelse. Det foreligger følgende merknader fra fagavdelingene:

Landbruk

Ingen merknad.

Klima og miljø

Det omsøkte tiltaket ligger innenfor Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Hovedverneformålet er blant annet å ta vare på et større fjell-økosystem og en viktig del av leveområdet til villreinstammene i Snøhetta og Knutshø.

Bua ligger i Snøhetta villreinområde. Området omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet og Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde. Området er også en del av en Europeisk villreinregion.

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta vurderes som svært verdifull, og området hvor det søkes om utbygging vurderes å være et verdifullt område for villreinen i Snøhetta.

Vi viser til uttalelse fra Villreinnemnda og har ikke ytterligere merknader til saken. I villreinområder ønsker vi å bli imidlertid å bli tilsendt vedtak etter plan- og bygningsloven til orientering. Vi ber derfor om å bli tilsendt kopi av kommunens vedtak i saken.

Fylkesmannen har med bakgrunn i ovennevnte ingen avgjørende merknader.

Samfunnssikkerhet

Ingen merknad.

Reindrift

Ingen merknader.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven

Fylkesmannen minner om at alle saker som berører natur- og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 (jf nml § 7). Før det fattes vedtak i saken må det skriftlig redegjøres for hvordan prinsippene §§ 8-12 er vurdert. Manglende synliggjøring av dette vil regnes som en saksbehandlingsfeil.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Tone Susegg Sund
konsulent
Administrasjonsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Saksbehandlere:
Klima og miljø: Lena Bakken – 74 16 81 51

Landbruk: Vegard Wist – 74 16 80 81

Samfunnssikkerhet: Ingrid Wedø – 74 16 81 76

Reindrift: Camilla Knutsen – 73 19 93 89

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER

OPPDAL KOMMUNE
Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

Vår dato:	10.10.2018	Vår referanse:	201866288-2	Vår saksbehandler:
Deres dato:	28.09.2018	Deres referanse:	2018/1948-5	Sigurd Kristiansen

Fylkeskommunens uttalelse til søknad om riving og oppføring av bu - 356/1 i Oppdal

Trøndelag fylkeskommune har mottatt søknad om dispensasjon som nevnt over.

Vi har ikke merknader til søknaden

Med vennlig hilsen

Vigdis Espnes Landheim
Seksjonsleder

Sigurd Kristiansen
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:
FYLKESMANNEN I TRØNDELAGE

Sak nr.	Møtedato/klokkeslett	Møtested
29	12.11.2018	Oppdal

Riving av bu og utedo samt oppføring av ny bu og utedo og vedbod ved Søndre Snøfjellstjønn

Snøhetta villreinutvalg mottok fra Oppdal kommune sak vedr. riving av bu og utedo samt oppføring av ny bu og utedo og vedbod ved søndre Snøfjellstjønn til uttalelse. Bua ligger i Snøhetta villreinområde, Dovrefjell- Sunndalsfjella nasjonalpark, nærmere bestemt i Oppdal kommune.

Dagens bu har et bebygd areal på 16,5 m² samt en utedo på 1,7 m² totalt 18,2m². Det søkes om å rive dette og sette opp på samme sed en bu, utedo og vedbod på totalt 22,1 m² bebygd areal. Dette er da en økning på 3,9 m² Det er i dag 10-12 fritidsboliger ved sørenden av Søndre Snøfjellstjønn. Spredt i et område fra tjønna og ca 1,5 km sørover. I sakspapirene fremkommer det at det er ønsket (oppdal bygdealmennning, administrasjonen i nasjonalparkstyre) at buene ved Tverrfjellet skal flyttes nærmere Snøfjellstjønn.

Figur 1. Den aktuelle bua som ønskes rivd. Foto: Carl Bjurstedt

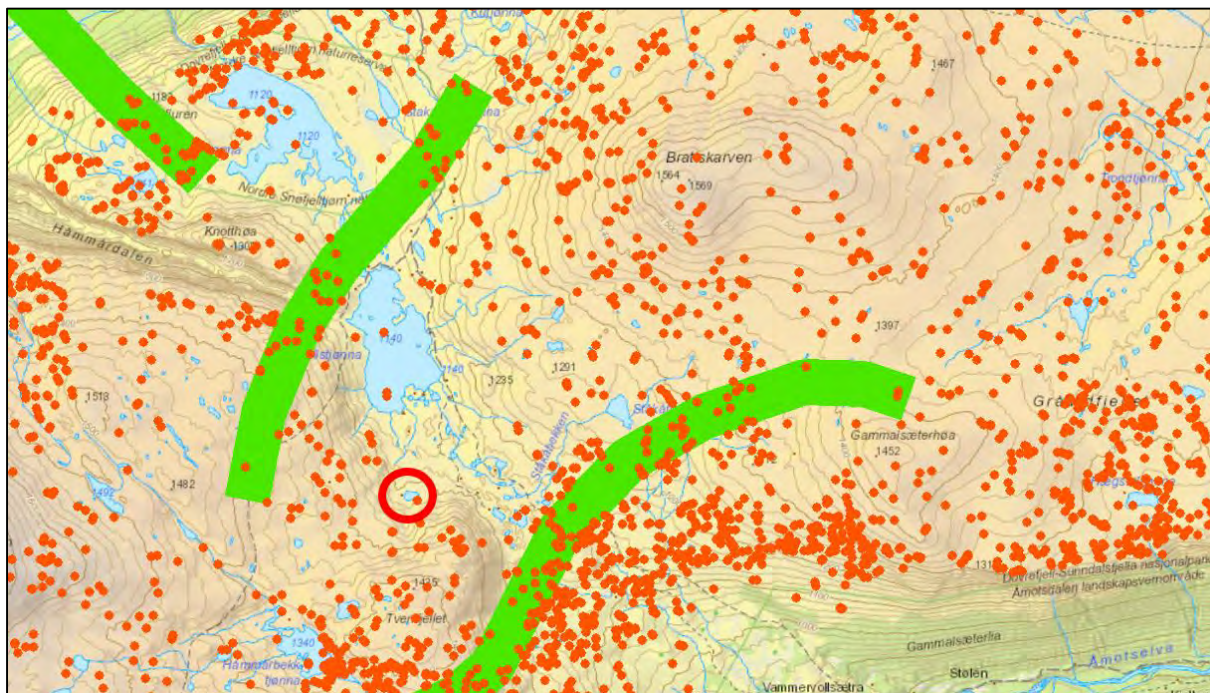
Snøhetta villreinutvalg får saker som omhandler villreinområde til uttalelse og skal være rettighetshavernes talerør utad til offentlige myndigheter. Søknaden vurderes etter med

tanke på villreinhensynet, og det er opp til nasjonalparkstyre og behandle søknaden etter verneforskrifter og lignende.

Vurdering

Bebyggelsen som planlegges rivd og nybygd med noen utvidelse i leveområdet til villreinen i Snøhetta. Det er Norges ansvar å sikre fjellreinen og dens leveområder slik at den kan leve videre som funksjonell art og fortsetter å spille en viktig rolle i fjelløkosystemet. Ivaretagelsen av villreinene er av internasjonal betydning.

Det er kjent at villreinene har en roterende bruk av vinterbeitene. Områder kan være lite brukt i flere tiår før de igjen blir mye brukt. Soløyfjellet var på 1980 tallet vurdert å være et av de viktigste vinterbeiteområdene for reinen i Snøhetta. På 90- og 2000- tallet var området relativt lite brukt. De siste årene har det vært en økende bruk av Soløyfjellet som vinterbeite. Soløyfjellet er en fjelltange og overgangen mot Soløyfjellet rundt Snøfjellstjønnene utgjør en flaskehals for reinen når flokkene kommer vestfra og skal ut til vinterbeitene på Soløyfjellet. Bruken av veien, fritidsboliger, tursti og snøskuterløype er antatt å skape menneskelige forstyrrelser som kan redusere reinens tilgjengelighet til Soløyfjellet. Områder har forvaltningsmessige utfordringer og er av den grunn et fokusområde i tidligere FoU- prosjekter i Snøhetta. Figur 4 viser registrerte trekkveier ved Snøfjellstjønnene, overgangen til og fra Soløyfjellet, og områder med bebyggelse som ønskes rivd og nybygd med noe utvidelse.

Figur 3 registrerte trekkveier ved Snøfjellstjønnene og posisjonsplott fra GPS registreringene. Området hvor bebyggelsen som søkes rivd og utvidet ligger er merket med rød sirkel.

Administrasjonen i nasjonalparkstyre og Oppdal bygdeallmenning har ytret ønske om at buene ved Tverrfjellet med fordel kunne vært flyttet nærmere Snøfjellstjønn. Saksbehandler antar at en konsentrering av hyttene/buene nærmere Snøfjellstjønn hadde vært fordelaktig for villreinens vandring til og fra Soløyfjellet. Eier av den omsøkte bua ønsker imidlertid ikke dette.

Fritidsboligene ved Snøfjellstjønning ligger langt inne i villreinområdet og nært registrerte viktige funksjonsområder for reinen (vinterbeite og trekkområder. Den samlede belastningen fra mennesker på villrein omkring Soløyfjellet anses som stor og kan påvirke reinsens bruk av området. Av den grunn vurderer Snøhetta villreinutvalg det som viktig å ha en restriktiv holdning til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur ved Snøfjellstjønning. Den omsøkte utvidelsen av bebyggelsen på 3,9M² (som i hovedsak er vedbu vil imidlertid etter saksbehandlers vurdering ikke føre til særlig endret bruk eller økt overnattingskapasitet, og ikke påføre reinen særlig ytterligere belastning.

Forslag til vedtak:

Snøhetta villreinutvalg vurderer området omkring Snøfjellstjønning til å være av stor betydning for villreinen. Dette på grunn av trekkmulighetene ut til Soløyfjellet som har vært brukt til vinterbeite tidligere. Snøhetta villreinutvalg ønsker en restriktiv holdning til utbygging av fritidsboliger i det meste av villreinområdet, men den omsøkte utvidelsen på 3,9m² som i hovedsak er utedo og vedbu vil imidlertid etter utvalgets vurdering ikke føre til særlig endret bruk eller økt overnattingskapasitet. Snøhetta villreinutvalg har derfor ingen merknader til søknaden. Villreinutvalget mener slik som villreinnemda at det er viktig å unngå at størrelsen på fritidsboliger og tilrettelegging av infrastruktur i dette området fortsetter å øke i årene som kommer. Villreinutvalget oppfordrer også nasjonalparkstyre og Oppdal kommune, til igjen og gå i dialog med søker, om evt og flytte bua nærmere de andre buene i området.

Vedtak: Enstemmig som innstillingen

UTSKRIFT AV MØTEBOK FOR OPPDAL BYGDEALMENNING

I MØTE DEN:	06.12.2018	Medlemmer/varamedlemmer tilstede:
SAK NR. :	28/18	Narve Hårstad
JNR. :	165/18	Stein Aasmund Ørstad
MØTESTED :	Allmenningskontoret	Solvor Forbregd
		Nils Petter Hårstad
		Tone Bjørgen
		Albert Bakk
		Rolf Sverre Holum

SAK: HYTTER, NAUST-BYGSLING.

Søknad fra Bjørn Smeby v/ Lesja og Dovre Byggconsult om å få rive eksisterende hytte og utedo og bygge ny hytte med utedo/vedbod. Feste nr. 248.

VEDTAK:

Søknaden om oppføring av ny hytte til erstatning for eksisterende hytte ved Tverrfjellet godkjennes under forutsetning av godkjenning fra bygningsmyndigheten i Oppdal kommune og forvaltningsmyndigheten for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Den gamle bua må rives før byggestart, og den nye bua må plasseres på samme tomte. Dersom det er behov for uthusfunksjoner må disse inngå i nybygget. Det stilles krav om at det nyttes materialer og farger som har samhörighet med de naturgitte omgivelser (naturstein, treverk, skifer, torv, mørke jordfarger, brun eller grå beis).

VEDTAKET VAR ENSTEMMIG.
RETT UTSKRIFT BEKREFTES.

Oppdal, 07.12.2018

Ingolf Røtvei

UTSKRIFT TIL: Bjørn Smeby v/Lesja og Dovre Byggconsult
Oppdal kommune
Dovrefjell nasjonalparkstyre

Bjørn Smeby
General von Hovens vei 1
7040Trondheim

Dovrefjell Nasjonalparkstyre
fminpost@fylkesmannen.no

Trondheim 23.03.19

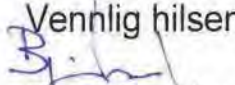
Ang: Halvfærre – 356/1 – Oppdal.

Jeg viser til søknad av 10.08.18 om rivning og nybygg av Halvfærre.

Jeg har i den mellomliggende tid besøkt Halvfærre under skiftende værforhold og konstatert at inngangsdøra med fordel kan flyttes fra østsiden til vestsiden av bua.

Jeg tillater meg herved å søke om det.

Vennlig hilsen

Bjørn Smeby

Bjørn Smeby
General von Hovens vei 1
7040 Trondheim

Dovrefjell Nasjonalparkstyre
fminpost@fylkesmannen.no

Trondheim 23.03.19

Ang: Halvfærre -356/1 - Oppdal

Jeg viser til søknaden om å få rive den gamle bua og om å få bygge ny bu.

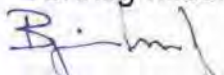
Med et unntak har alle høringsinstanser enten stilt seg positiv til søknaden eller ikke hatt merknader til den. Unntaket er Seksjon for kulturminner i Trøndelag Fylkeskommune som i sitt tilsva uttalte at det var ønskelig med en nærmere vurdering om jaktbua Halvfærre kunne være et nyere tids kulturminne.

Da jeg for ca to år siden søkte om å få rive Hindbue på Lesja ble det gjennomført en befaring for å vurdere den buas tilstand og verneverdighet. Nasjonalparkforvalter Bjurstedt foreslo at bygningvernrådgiver Håvard Syse ved Gudbrandsdalsmusea skulle delta på befaringen for å gi den ønskede vurderingen. Befaringen ble gjennomført den 19. april i fjor.

Den 20. februar i år ble det gjennomført en befaring av jaktbua Halvfærre. Bygningsvernrådgiver Syse deltok på befaringen. Syses deltagelse var basert både på Seksjon for kulturminners ønske om en nærmere vurdering av tilstanden og verneverdigheten av Halvfærre og på nasjonalparkforvalterens ønske i fjor om å bruke nettopp bygningsvernrådgiver Syse til å vurdere det samme for Hindbue.

Rapporten fra bygningsvernrådgiver Syse er vedlagt.

Vennlig hilsen

Bjørn Smeby

Gudbrandsdalsmusea AS

Avd Bygningsvern

Tilstandsrapport bygningar og anlegg

Gnr bnr	Halvfærre – Snøfjelltjønn i Oppdal
Eigar	Bjørn Smedby
Adresse	Trondheim
Objekt	Halvfærre, jaktbu
Byggjeår	Oppført 1962-63 av xx Storli
Vesentlege endringar årstal	
Tilstandsrapport	Synfaring 20.2.2019 Bjørn Smedby (eigar), Odd Roald Uv (transport og håndverker) og Håvard Syse (byggningsvernrådsgjevar). Området strekker seg mellom Dindalen til Åmotsdalen med Snøfjelltjønnen på ca 1150 moh. Tradisjonelt har det vore eit godt område for reinen, og difor har mange benytta det til jakt. Det ligg 20-25 buer i området. Dette har ikkje noko med dagens hytteliv å gjera, det er enkle buer som kun er bygd for å dekke dei mest naudsynte behov – ly og varme. Odd Roald Uv har gard på Uv, seter i Dindalen og fjella sørover som sine «heimfjell». Han kjenner historia til alle buene innover langs Snøfjelltjønnen, ingen meir spesielle enn andre. Alle er bygd av same folkeslaget, med dei same behov for ly og varme under reinsjakta. Litt fiske vil det også være, men dette er underordna her. Mat-auk er stikkordet, reinen har berga mange familiar i tronge kår. Alle buene er bygd etter 1900, frå 1930 og framover, eg antek at ein kan sjå samanheng mellom reinsbestand og bygging av buer. Dette er ikkje unikt for Snøfjelltjønn, ein finn slike område rundt heile Dovrefjell. Dei fleste av buene er vedlikehalde, det er skifta kledning, taktekke, vindauge, nokon er bygd på med beskjedne areal. Nokon har tilbygg i vinkel, andre små uthus, andre att utviding i lengderetning. Behov for vedlikehald vil det vera så lenge buene er i bruk. Bruk av fjellet og enkle husvære i tilknytning til denne bruken er ein del av vår immatrielle kulturarv. Like viktig å ta vare på som faste kulturminne. Vi gjer det gjennom å lære opp nye generasjonar, ta dei med på tur og jakt, så får vi håpe att nauda ikkje blir like stor som da buene vart bygd. Odd Roald Uv har i eitt eige skriv beskrive tilstanden. Som han skriv er det prinsipielle manglar og svakheiter som er omfattande og rette på. Etter mitt syn er verdien ved bua knytt til bruken, den er ikkje unik i

Bygningsvernrådsgiver Gudbrandsdalsmusea

havard.syse@gudbrandsdalsmusea.no

Kyrkjevegen 91, 2665 Lesja

Tlf 456 05 347

området verken i materialbruk eller form eller anna. Tilstanden er slik at ein ikkje kan reparere utan fyrst å demontere for å få eit grunnlag å jobbe vidare med. Plasseringa av bua følgjer skikken i området, dei fleste har mønet orientert nord-sør, men nokon med vinkel. Storleiken er på same nivå. Artig historie om frakt av materialane, der føret avgjorde endeleg plassering. Dette er heller ikkje ein unik situasjon, fleire har opplevd at naturen tek styringa.

Halvfærre

Langvegg aust

Langvegg vest

Tilbygg ved inngang, enkel tetting med byggsaum.

Golvbelegg i hytta. Svikt i golv.

Snø driv inn.

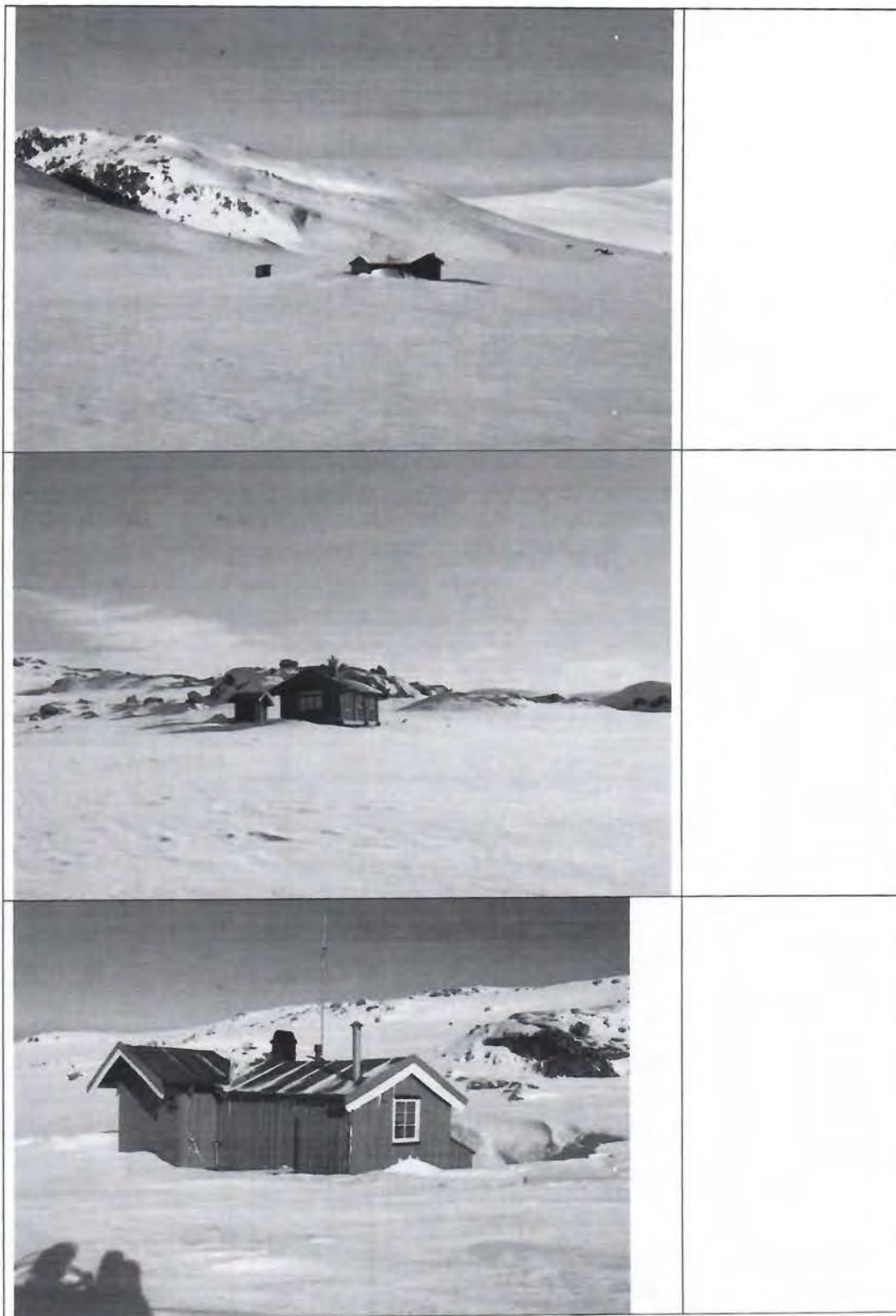

Plategledning innvendig på veggane. Takbukk. Misfarging av himling – fuktig. Akryl fuge (kvit streng) for tetting.

Tilfeldig fundamentering, uviss tilstand på bjelkelag og utlufting under golv, dårleg takkonstruksjon – svak og uheldig plassering av isolasjon, dårleg vindtetting, tynn utvendig kledning verslitt.

Antikvarisk verdi	Liten. Ingen spesielle antikvariske kvalitetar ved bua.
Landskapsmessig verdi	Viktig i samanheng med dei andre i området. Nasjonalpark og historisk bruk.
Funksjonell verdi	Bua er svært kummerleg, men gjev ly for vinden.
Vedlegg	

Nokre forskjellige buer på vegen mellom Halvfærre og Dindalen.

	
	
	4 ulike buer. Den minste, fremst er av dei aller fyrste som vart bygd.

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 07
fminpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell

Trøndelag fylkeskommune
Postboks 2560
7735 STEINKJER

Saksbehandler Carl Severin Bjurstedt

Vår ref. 2019/743-4 (432.3)

Deres ref. Hauke Haptops

Dato 04.04.2019

**Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Dispensasjon - Riving gammel bu / utedo - Oppføring ny
- Halvfærre gbnr 356/1/(248) Snøfjelltjønnsv 796 - Bjørn Smeby**

Riving og oppføring ny - bu / utedo - Halvfærre Snøfjelltjønnsv 796

Fylkeskommunen har tidligere bedt om utredning fra bygningantikvarisk skkyndig. Dette vedlegges.

Ut fra denne synes det ikke å være kulturfaglige forhold som hindrer riving og tilbygg. Jeg ber om rask tilbakemelding om fylkeskommunen skulle være uenig.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Carl Severin Bjurstedt
nasjonalparkforvalter

Kopi til:

Bjørn Steinar Smeby General Von Hovens Vei 1 7040 Trondheim
TLFK kultur v/ HHAu

Vedlegg:

- 1 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Uttalelse fra bygningsvernrådsgiver Håvard Syse, Gudbrandsdalsmusea - Snøfjelltjønnsv 796 - Bjørn Smeby

Ny adresse fra 1.1.2019

v/ Fylkesmannen i Innlandet (org.nr 974 761 645) (resten som før), fminpost@fylkesmannen.no

**Merk: Vi ekspederer nå posten elektronisk. Skaff deg elektronisk postkasse, les mer på
<http://nasjonalparkstyre.no/Dovrefjell/Nyheter/Na-kommer-post-fra-oss-digitalt/>**

Nasjonalpark
Naturrestatene
Landskapsvernområdene
Biotopvernområdene

Dovrefjell-Sunndalsfjella
Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjøn, Mardalen
Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora og Fokstugu
Torbudalen og Sandgrovbott-Mardalsbotn

Fra: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]

Sendt: 24. apr 2019 09:23:09

Til: FMTL Postmottak

Kopi: Bjurstedt, Carl Severin

Tittel: Svar på melding fra Fylkesmannen - ettersending av kulturhistorisk undersøkelse på GID 365/1 Dovrefjell - Sunndalsfjella nasjonalpark

Vi viser til mottatt kulturhistorisk undersøkelse.

Det påpekes i undersøkelsen at bua som del av en gruppe historiske bygninger har betydning for reinjakt i den perioden buene ble reist:

Landskapsverdi: Viktig i sammenheng med dei andre i området. Nasjonalpark og historisk bruk.

Det skrives:

Bruk av fjellet og enkle husvære i tilknytning til denne bruken er ein del av vår immatrielle kulturarv. Like viktig å ta vare på som faste kulturminne.

Vi gjer det gjennom å lære opp nye generasjonar, ta dei med på tur og jakt, så får vi håpe att nauda ikkje blir like stor som da buene vart bygd.

Plasseringa av bua følgjer skikken i området, dei fleste har mønet orientert nord-sør, men nokon med vinkel. Storleiken er på same nivå.

Artig historie om frakt av materialane, der føret avgjorde endeleg plassering.

Behov for nybygging

Vi skrev tidligere: *Dokumentasjonen vi har mottatt tyder på at bua kan repareres og komme på vedlikeholdsnivå.*

Vi kan ikke se at ettersendt dokumentasjon har endret grunnlaget for vår faglige vurdering.

Vi opprettholder på bakgrunn av mottatt dokumentasjon vår vurdering av buas kulturhistoriske verdi:

På grunnlag av foreliggende dokumentasjon kan vi likevel si at jaktbua er å vurdere som et bevaringsverdig kulturminne.

Vi mener at det er rimelig å istandsette dette kulturminnet. Den historiske jaktbua på vedlikeholdsnivå med omsøkt tilbygging vil oppnå beskrevet bruksformål i søknaden.

Hensyn til bærekraft prinsippet og sårbarheten i et nasjonalt viktig naturvernområde taler også etter vår faglige vurdering for bevaring og tilbygging.

Slike hverdagskulturminer som jaktbuer behøver ikke å være unike som det refereres til i undersøkelsen.

Riksantikvarens veileder om verdisetting og verdivekting av kulturminner redegjør for dette i veilederen "Verdisetting og verdivekting av kulturminner" (pdf) her:

<https://www.riksantikvaren.no/Prosjekter/Kulturminne-i-kommunen-KIK/Veiledninger-og-registreringsskjema>

Særlig dette kriterium passer til situasjonen i denne saken:

Interaksjon natur-kultur: Viser kulturminnet eller kulturmiljøet samspillet mellom natur og kultur på en særlig god måte?

Gjelder dette bygging eller lokalisering av bygninger og anlegg, ressurs- eller arealbruk?

Dette kriterium burde undersøkelsen ha lagt mer vekt på.

Konklusjon

På grunn av det faktiske kulturhistoriske forhold som mottatt dokumentasjon opplyser om, fraråder vi at bua rives og erstattes med et nybygg.

Jaktbua på Halvfærre som del av de historiske buene fra samme periode vurderes som verneverdig. Dette gjelder alle tilhørende enkeltbygninger som del av kulturmiljøet.

En tro kopi vil ikke kunne erstatte originalen fordi bygget som kulturminner mister aldersverdier og dermed

kulturhistorisk formidlingsverdi.

Riving vurderes å være i strid med formål i gjeldende forskrift:

§ 1. Formål

h) kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk.

og

§ 6. Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold, skjøtsel og uttak av kulturminner.

Vi ber om å bli orientert om vedtak i saken.

Med vennlig hilsen

Hauke Haupts

Tlf: 74 17 51 71

Fra: Carl Severin Bjurstedt <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Sendt: torsdag 4. april 2019 14:55

Til: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>

Emne: Melding fra Fylkesmannen

Du er satt som kopimottaker på sak 2019/743

Vennlig hilsen

Carl Severin Bjurstedt | nasjonalparkforvalter

e-post: fmopcsb@fylkesmannen.no

Hei,

Takk for tilbakemelding.

Det er flere ting som burde avklares nærmere slik at saken er så godt opplyst som mulig.

Kulturhistorisk verdi bør følge standard for slike undersøkelser og bruke vernekriterier som passer til objektet og dens kulturhistoriske kontekst:

<https://www.riksantikvaren.no/Prosjekter/Kulturminne-i-kommunen-KIK/Veiledninger-og-registreringsskjema>

Last ned veilederen "Verdisetting og verdivektning av kulturminner" (pdf) her

Jeg legger ved eksempel på hvordan tilstand/skadebilde og kostnadsbilde til vanlig presenteres i henhold til Norsk standard.

Slike historiske bygninger i værutsatte naturområder følger tradisjonelt vindretning i forhold til møne. Da er det ikke logisk å snu et slikt bygg 90 grader.

Det vanlige vi forutsetter er at et kulturminnets bruksverdi (istandsetting til en konkret standard: enkelt fritidsformål uten tilgang til strøm og innlagt vann) grundig vurderes opp imot riving og nybygging.

Da satser jeg på at du revurderer verdivurderingen og at det lages en skikkelig tilstandsvurdering etter Norsk standard for denne type kulturminner.

Med vennlig hilsen

Hauke Haupts

Tlf: 74 17 51 71

Fra: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Sendt: mandag 6. mai 2019 10:59

Til: Håvard Syse <Havard.Syse@gudbrandsdalsmusea.no>

Kopi: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>

Emne: SV: Kulturfaglig vurdering "Halvferre" - Trøndelag fylkeskommune

Møneretning – ny eller gammel?. De vil snu hytta 90 grader. Litt skeptisk, får da fasaden mot dalen og blir mer synlig.

Noe av innvendingene fra Haupts var vel at tilstandsrapporten ikke er i tråd med en standard, som jeg ikke kjenner.

Som sagt, hadde vært greit om dere kulturminnesakkyndige drøftet dette dere imellom.

MVH

Carl S. Bj.

61 26 62 07 / 907 70 908

Fra: Håvard Syse <Havard.Syse@gudbrandsdalsmusea.no>

Sendt: mandag 6. mai 2019 10:54

Til: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Kopi: smebyco@gmail.com

Emne: SV: Kulturfaglig vurdering "Halvferre" - Trøndelag fylkeskommune

Hei,

Eg skreiv ikkje mykje om tilstanden og behov for tiltak, sidan det var gjort av Roald Uv tidlegare. Blir ikkje dette rekna som dokumentasjon? Eg deler hans syn, det er mogleg å reparere, men veldig mykje må da demonterast for å kome på eit nivå ein kan begynne å bygge oppatt frå. Det manglar fundament, taket er ikkje bygd for å vare, veggane er eit lappverk.

Det hjelper lite med fine formuleringar om kulturminner. Det må gjerast tiltak om ein skal ta vare på dette. Alle tiltak krev at ein grip inn i konstruksjonen på ein eller annan måte. Plassering, ytre mål og rammer kan bevarast.

Haupts etterlyser meir om interaksjon natur-kultur. Om eg forstår han rett, så er alle materialane i hytta frakta opp. Plasseringa er etter historia litt tilfeldig, eg reknar med at dei fann beste plassering slik situasjonen vart. Møneretning er parallell med dominerande vindretning.

Det er andre kulturminne som viser langt sterkare samspel med naturgitte forhold, både gjennom materialbruk og bruk av bygning.

For å koma vidare kan det kanskje stillast spesifikke krav slik at ein unngår katastrofer der alle kulturminneverdier forsvinn? Viss ein ikkje finn at omsøkte tiltak er godt nok beskrive og på ein akseptabel måte elles? Kva vil ein for all del unngå? Og kva er innafor hjå begge (alle) partar?

Håvard Syse

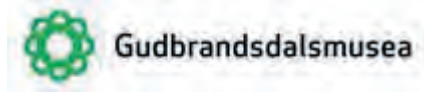
Bygningsvernrådsgjevar

Dette er ein epost frå **Håvard Syse, bygningsvernrådsgjevar ved Gudbrandsdalsmusea AS,**

mobil 45605347, kontoradr. Kyrkjevegen 91, 2665 Lesja,

epostadr. havard.syse@gudbrandsdalsmusea.no www.gudbrandsdalsmusea.no

Tenk miljø, - treng du utskrift?

Fra: Bjurstedt, Carl Severin [<mailto:fmopcsb@fylkesmannen.no>]

Sendt: 24. april 2019 12:33

Til: Håvard Syse <Havard.Syse@gudbrandsdalsmusea.no>

Kopi: smebyco@gmail.com

Emne: Kulturfaglig vurdering "Halvferre" - Trøndelag fylkeskommune

Hei

Trøndelag fylkeskommune er ikke helt enig med deg – se vedlegg og oversendingsbrevet jeg sendte din vurdering med.

Hva er dine merknader til det Haupts mener om saken? Mulig dere skulle tatt en runde dere i mellom?

Med vennlig hilsen

Carl S. Bjurstedt

Nasjonalparkforvalter, Dovrefjell nasjonalparkstyre

[Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](http://Dovrefjell-Sunndalsfjella.nasjonalpark)

-

Telefon / mobil:- 61 26 62 07 / 907 70 908

Epostmottak: fminpost@fylkesmannen.no

Postadresse: Postboks 987, 2604 Lillehammer

Besøksadresse: [Norsk villreinsenter nord](http://Norsk.villreinsenter.nord), Hjerkinnsvegen 33, 2661 Hjerkin

Alle vedlegg scannes for virus

Tenk på miljøet før du skriver ut denne eposten

Bjørn Steinar Smeby

Deres referanse:
Vår referanse: 2019/743 432.3 CSB
Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt, tlf. 61 26 62 07

Brevdato: 16.09.2019

Etterspør kulturfaglige tilleggsopplysninger / konklusjon – «Halverre»

4. april oversendte jeg bygningsantikvarisk faglig vurdering fra Syse til Trøndelag fylkeskommune (to første vedlegg) og antok denne var tilfredsstillende.

Imidlertid var ikke fylkeskommunen enig og etterlyste i e-post 24.4. (3. vedlegg) vurdering etter prosedyrer fra Riksantikvaren, dette ble ytterligere presisert i ny e-post 28.5. (4. vedlegg).

Det er ikke kommet ny tilbakemelding fra søker etter dette, og der står saken.

Angående dørplassering er ikke dette vesentlig. Imidlertid er jeg mer skeptisk til å dreie hytta 90 grader slik søker ønsker, både av hensyn til at den da blir stående på tvers av framherskende vindretning og at den blir mer synlig nede fra Snøfjellstjønna, begge deler blir ekstra framtrædende om vi ender med at søkers ønske om økt rafthøyde etterkommes. Så jeg vet ikke hva søker tenker om dørplassering om vi ikke aksepterer at hytta snus.

Med vennlig hilsen
Carl S. Bjurstedt
Nasjonalparkforvalter, Dovrefjell nasjonalparkstyre
[Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](#)

Telefon / mobil: 61 26 62 07 / 907 70 908
Epostmottak: fminpost@fylkesmannen.no
Postadresse: Postboks 987, 2604 Lillehammer
Besøksadresse: [Norsk villreinsenter nord](#), Hjerkinnhusvegen 33, 2661 Hjerkinn

Alle vedlegg scannes for virus
Tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten

Fra: Bjørn Smeby[smebyco@gmail.com] Dato: 3. des 2019 14:39:08 Til: Bjurstedt, Carl Severin; Postmottak Fylkesmannen i Innlandet Kopi: Bjørn Øystein Smeby Tittel: Halvfærre - søknad av 10.08.18
Jeg viser til de tidligere innsendte tilstands-rapportene som snekker Odd Roald Uv og bygningsvernrådgiver Håvard Syse skrev etter sine befaringer.

Bygningsvernrådgiveren for Guldbrandsdalsmusea
Håvard Syse har nå tillegg utarbeidet et tilstandsskjema for Halvfærre. Ifølge vedlagte skriv fra Syse er skjemaet basert på norsk standard og det er dette skjemaet som brukes av Oppland Fylkeskommune ved vurdering av fredede bygninger.

Tilstandsskjemaet følger vedlagt fordelt på 8 sider og bekrefter de observasjonene og de konklusjonene som Uv og Syse gjorde etter sine respektive befaringer.

Jeg ber om at både det vedlagte tilstandsskjemaet og de to tidligere innsendte tilstandsrapportene vedlegges min søknad av 10.08.18 når denne fremmes for nasjonalparkstyret.

Jeg ber også om at søknaden blir behandlet på styrets møte 09.12.19.

Vh
Bjørn Smeby

Objektinformasjon

Askeladden ID	
Lokalitet	
Bruksnavn på eiendom	
Bygningens egennavn	Halvfærre
Bygningsart/bygningstype	bu
Kommunenr, kommune og fylke	Oppdal, Trøndelag
Gårdsnummer, bruksnummer og evt festenummer	
Bygningsnummer	
SEFRAK-nummer	
Adresse	
Navn og adresse på eier	Bjørn smedby
Annen bygningseier enn grunneier	
Byggeår	1963
Datering	
Opprinnelig funksjon	Jakt og fiske
Nåværende funksjon	Jakt og fiske
Etasjeantall	0
Bebygd areal (m²)	
Lengde og bredde på bygningen	2,5x6
Kort merknad til bygningen	
Kort generell bygningsmessig Beskrivelse	
Oppmålingstegninger	

Juridisk informasjon

Vernetype	
Vermelov	
Lovparagraf	
Vernedato	

Tilstandsrapport for: Halvfærre

Askeladden ID	Registreringsdato 20.2.2019	Registrert av Håvard Syse
Kontaktperson for befarig Bjørn Smedby	Værforhold under registrering klart	Referansenivå

Bygningsdeler	Konstruksjon, materie, overflate	Tilstand		Vurdering	
		Tilstandsbeskrivelse	TG	Årsak/konsekvens	Anbefalte tiltak
Fundamenter (inkl. Grunnmur)	Stein, fast fjell. Hjørnepunkt.	Få punkt ift dimensjoner på vegg og bjelkelag. Svikt i golv. Små fundamentpunkt, lett ustabilt.	2	Ustabilitet, setninger	
Yttervegger-Primærkonstruksjoner	Stående kledning av tre. Vegger av lafteplank, delvis kledd innvendig.	Ubehandla, stedvis åpen kledning. Utett. Synleg oppfukting av treverk innvendig.	2	Inndriv av snø.	
Vinduer	Enkle, 2x1 ruter 1 stk. 1 rute 1 stk.	Slitt treverk, utett kitt. Utett	2	Inndriv av snø. Oppfukting av vindu og vegg.	
Ytterdører	Enkel, med vindu.	Slitt treverk utvendig. Trang i karm.	2	Dårlig tilslutning, inndriv av snø.	

Bygningsdeler og tilstand

Bygningsdeler	Konstruksjon, materie, overflate	Tilstand		Vurdering	
		Tilstandsbeskrivelse	TG	Årsak/konsekvens	Anbefalte tiltak
Yttervegger - utvendige Kledning og overflate	Tre, stående panel utv kledning. 2 tom høvla plank liggande, hovedkonstruksjon. Delvis kledning innvendig, panel og rester av nytt golvmateriale.	Synleg oppfukting innvendig. Ubehandla, verslitt utvendig. Utett. Små dimensjoner i bærekonstruksjon, ustabil og fare for setning/ nedbøyning.	2	Inndriv av snø/ fukt. Etterfølgende råte.	
Dekker- Peimærkonstruksjon	Antar trebjelkelag, uisolert, tregolv og nyere belegg over.	Tett belegg er uheldig mtp fukt opptørking og utlufting. Svikt i bjelkelag.	2	Stor fare for råte. Svikt pga små dimensjoner og, eller manglande fundament.	
Takkonstruksjoner	Takåser på gavler samt takstol midt i bygget. Ingen standard-løsning, heller ikkje tradisjonell løsning. Taktro, papp, isolasjon i luftesjikt, presenning? A-takplater.	Utett, ustabil, dårleg bæreevne, takstol påfører uønska krefter på veggen.	2-3	Stor fare for råte. Samla konstruksjon, vegg og tak viser liten innsikt i planlegging og utførelse.	
Taktekking	A-takplater. Forankring av hytta med stålband over taket, festa i laus stein på bakken.	Inndriv av snø i sjikt under plater. Vanskeleg opptørking pga isolasjon i luftesjikt. Fare for råte. Kort takutstikk, ingen takrenner.	2		

Bygningsdeler og tilstand

Bygningsdeler	Konstruksjon, materie, overflate	Tilstand		Vurdering	
		Tilstandsbeskrivelse	TG	Årsak/konsekvens	Anbefalte tiltak
Pipe	Stålpipeline, uisolert.	Ok i den grad det tillates.			

Strakstiltak

Bygningsdel	Anbefalt tiltak	Når	Kostnad (kr)
Hele bygningen			
Yttervegger-primærkonstruksjon			
Dekker- primærkonstruksjon			
Sum			

Utbedringer

Bygningsdel	Anbefalt tiltak	Når	Kostnad (kr)
Fundamenter (inkl grunnmur)	Etablere stabile fundament, tilstrekkeleg bæreevne ift konstruksjon over.		
Yttervegger- utvendig kledning og overflate	Pga av sammensetning av bjelkelag, vegger og tak bør alt gjerast på nytt frå fundament.		
Taktekking	Pkt over		
Sum			

Planlagt vedlikehold, inkludert forventede vedlikeholdsbehov neste 10-års periode

Bygningsdel	Anbefalt tiltak	Når	Kostnad (kr)
Vinduer			
Ytterdører			
Takkonstruksjoner			
Piper			

Sum

Totalsum for alle tiltak

Andre forhold
Behov for ytterligere undersøkelser
Behov for spesialkompetanse
Behov for spesielle materialer

Overordnet tilstandskarakter

Overordnet tilstandskarakter	Tg2
Overordnet tilstandsbeskrivelse	Bue har store og alvorlege feil i oppbygging. Fare for akselererende råte og følgeskader. Feilaktig oppbygging gjer at ein frå fagleg synspunkt vil starte i botnen ved reparasjon. Generelt vil ein bygge vidare kun på det som ein kan gå god for kvaliteten til.

Fra: Bjørn Smeby[smebyco@gmail.com] Dato: 4. des 2019 22:27:45 Til: Bjurstedt, Carl Severin; Postmottak Fylkesmannen i Innlandet Kopi: Bjørn Øystein Smeby; Bjørn M. Smeby Tittel: Halvfærre
Her kommer et tillegg til gårsdagens e-post:

Jeg viser til min søknad av 23.03.19 om å få flytte inngangsdøra til bua fra østsiden til vestsiden. Denne søknaden opprettholdes.

Jeg viser også til at jeg i søknaden av 10.08.18 ønsket å dreie den nye bua 90 grader i forhold til plasseringen av dagens bu samt å øke rafthøgda fra 1,40 meter til 1,90 meter. I innkomne kommentarer til disse ønskene pekes det på

- * at bua da blir stående på tvers av fremherskene vindretning og
- ** at økt høyde gir større vindfang, som øker faren for at vinden kan velte bua
- ***og at økt takhøyde gjør bua mer synlig sett fra Søndre Tjønn.

Jeg har vurdert dette i samråd med folk som har førstehands kjennskap til de lokale forholdene. Samtlige av de lokalkjente sier at når dagens bu, som er svært løselig forankret og som er dårlig bygget med enkle materialer har stått i over 50 år, så vil vinden ikke påvirke ei ny bu som vil være svært mye tyngre og som er solid bygget og solid forankret i stor stein eller direkte i fjell. De lokalkjente sier at ei ny slik bu vil stå fjellstøtt uansett hvordan den plasseres i forhold til vind og det selv om økt rafthøyde øker høgda på bua med 0,5 meter.

For å bøte på at økt rafthøyde og ei dreining av langsida av bua mot nord gjør at bua blir noe mer synlig sett fra Søndre Snøfjelltjønn, ønsker jeg å behandle bua utvendig med en farve som gjør at den går i ett med området omkring samtidig som jeg ber om tillatelse til å trekke bua noen meter lenger inn på plataet mellom dagens bu og den lille tjønna som ligger der. Disse tiltakene vil samlet føre at ei økt rafthøyde på 0,5 meter og ei 90 graders dreining i forhold til dagens plassering, ikke gjør ei ny slik bu mer synlig sett fra Søndre Snøfjelltjønn som dagens bu er.

Vennlig hilsen
Bjørn Smeby

Fra: Bjørn Smeby[smebyco@gmail.com] Sendt: 31. des 2019 18:07:59 Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet
Kopi: Bjørn Øystein Smeby; Ola Smeby; Jostein Smeby; Bjørn M. Smeby Tittel: Halvfærre - rive bygge ny bu
Jeg viser til søknad av 10.08.18 fra Roar Nilstad ved Lesja og Dovre Byggconsult. Søknaden gjelder tillatelse til å rive bua Halvfærre i Oppdal kommune samt et tilhørende separat stående utedo og på samme sted å bygge ei ny bu med utedo og et nytt bislag. Det ble samtidig søkt om tillatelse til å snu den nye bua 90 grader i forhold til den gamle.

Med unntak av Seksjon for nyere kulturminner ved Trøndelag Fylkeskommune har alle de øvrige høringsinstansene enten ikke hatt merknader til søknaden eller så har de uttalt seg positivt til den.

Det nærmere seg et og et halvt år siden søknaden ble sendt. Noe av årsaken til denne lange behandlingstiden skyldes at Seksjon for nyere kulturminner ved Trøndelag Fylkeskommune mener at den gamle bua fra 1964 bør rehabiliteres og bringes opp på et nivå hvor den kan vedlikeholdes og at den derfor er verneverdig. Den lokalkjente fjellbonden og snekkeren Roald Uv og bygningsvernrådgiveren ved Gudbrandsdalsmusea Håvard Syse mener derimot at den samme bua er så dårlig konstruert og så dårlig bygget at den bør rives.

Jeg ser at nasjonalparkstyrene har en målsetning om å behandle alle søknader innen en måned. Jeg ser også at det foreligger forslag om at Dovrefjell Nasjonalparkstyre skal ha sitt førstkommende ordinære styremøte den 17. mars. Det vil si at styrets mulighet til å behandle vår søknad er 19 måneder etter at søknaden ble sendt.

Hvis vi ser for oss at det heller ikke neste år blir tillatt med transport av byggematerialer under reinsjakten og at vinteren i høgfjellet kommer som vanlig så må bua være ferdig bygget i god tid før 20.08.20. Med en normal planleggings og - byggeprosess rekker vi ikke å bli ferdig innen den tid.

Det betyr videre at selv om styret i det foreslåtte møtet i mars 2020 gir et positivt svar vår søknad så betyr det at bua først kan bygges et og et halvt år fra nå. Altså 3 år etter at søknaden ble sendt.

Basert på dette tillater jeg meg å håpe på at det finnes en mulighet for å få behandlet søknaden på et enten fremskutt eller på et ekstraordinært styremøte.

Jeg viser også til mine søknader av 23.03.19 og 04.12.19. Der argumenterer jeg for og ber om tillatelse til henholdsvis å flytte inngangsdøra og, dersom det er ønskelig fra et forvaltningsmessig synspunkt, om tillatelse til å flytte den nye bua noen meter nærmere den lille tjønna som ligger rett sør for bua.

Jeg håper at også disse to søknadene blir behandlet på førstkommende styremøte.

Vennlig hilsen
Bjørn Smeby

Fra: Bjørn Smeby[smebyco@gmail.com] Dato: 2. mar 2020 17:49:52 Til: Bjurstedt, Carl Severin; Fylkesmannen i Oppland - postmottaket Kopi: Bjørn Øystein Smeby; Bjørn M. Smeby; Jostein Smeby Tittel: jaktbua Halvfærre i Oppdal kommune

Jeg viser til søknad av 10.08.18 om å få rive den gamle jaktbua og om å få bygge ei ny bu på samme sted.

Jeg viser også til flere påfølgende e-brev knyttet til samme tema, der i blant også søknad om å få snu den nye bua 90 grader i forhold til den gamle og om å få flytte inngangsdøra.

Hovedbudskapet i mine e-brev er at denne bua ble satt opp i 1964 under vanskelige klimatiske forhold og at den bærer sterkt preg av det.

Buas tekniske tilstand er utførlig beskrevet i tilsendte rapporter fra Odd Roald Uv, en anerkjent lokal snekker og av Håvard Syse, som er bygningsvernrådgiver for Gudbrandsdalsmusea. Begge konkluderer med at bua er så dårlig konstruert og så dårlig bygget at den bør rives.

En saksbehandler i Trøndelag Fylkeskommunes seksjon for nyere kulturminner mener at denne 55 år gamle bua bør vernes fordi den kan være et nyere kulturminne. I den sammenheng viser jeg til bygningsvernrådgiver Syse sin konklusjon om at det er bruken av bua som er verneverdig og IKKE denne 55 år unge bua.

I skriv av 31.12.19 konstaterer jeg at min nå et og et halvt år gamle søknad heller ikke ble fremlagt til behandling i Nasjonalparkstyrets møte i desember 2019.

Basert på denne usedvanlig lange behandlingstiden forventer jeg at mine søknader med tilhørende fotografier og øvrige vedlegg nå blir fremlagt til behandling på Nasjonalparkstyrets møte i mars.

Vennlig hilsen
Bjørn Smeby

Arkivsaksnummer: 2019/10704-11 Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	9/2020	18.03.2020

Søknad om bygging av anneks på bnr 54/4 i Torbudalen biotopvernområde - Arnt Vidar Bruseth

Innstilling fra forvalter

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre avslår søknad fra Arnt Vidar Bruseth om å få bygge et anneks på 15 m² på 54/4 i Torbudalen biotopvernområde i Sunndal.
2. Det er ikke anledning til å gi tillatelse etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3 og en vurdering etter naturmangfoldloven § 48 tilsier at tiltaket kan påvirke verneverdiene.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

Dokumentsamling - Torbudalen BVO - Dispensasjon - Gbnr 54/4 - Bygging av anneks - Arnt Vidar Bruseth – [lenke til bokmerket PDF...](#) (last ned for best funksjon av bokmerker)

1. Søknad
 - 1.1. 2019-03-05 Søknad om dispensasjon fra verneforskriften
 - 1.1.1. 2019-05-03 Sundal kommune til nasjonalparkstyret
 - 1.1.2. 2019-05-03 Sunndal kommune til høringsinstanser
 - 1.2. Situasjonsskart
 - 1.3. Planskisse
2. Uttalelser
 - 2.1. 2019-05-09 Fylkesmannen i Møre og Romsdal
 - 2.2. 2019-05-29 Møre og Romsdal fylkeskommune
 - 2.3. 2019-06-25 Snøhetta villreinutvalg
 - 2.4. 2019-08-15 Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
 - 2.5. 2020-02-21 Søker kommenterer uttalelsene
3. 2009 - tidligere byggesak / utvidelse
 - 3.1. 2009-05-19 Søknad om dispensasjon fra verneforskriften
 - 3.1.1. Situasjonsskart 2009
 - 3.1.2. Plan tilbygg 2009
 - 3.1.3. Eksisterende bygg 2009
 - 3.2. 2009-08-26 Rådgivende behandling Dovrefjellrådet – sak
 - 3.3. 2009-10-22 Sunndal kommune - Behandling etter verneforskriften

Andre dokumenter i saken

4. Naturmangfoldloven – NML, [kap. II om bærekraft](#) og [V områdevern](#)

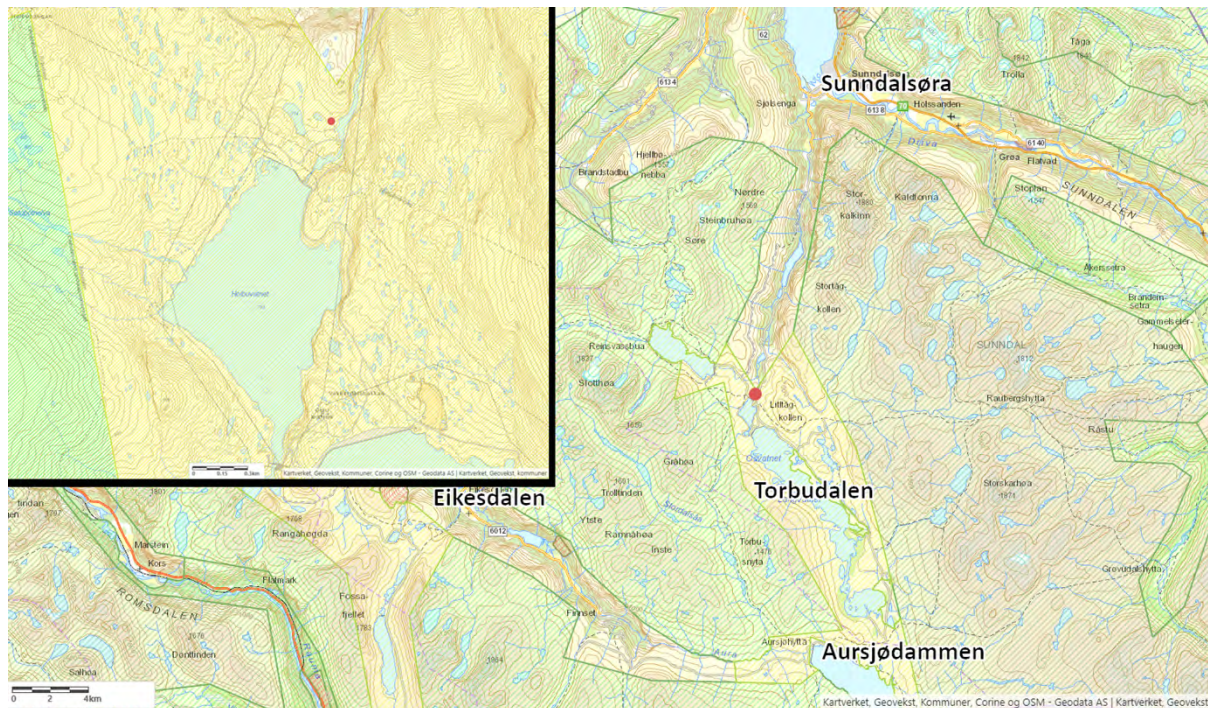
Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

5. Forskrift for [Torbudalen BVO...](#)
6. [Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell...](#)
7. Rundskriv om [forvaltning av verneområder...](#)
8. [Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre...](#)
9. [Horisont Snøhetta, hovedrapporten...](#)
10. [Villreinens bruk av området ved Reinsvatnet...](#)
11. Artskart.no, Naturbase, Miljødirektoratets base over sensitive arter.

Saksopplysninger

Søknaden gjelder et anneks til eksisterende hytte med separat uthus/do i Torbudalen biotopvernområde i Sunndal kommune. Det framgår ikke om annekset er tenkt til overnatting eller til lager eller kombinasjon. «Anneks» er å forstå som bygg for varig opphold. Det er oppgitt at eksisterende hytte har BYA = 59 m² og eksisterende uthus har BYA 6 m², til sammen 65 m². Søknaden gjelder et nytt bygg på 4,3 X 3,5 m = BYA 15 m² dvs. en økning på ca. 25 % Totalt BYA på tomta blir da 80 m². Dette tilsvarer arealgrensen i regulerte hyttefelt lenger innover i Torbudalen – Langvatnet er det nærmeste.

Hytta ligger ca. 200 m fra grensen for biotopvernområdet, 100 m fra veien til Reinsvatnet og ca. 350 m fra demningen til Holbudammen. Området er i tillegg preget av anleggsveier – Aursjøvegen og vegen til Reinsvatnet med mye ferdsel den tida vegene er åpne.

Kartet viser hyttas plassering.

Utover villrein viser ikke databasene (dok 11) spesielle registreringer som tilsier varsomhet. Gammel trekkvei for rein over Torbudalen gikk mellom Osvatnet og Holbuvatnet et par km lenger sør, området hytta ligger i er beskrevet som potensiell trekkvei. 1,5 km mot vest kommer man inn i områder som reinen i Snøhetta Vest bruker hyppig. Dette er svært viktige områder fra april og utover sommeren – se dokument 10. Av hensyn til reinen setter forskriften for Torbudalen BVO forbud mot kjøring på Reinsvatnet før 1. juni. Området innover mot Reinsvatnet og toppene rundt er populære for topturer på ski i mai-juni.

Søker mener(dokument 1.1.) at

«Med bakgrunn i beliggenhet, den offentlige og næringsmessige utnyttelsen av området og nærområdet som utøves i dag mener jeg en slik utvidelse ikke er mer kontroversiell i forhold til verneforskriften enn at den bør imøtekommes. Til tider har Statkraft så vidt store

anleggsaktiviteter rundt sine dam- og tunellanlegg at må anses som en vesentlig større inngripen i vernet enn det som i sum pr. år blir gjennom den aktivitet som jeg og min familie utøver i og rundt vår hytte i samme område.

Videre er den satsingen som kommunene Nesset og Sunndal sammen med Statkraft utøver gjennom selskapet Aursjøvegen AS med satsing på økt trafikk og tilstedeværelse av veifarende turister vil det synes noe underlig om verneforskriften skulle bli håndhevet på en måte som gjør at utvidelse av min hytte skulle bli sett på som en større trussel for områdets vernefunksjon enn det som er belyst i mine punkter over.»

Kommunen sier i sin oversending til høringsinstansene (1.1.2)

Etter kommunens mening er hyttens beliggenhet ca. 300 meter fra Holbudammen med vannkraftanlegg en relevant faktor, og kan brukes som argument for at verneverdien av området er mindre enn i andre deler av verneområdet.

Uttalelser

Fylkesmannen

«Kommunen bør være tilbakeholden med utvidingar som aukar bruken av området, også i den mest sårbare tida for villreinen. Dette gjer seg særleg gjeldande om eit anneks vil føre til utviding av tal overnattingsplassar.

(...)

)Fylkesmannen rår til ei restriktiv haldning av omsyn til villreininteressene i området.»

Fylkeskommunen

viser til regional plan for Dovrefjell og at hytta ligger i nasjonalt villreinområde.

Retningslinjene i denne planen 2.1.2:

«... Kommunen kan vurdere tilbygg, uthus og anneks på eksisterande godkjende og utbygde fritidseigedomar utanfor regulerte felt.....det må gjerast ei konkret vurdering av kva som kan tillatast ut frå omsyn til villrein, busetnaden si eksponering og lokalisering [m.m.]

(...)

Vi vil for vår del ikke påklage vedtak om dispensasjon som omsøkt»

Snøhetta villreinutvalg

«har ingen spesielle innvendinger (...)

På grunn av at lokaliteten ligger som den gjør, og så nært Aursjøveien vil ikke bygging av nytt anneks påvirke villreininteressene i området i vesentlig grad, men vi ønsker at Dovrefjell nasjonalparkstyre og villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø gjør egne vurderinger av villreinhensynene og verneforskriften.»

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

«anbefaler at kommunen er tilbakeholden med utvidelser av fritidsboliger som øker den menneskelige bruken av området. Dette gjelder særlig hvis annekset vil føre til utvidet antall overnattingsplasser. Nemnda tilrår en restriktiv holdning av hensyn til villreininteressene i området.»

Søker har kommentert uttalelsene:

«Ut fra min vurdering er det kun Snøhetta villreinutvalg som har gjort en frittstående vurdering av min søknad. De andre instansene har gjort en programmessig uttale.»

Tidligere utvidelse/ behandling i Sunndal kommune (2009)

Hytta var en gammel hytte (50-tallet?) på ca. 27 m² BYA som i 2009 fikk tillatelse til utvidelse av kommunen til dagens størrelse (dok 3.3.). Eksisterende uthus ble ut fra historiske flyfoto trolig satt opp før vernet i 2002. Ved saken om utvidelse i 2009 var kommunen vernemyndighet. Daværende Dovrefjellrådet forvaltet nasjonalparken og koordinerte kommunenes forvaltning av øvrige verneområder. Rådet uttalte seg derfor i saken før kommunal behandling og tilrådte ut fra vurderingen i saken at det kunne åpnes for tilbygg på inntil 15 m² innenfor det forskriften åpner for som «mindre tilbygg».

Kommunen ga imidlertid trass i dette tillatelse til å utvide til 59 m² BYA (120 % økning), ikke til maks 42 m² (55 %) slik Dovrefjellrådet tilrådte. Det spesielle i den kommunale

behandlingen er at saken der kun refererer fra saksopplysningene i Dovrefjellrådets behandling, ikke til vedtaket, og sak/vedtak var ikke vedlagt. Da PMN-utvalget i Sunndal ga tillatelse til utvidelse var det altså ikke oppmerksom på de begrensninger i prosjektet som koordineringsmyndigheten Dovrefjellrådet anbefalte.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Saker som gjelder varige inngrep skal behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

§2 Formål

Formålet med opprettelsen av Torbudalen biotopvernområde er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i Snøhettastammen.

§3 Vernebestemmelser

- 1.1. *Det må ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan forringe villreinen sitt livsmiljø eller hindre villreinen sin bruk av området. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, (...)*
- 1.3. *Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:*
(...)
 - b) *Mindre tilbygg til eksisterende bygninger.*(...)

Forvaltningsplan

6.7.1 Generelt om bygninger

(...)

Det er viktig å presisere at verneforskriftene ikke åpner for nye bygg i forbindelse med turisthytter, fritidsboliger eller andre formål som ikke går under definisjonen drifts- bygninger i landbruket.

(...)

6.7.2 Retningslinjer og tiltak – bygninger i landskapsvern- og biotopvernområdene.

- a) *For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:*
- b) *Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.*

Naturmangfoldloven

§ 48 jf. § 77 1. ledd åpner for dispensasjon til tiltak som ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være oppfylt.

Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Jf. dok. 7, kap. 7.1

Alle dispensasjoner må vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 jf. § 7. I utgangspunktet er slik vurdering kun nødvendig om en ønsker å gi dispensasjon.

Presedens

Det er få saker som gjelder anneks i verneområdene våre – søk i arkivet på «anneks» finner kun en – 20/2016 (arkiv 16/4941) der det ble gitt dispensasjon innenfor arealgrensene i kommuneplanen – hytte i brukssone i Fokstugu LVO. Ved forrige behandling

(Dovre fjellrådet) ble vist til at en har tillatt utvidelser som ikke gir økt kapasitet i form av økt antall soveplasser.

Et sjekk i miljøvedtakregisteret viser at behandling av søknad om anneks i verneområder varierer.

Miljødirektoratet oppgir 10 % arealøkning som en veiledende grense for hva som kan aksepteres av utvidelser i verneområdene.

Vurdering

Søknaden gjelder «anneks/uthus». Oversendte tegninger viser ikke nærmere rominndeling og utnyttelse av bygget. Et anneks er å forstå som bygg for opphold og overnatting.

Det er ikke hjemmel i forskriften for å tillate tiltaket. Det er generelt forbud mot nye bygninger og påbygg til bygninger. Unntaksbestemmelsen i § 3 1.3. b) gjelder kun tilbygg, ikke frittstående bygg.

Eiendommen har allerede et uthus, og kommunen ga i 2009 etter en noe tvilsom saksbehandling tillatelse til en vesentlig utvidelse, langt større enn Dovrefjellrådet rådde til. Ut fra innsendte tegninger den gang ga den utvidelsen flere sengeplasser.

Ut fra at dette er en enslig hytte i et område sterkt påvirket av forskjellige inngrep, vil tiltaket i seg selv ikke ha negativ virkning på verneformålet. Det er ikke andre hytter med tilsvarende beliggenhet (omgitt av tekniske inngrep og i sommersesongen betydelig biltrafikk) i våre verneområder, så en eventuell dispensasjon vil ikke gi presedens.

Det foreligger en viss presedens på å gi dispensasjon i slike tilfelle, innenfor rammene av kommunale planer. BYA på tomten vil etter eventuell dispensasjon bli på arealgrensen for nærliggende reguleringsplan (Langvatnet).

Imidlertid vil et anneks gi økt overnattingskapasitet og mulig økt trafikk inn i nærliggende områder som i attraktive perioder av året bør ha minst mulig ferdsel av hensyn til verneformålet (villrein). Spørsmålet er da hvor betydelig denne påvirkningen vil være i forhold til annen trafikk – særlig toppturer med utgangspunkt nær hytta før 1.6. og fra veien til Reinsvatnet seinere. Fra hyttefeltet Langvatnet er ikke disse områdene naturlig turmål i samme grad som fra denne hytta – derved kan man ikke uten videre legge bestemmelsene for dette feltet til grunn.

I og med at verneformålet i Torbudalen LVO er villrein og denne hytta etter vernet allerede er påbygd vesentlig mer enn det Dovrefjellrådet anbefalte, finner jeg ikke å kunne anbefale å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 som er muligheten her for et tiltak som ytterligere vil øke kapasiteten på hytta. Det er derfor ikke åpenbart at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Alternativ vurdering og vedtaksforslag – om styret er uenig i vurderingen:

Forvalter mener at begrunnelsen her er svakere enn for innstillingen.

Begrunnelse:

En økning av kapasitet på denne hytta vil gi en så marginal økning i trafikk inn mot sentrale villreinområder at det ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Fysisk sett er i ikke tiltaket i strid med verneverdier eller verneformål. Følgelig kommer det heller ikke i konflikt med de hensyn naturmangfoldloven 8-12 skal ivareta.

Vedtaksforslag:

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre innvilger søknad fra Arnt Vidar Bruseth om å få bygge et anneks på 15 m² på 54/4 i Torbudalen biotopvernområde i Sunndal.
2. Følgende vilkår gjelder:

- a. Maksimale yttermål: L=4,30 m, B=3,50 m dvs. BYA 15,0 m². Rafthøyde (underkant bunnsvill - overkant toppsvill) maks 190 cm. Takvinkel som hytta. BYA for byggene på tomta skal ikke overstige 80 m² – tiltaket må eventuelt nedjusteres ut fra dette.
 - b. Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet skal ikke være høyere enn 20 cm.
Søker må påregne at disse målene blir kontrollert i ettertid.
 - c. Utvendig kledning med panel av tilnærmet samme dimensjon og orientering som på hytta. Eventuell farge som er tilpasset hytta. Ikke omramninger i kontrastfarge.
 - d. Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.
 - e. Avfall fra riving av gammel bu og utedo skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.
 - f. Etter ferdigstilling skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av bygget, et fra hver side.
3. Det er ikke anledning til å gi tillatelse etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3 men en vurdering etter naturmangfoldloven § 48 tilsier at tiltaket ikke vil påvirke verneverdiene og det kan da gis dispensasjon.

Arnt Vidar Bruseth
Øvre Liedgardsveg 1
6460 Eidsvåg

5.03.2019

Sunndal kommune
v/Plan-, miljø- og næringstjenesten
6601 Sunndalsøra

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften ved Holbu i Torbudalen:

Jeg vil med dette søke om dispensasjon fra verneforskriften ved Holbu i Torbudalen for bygging av anneks/uthus ved min hytte.

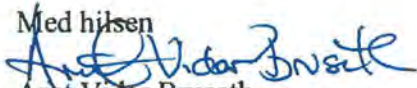
Hytten ligger ved Holbu på eiendommen G.nr. 54 B.nr.4 (oppgitt av PMN-tjenesten), se vedlagte kart.

I henhold til skissert saksgang søkes det først om dispensasjon for utvidelse, basert på planskisser for eksisterende bygninger samt planskisse for ønsket oppføring av anneks/bod. Planskisse viser funksjonaliteten til dagens og eventuelt framtidens bygninger. Planskisser og kartskisser følger vedlagt.

Jeg har forståelse for intensjonen i verneforskriften men er også av den formening at en må ta med i vurderingen hyttas beliggenhet. Med bakgrunn i beliggenhet, den offentlige og næringsmessige utnyttelsen av området og nærområdet som utøves i dag mener jeg en slik utvidelse ikke er mer kontroversiell i forhold til verneforskriften enn at den bør imøtekommes. Til tider har Statkraft så vidt store anleggsaktiviteter rundt sine dam- og tunellanlegg at må anses som en vesentlig større inngripen i vernet enn det som i sum pr. år blir gjennom den aktivitet som jeg og min familie utøver i og rundt vår hytte i samme område.

Videre er den satsingen som kommunene Nesset og Sunndal sammen med Statkraft utøver gjennom selskapet Aursjøvegen AS med satsing på økt trafikk og tilstedeværelse av veifarende turister vil det synes noe underlig om verneforskriften skulle bli håndhevet på en måte som gjør at utvidelse av min hytte skulle bli sett på som en større trussel for områdets vernefunksjon enn det som er belyst i mine punkter over.

Håper på imøtekommenhet i forhold til min søknad.

Med hilsen

Arnt Vidar Bruseth

Vedlegg:
Planskisse
Kartskisse

Sunndal kommune
Plan-, miljø- og næringstjenesten

Dovrefjell nasjonalparkstyre
v/FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Deres ref:

Vår ref
2019/519-3

Saksbehandler
Leif Arne Mo

Direktetelefon
901 03 441

Dato
03.05.2019

Gnr. 54, bnr. 4, Holbu - dispensasjon fra verneforskriften til bygging av anneks

Gnr. 54, bnr. 4, Holbu - søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Tobudalen landskapsvernområde- oversendes

Vedlagt søknad fra Arnt Vidar Bruseth om bygging av anneks i Torbudalen biotopvernområde. Dersom det blir gitt tillatelse etter verneforskriften vil Sunndal kommune behandle saken som søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel før det eventuelt blir gitt en byggetillatelse.

Titltak markert med pil, detaljert situasjonsplan vedlagt.

Med hilsen

Leif Arne Mo

Postadresse

Postboks 94, 6601 Sunndalsøra

E-post:

post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse

Rådhuset

Internett

www.sunndal.kommune.no

Telefon

71 69 90 00

Telefaks

71 69 90 01

Bank

4202.59.12564

Org.nr

964 981604

byggesaksrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg

- 1 D - Situasjonsskart
- 2 E - Tegning
- 3 D - Situasjonsskart
- 4 Gnr. 54, bnr. 4 - søknad om tillatelse til dispensasjon fra verneforskriften til bygging av anneks

Sunndal kommune
Plan-, miljø- og næringstjenesten

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Deres ref:

Vår ref
2019/519-2

Saksbehandler
Leif Arne Mo

Direktetelefon
901 03 441

Dato
03.05.2019

Gnr. 54, bnr. 4, Holbu - dispensasjon fra verneforskriften til bygging av anneks

Gnr. 54, bnr. 4, Holbu - dispensasjon fra verneforskriften for bygging av anneks - høring

Med hjemmel pbl § 21-5, samordningsplikten, bes statlige- og regionale myndigheter uttale seg i saken.

	TILTAKSHAVER		ANSVARLIG SØKER
Navn:	Arnt Vidar Bruseth	Navn:	
Mobil:		Mobil:	
Epost:		Epost:	

PROSESSLEDD/FORMÅL/SAKSTYPE			
☒ Høring /samordning	☐ Reguleringsendring § 12-14	Annet:	
☒ Dispensasjon	☒ Kom.plan	☐ Reg.plan	☒ § 1-8 ☐ TEK17
☒ Byggesak	<u>T</u> ilbygg/ <u>P</u> åbygg/ <u>R</u> iving/ <u>F</u> lytting/ <u>E</u> ndring/ <u>A</u> nnet: --		
☐ Fradeling	☐ Uendret bruk	☐ Endret bruk	Annet:
☐ Oppstart	☐ m/planprog.	☐ u/planprog.	Annet:
☐ Off.etttersyn	☐ m/KU	☐ u/KU	Annet:
Saksnummer	Plannavn	Planident	
2019/519			

Tiltak

Arnt Vidar Bruseth søker om å bygge anneks til sin hytte på eiendommen gnr. 54, bnr. 4 ved Holbuvatnet i Torbudalen. Det aktuelle arealet har i kommuneplan for Sunndal arealformål LNF og ligger i Torbudalen biotopverneområde. Det er søkt om dispensasjon fra dette.

Postadresse

Postboks 94, 6601 Sunndalsøra

E-post:

post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse

Rådhuset

Internett

www.sunndal.kommune.no

Telefon

71 69 90 00

Telefaks

71 69 90 01

Bank

4202.59.12564

Org.nr

964 981604

Figur 1: Oversiktskart. Tiltak markert med pil.

En byggetillatelse forutsetter positivt vedtak i Dovrefjell nasjonalparkstyre og at det kan gis dispensasjon fra arealformål LNF samt pbl. § 1-8. Etter høring hos offentlige instanser skal saken behandles i formannskapet.

Vurdering

Tiltakshaver skriver i sin søknad:

«Jeg har forståelse for intensjonen i verneforskriften men er også av den formening at en må ta med i vurderingen hyttas beliggenhet. Med bakgrunn i beliggenhet, den offentlige og næringsmessige utnyttelsen av området og nærområdet som utøves i dag mener jeg en slik

utvidelse ikke er mer kontroversiell i forhold til verneforskriften enn at den bør imøtekommes. Til tider har Statkraft så vidt store anleggsaktiviteter rundt sine dam- og tunellanlegg at må anses som en vesentlig større inngripen i vernet enn det som i sum pr. år blir gjennom den aktivitet som jeg og min familie utøver i og rundt vår hytte i samme område. Videre er den satsingen som kommunene Nesset og Sunndal sammen med Statkraft utøver gjennom selskapet Aursjøvegen AS med satsing på økt trafikk og tilstedeværelse av veifarende turister vil det synes noe underlig om verneforskriften skulle bli håndhevet på en måte som gjør at utvidelse av min hytte skulle bli sett på som en større trussel for områdets vernefunksjon enn det som er belyst i mine punkter over.»

Etter kommunens mening er hyttens beliggenhet ca 300 meter fra Holbudammen med vannkraftanlegg en relevant faktor, og kan brukes som argument for at verneverdien av området er mindre enn i andre deler av verneområdet. Dette kan også brukes som argument for at LNF – formålet ikke settes vesentlig til side.

Med hilsen

Leif Arne Mo

byggesaksrådgiver

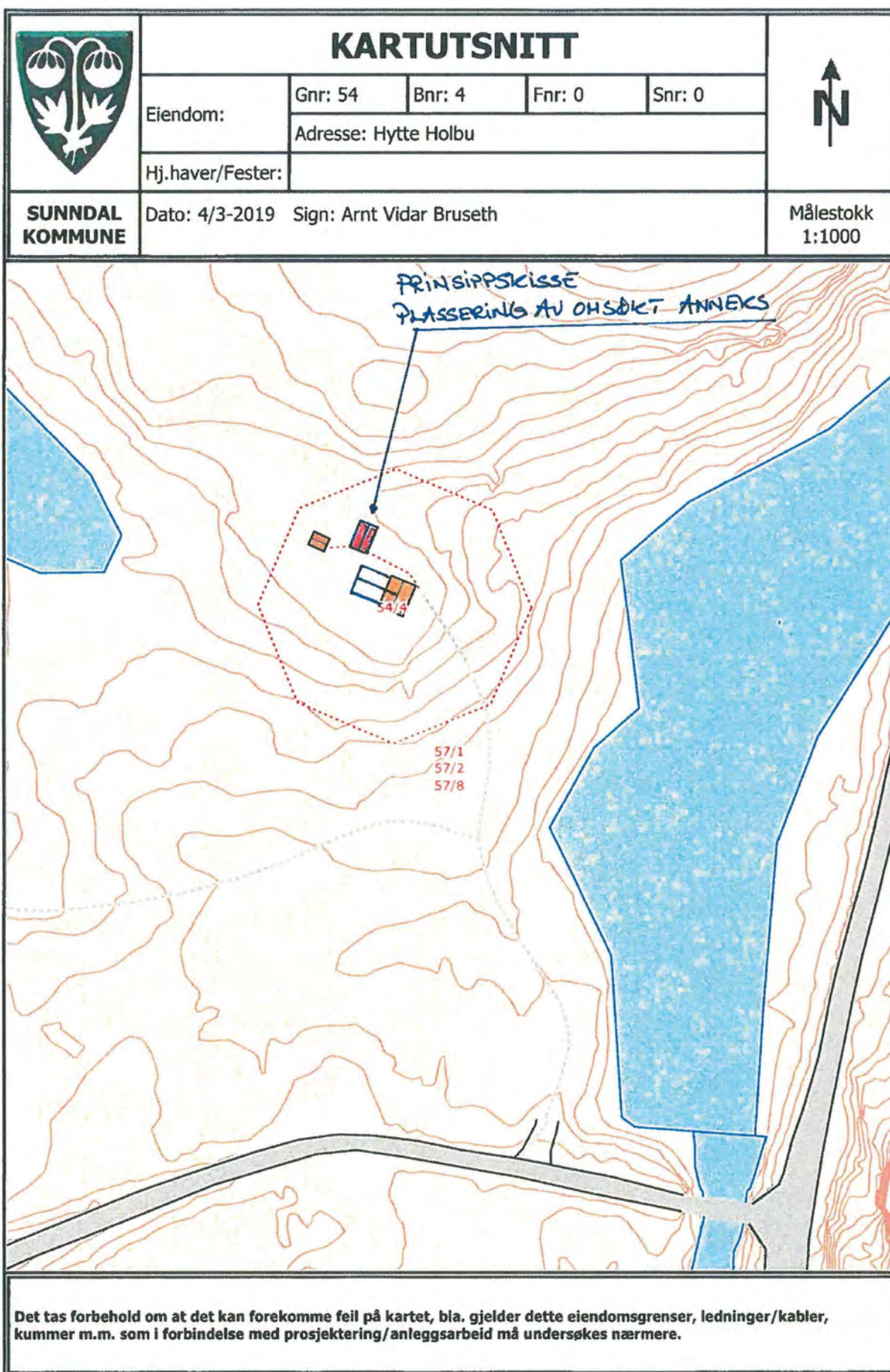
Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg

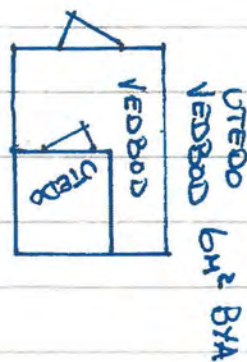
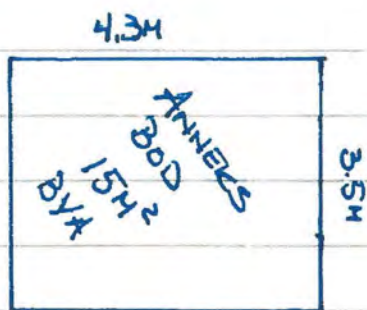
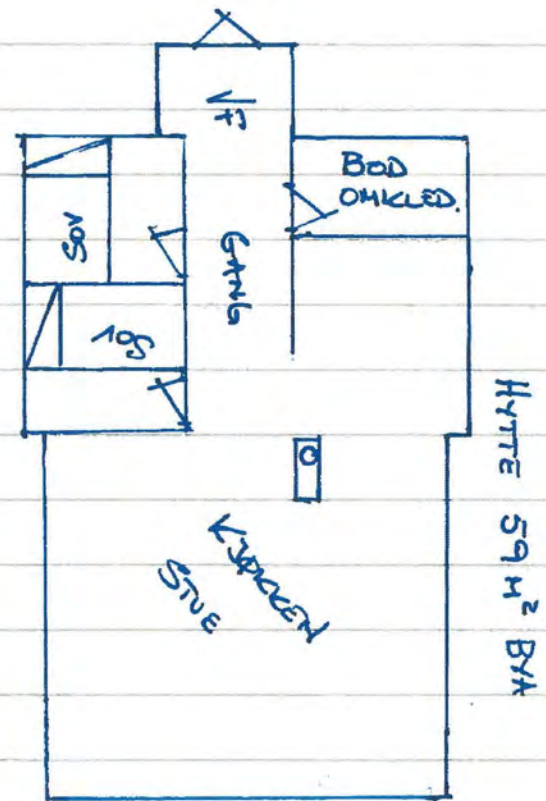
- 1 D - Situasjonsskart
- 2 E - Tegning
- 3 D - Situasjonsskart

Kopi til:

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE	Postboks 2500	6404	MOLDE
FYLKESMANNEN I TRØNDELAGE	Postboks 2600	7734	STEINKJER
SNØHETTA VILLREINUTVALG	Postboks 57	6601	SUNNDALSØRA
Dovrefjell nasjonalparkstyre v/FYLKESMANNEN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

PLAN FOR UTVIDELSE AV HYTTE VED HOLBU

HÅLESTØCK 1:100
26.2.2019
A.V. Brusth

SUNNDAL KOMMUNE
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Saksbehandlar, innvalstelefon

Kristin Eide, 71 25 84 33

Sunndal kommune

Bygging av anneks til hytte ved Holbuvatnet - gnr54 bnr4 Fråsegn til dispensasjon frå kommuneplan og pbl §1-8

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har m.a. ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer frå Stortinget og regjeringa. I den kommunale planlegginga skal vi sjå til at kommunane tar omsyn til viktige regionale og nasjonale interesser som gjeld arealforvaltning, landbruk, klima og miljø, oppvekst, helse og samfunnstryggleik.

Bakgrunn

Det er søkt dispensasjon frå kommuneplan og pbl § 1-8 for å bygge 15 m² stort anneks til ei 59 m² stor hytte på gnr54 bnr4 ved Holbuvatnet i Torbudalen.

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Natur- og miljøvern

Hytta ligg på 776 moh. og nord for Holbuvatnet. Landskapet er ope og med lite vegetasjon, og der fjellet reiser seg på begge sider av elvedalen. Det er ikkje andre hytter på nordsida av Holbuvatnet. Det går turstiar mellom vatnet og omsøkt tiltak.

Omsøkt anneks vil etter vår vurdering ikkje gjere vesentleg endring i landskapsverknadane, sidan annekset ligg nært eksisterande hytte, at det allereie går veg gjennom området og hytta ligg nært til demninga. For friluftslivinteressene kan vi ikkje sjå at omsøkt tiltak vil gjere særleg skilnad frå dagens situasjon.

Regional delplan for Dovrefjell gjeld for området der hytta ligg. I punkt 2.2 er det gitt retningslinjer for nasjonalt villreinområde NVO1 Snøhetta og NVO2 Knutshø. Kommunen bør vere tilbakehalden med utvidingar som aukar bruken av området, også i den mest sårbare tida for villreinen. Dette gjer seg særleg gjeldande om eit anneks vil føre til utviding av tal overnattingsplassar.

Fylkesmannen viser elles til Dovre nasjonalparkstyre som skal behandle dispensasjon frå biotopvernet.

Samfunnstryggleik og klimatilpassing

Kommunen må gjennomføre ei ROS-analyse som del av saksførebuinga. Fylkesmannen si sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i samfunnsplanlegginga er eit føremålstenleg verktøy for ROS-analyse i saker av denne storleiken. Sjekklista ligg på Fylkesmannen si heimeside under fana Samfunnstryggleik og beredskap.

Konklusjon

Fylkesmannen rår til ei restriktiv haldning av omsyn til villreininteressene i området.

Med helsing

Jon Ivar Eikeland (e.f.)
fagsjef - plansamordning

Kristin Eide
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi

Dovrefjell nasjonalparkstyre
Møre og Romsdal fylkeskommune

Fylkesmannen i Oppland, postboks 987
Fylkeshuset

2626 LILLEHAMMER
6404 Molde

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Sunndal kommune
Postboks 94
6601 Sunndalsøra

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2019/519	03.05.2019	64141/2019/DISPENSASJON/1563	Johnny Loen, 71 28 02 43	29.05.2019

Sunndal kommune - bygging av anneks gbnr 54/4, Holbu - fråsegn til søknad om dispensasjon frå kommuneplan - vurdering av søknad etter verneforskrift

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Den omsøkte hytta ligg etter kva kommunen opplyser innanfor Torbudalen biotopvernområde. Vernestyresmaktene må vurdere forholdet til dette. For fylkeskommunen er det primært regional delplan for Dovrefjellområdet som må ligge til grunn for vurderinga av dispensasjon, både i forhold til kommuneplanen og til vernereglane.

Tomta ligg så vidt vi kan sjå etter kartet, innanfor det regional delplan definerer som nasjonalt villreinområde. Følgande generelle retningslinjer i planen er særskilt relevant i denne saken:

2.1.2

".... Kommunen kan vurdere tilbygg, uthus og anneks på eksisterande godkjende og utbygde fritidseigedomar utanfor regulerte felt....det må gjerast ei konkret vurdering av kva som kan tillatast ut frå omsyn til villrein, busetnaden si eksponering og lokalisering [m.m..]"

2.2

"Det skal ikkje etablerast nye hytter, turistverksemder eller anna utbygging i nasjonale villreinområde, og heller ikkje skal det gjerast større utvidingar av eksisterande hytter..".

Eksisterande hytte ligg nær grensa for det nasjonale villreinområdet, og er ikkje i konflikt med viktige trekkruiter. Utvidinga er ut frå storleiken (15 kvm) i beskjeden. Sjølv om dette inneber ein vesentleg prosent av dagens bygningsmasse, vil kapasiteten og bruksformen neppe endrast vesentleg frå dagens situasjon. Vi kan derfor akseptere at det vert gitt dispensasjon frå kommuneplanen. Ut frå landskapsomsyn må det likevel settast vilkår om fargebruk og materialbruk, slik at bygningen fell god saman med eksisterande hus og landskapet elles.

Når det gjeld verneføresegnene, opnar § 1.3 for mindre tilbygg til eksisterande bygningar. Vi kan for vår del ikkje vurdere om dette også gjeld anneks.

Konklusjon

Vi vil for vår del ikke påklage vedtak om dispensasjon slik som omsøkt, men forutsetter at det blir stilt krav til fargebruk og materialbruk.

Med helsing

Ole Helge Haugen
Fylkesplansjef

Johnny Loen
Plansamordnar

Dette brevet er elektronisk godkjent og vil ikkje bli utsendt i papir.

Kopi:

NVE - Region Midt-Norge

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Verneområdestyret Dovrefjell v/ Fylkesmannen i Oppland

Hei

Snøhetta villreinutvalg har ingen spesielle innvendinger møt søknaden om bygging av anneks, men vil påpeke at villreinhensyn blir ivaretatt i all kommunal saksbehandling som gjelder i villreinområdene.

På grunn av lokaliteten ligger som den gjør, og så nært Aursjøveien vil ikke bygging av et nytt anneks påvirke villreininteressene i området i vesentlig grad, men vi ønsker at Dovrefjell nasjonalparkstyre og villreinnemda for Snøhetta og Knutshø gjør egne vurderinger av villreinhensynene og verneforskriften.

Mvh

Bjørn Sæther
Sekretær Snøhetta villreinutvalg

Daglig leder/ Fjelloppsyn
Sunndal fjellstyre
Tlf: 41459647

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Sunndal kommune
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

15.08.2019

Deres ref.:
Ref: 2019/519-2

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/6239

22-2019 Uttalelse - Bygging av anneks til hytte ved Holbuvatnet – dispensasjon fra kommuneplan - Sunndal kommune

Vi viser til brev av 03.05.2019 fra Sunndal kommune sendt Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø, via Fylkesmannen i Trøndelag, for uttalelse. Saken gjelder etablering av anneks like nord for Holbuvatnet i Sunndal kommune, Snøhetta villreinområde. Villreinnemnda har følgende uttalelse til høringen:

" Vedtak

Villreinnemnda anbefaler at kommunen er tilbakeholden med utvidelser av fritidsboliger som øker den menneskelige bruken av området. Dette gjelder særlig hvis annekset vil føre til utvidet antall overnattingsplasser. Nemnda tilrår en restriktiv holdning av hensyn til villreininteressene i området."

Samlet saksfremstilling kan sees under.

Til behandling vedtakssak 22-2019

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
Vedtakssak 22-2019	Uttalelse - Bygging av anneks til hytte ved Holbuvatnet – dispensasjon fra kommuneplan - Sunndal kommune
Tid:	8 august – 14 august 2019
Møteform:	E-postmøte
Følgende faste medlemmer deltok:	Marit Rolstad (Lesja), Johan Ragnar Eggen (Alvdal), Odd Leif Angård (Dovre), Øyvind Bakken-Berg (Folldal), Siv Remetun Lånke (Rennebu), Olav Sørderberg (Sunndal), Jon Tore Dalsegg (Tynset), Karianne Rindli (Neset)
Følgende faste medlemmer deltok ikke:	Kari Toftaker (Oppdal), Janne Søvik (Rauma).
Følgende varamedlemmer deltok:	
Protokollen er godkjent av	Marit Rolstad (leder)
Saksbehandler	Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: fmltpost@fylkesmannen.no

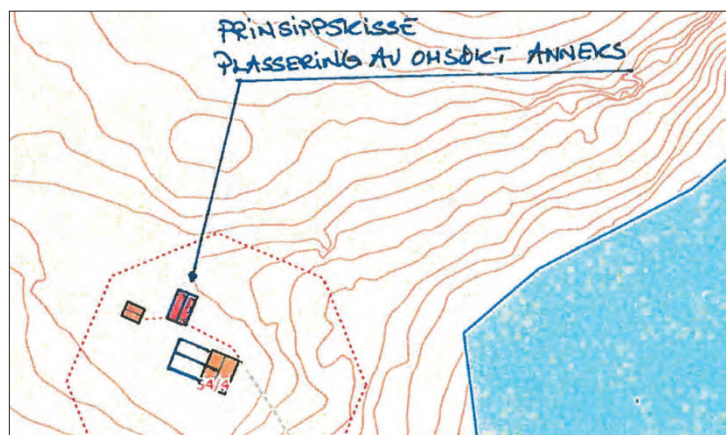
Leder: Marit Rolstad, mobil tlf. 95 20 58 40, e-post: a-rolst@online.no
Sekretær: Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru, tlf 73 19 92 03, e-post fmltbra@fylkesmannen.no

Saksopplysning

Sunndal kommune har sendt Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø en sak for uttalelse. Saken gjelder søknad om bygging av et 15 m² stort anneks ved en fritidsbolig like nord for Holbuvatnet i Sunndal kommune, Snøhetta villreinområde. Gnr. 54, bnr. 4. Det søkes om dispensasjon fra kommuneplanen og verneforskriften. Det aktuelle arealet har i kommuneplan for Sunndal arealformål LNF og ligger i Torbudalen biotopvernområde. En byggetillatelse forutsetter positivt vedtak i Dovrefjell nasjonalparkstyre, og at det kan gis dispensasjon fra arealformål LNF samt pbl. § 1-8.

Oversiktskart med nasjonalt villreinområde i regional plan (grønt) og hvor det er ønsket å bygge anneks.

Kart hvor annekset ønskes plassert.

Området hvor det søkes om bygging av anneks ligger i Snøhetta villreinområde. Snøhetta er et nasjonalt villreinområde og en del av en Europeisk villreinregion. Området omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet. Villrein er oppført som en truet art på den globale

rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta villreinområde vurderes som svært verdifull.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har gitt uttalelse i saken i brev av 09.05.2019. Fylkesmannen skriver at «Kommunen bør være tilbakeholden med utvidingar som aukar bruken av området, også i den mest sårbare tida for villreinen. Dette gjer seg særleg gjeldande om eit anneks vil føre til utviding av tal overnattingsplassar.» og konkluderer med «Fylkesmannen rår til ei restriktiv haldning av omsyn til villreininteressene i området.»

Snøhetta villreinutvalg har gitt uttalelse i saken i e-post av 25.06.2019; «Snøhetta villreinutvalg har ingen spesielle innvendinger møt søknaden om bygging av anneks, men vil påpeke at villreinhensyn blir ivaretatt i all kommunal saksbehandling som gjelder i villreinområdene. På grunn av lokaliteten ligger som den gjør, og så nært Aursjøveien vil ikke bygging av et nytt anneks påvirke villreininteressene i området i vesentlig grad, men vi ønsker at Dovrefjell nasjonalparkstyre og villreinnemda for Snøhetta og Knutshø gjør egne vurderinger av villreinhensynene og verneforskriften.»

Vurdering

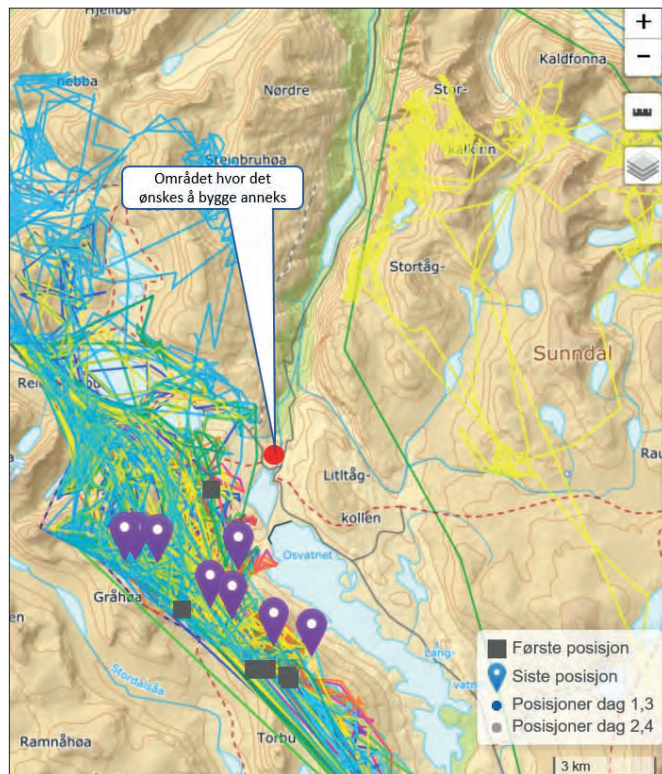
I regional plan for Dovrefjellområdet står det i retningslinjene for nasjonalt villreinområde:

Det skal ikkje etablerast nye hytter, turistverksemder eller anna utbygging i NVO, og heller ikkje skal det gjerast større utvidingar av eksisterande hytter, verksemder eller turisthytter.

Den omsøkte utbyggingen kan ansees som en mindre utvidelse (25 % ift eksisterende fritidsbolig) og i tråd med retningslinjer til regional plan. Det anses likevel at det må gjøres en villreinfaglig vurdering av tiltakets eventuelle konsekvenser på villrein.

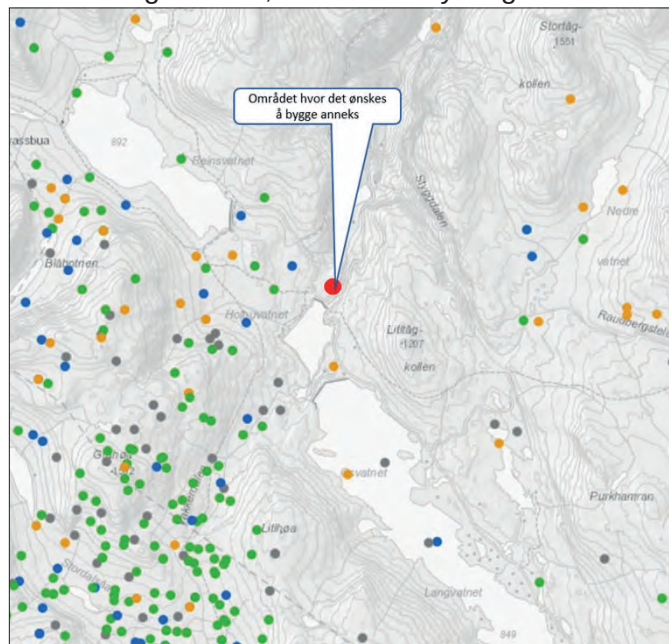
Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjells økosystemer med bestander av vill fjellrein. Norge har derfor et internasjonalt ansvar for å ta vare på villreinen og leveområdene den er avhengig av.

Informasjon fra Dyreposisjoner.no, Sett-Rein data og trekkveier fra Naturbase, er viktige informasjonskilder for kunnskap om reinens bruk av leveområdene i Snøhetta villreinområde. Resultater fra dyreposisjoner viser at de GPS merkede dyrene i prosjektperioden ikke hadde benyttet selve området ved fritidsboligen, men områdene like vest for fritidsboligen har vært mye brukt:

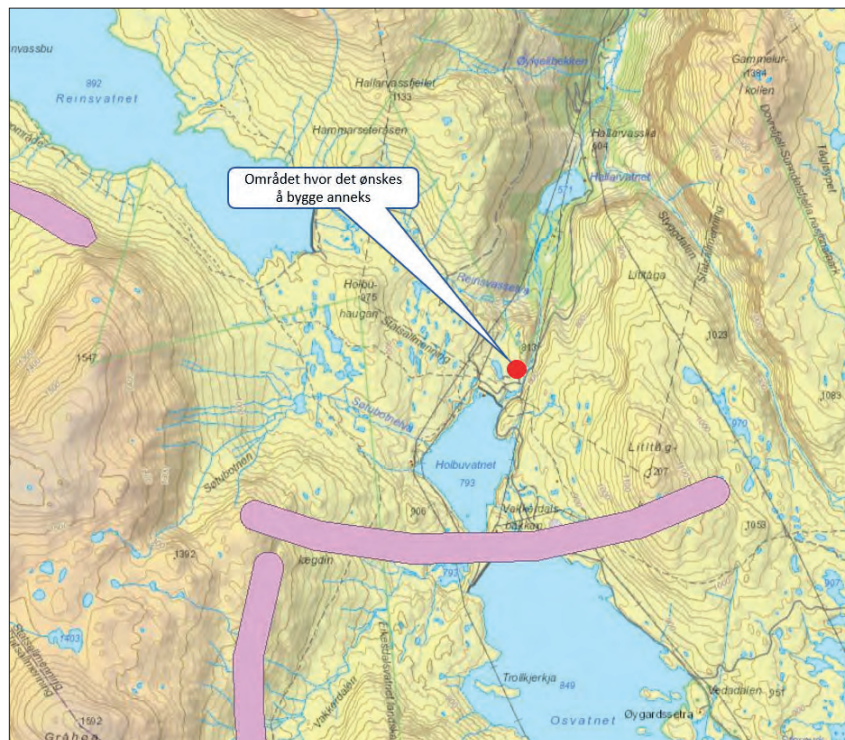
Posisjonsplott fra gps-merket rein med streker mellom plottene. Kilde Dyreposisjoner.no.

Resultater fra «Sett-Rein» registreringer påviser at reinen har benyttet nærliggende områder, både øst og vest for, men ikke nøyaktig der det ønskes bygging av annekst:

Sett-Rein registreringer. Kilde www.villrein.no

Nærmeste registrerte trekkvei er ca. 1,5-2 km fra området hvor det ønskes bygging av anneks:

Informasjonen i Dyreposisjoner, Sett-Rein og Naturbase kan tyde på at områdene omkring fritidsboligen er en del brukt, men kanskje ikke selve området hvor fritidsboligen er. Etter kraftutbyggingen er det veier og demninger i området.

Det aktuelle området er en del av Torbudalen biotopvernområde. Formålet med opprettelsen av Torbudalen biotopvernområde er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i Snøhettastammen. Området ligger også i et av de utpekte fokusområdene, Reinsvatnet fokusområde (Strand, O., Flemsæter, F., Gundersen, V. & Rønningen, K. 2013. Horisont Snøhetta. - NINA Temahefte 51.). I Reinsvatnet fokusområde er det påpekt viktigheten av å gi reinen tilgang til områder videre nordvest.

Den samlede negative belastningen på villrein i dette fokusområdet vurderes som stor og påvirker trolig reinens vandringer. Av den grunn vurderes det som viktig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av fritidsboliger og annen infrastruktur som kan øke forstyrrelsen i området. Slike tillatelser kan øke den samlede belastningen på reinen.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda anbefaler at kommunen er tilbakeholden med utvidelser av fritidsboliger som øker den menneskelige bruken av området. Dette gjelder særlig hvis annekset vil føre til utvidet antall overnattingsplasser. Nemnda tilrår en restriktiv holdning av hensyn til villreininteressene i området.

Vedtak

Villreinnemnda anbefaler at kommunen er tilbakeholden med utvidelser av fritidsboliger som øker den menneskelige bruken av området. Dette gjelder særlig hvis annekset vil føre til utvidet antall overnattingsplasser. Nemnda tilrår en restriktiv holdning av hensyn til villreininteressene i området.

Med vennlig hilsen

[Bjørn Rangbru](#) | Seniorrådgiver/Sekretær Snøhetta og Knutshø villreinnemnd
Fylkesmannen i Trøndelag | Klima- og miljøavdelingen
Tlf: +4773199203 | www.fylkesmannen.no/trondelag

Vennligst tenk på miljøet før du skriver ut

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Innlandet,	Postboks 987	2604	LILLEHA
Dovrefjell nasjonalparkstyre			MMER
Snøhetta Villreinutvalg v/ Sunndal	Boks 57	6601	SUNND
Fjellstyre			ALSØRA

Fra: Arnt Vidar Bruseth[arnt@nessetkraft.no]

Sendt: 21. feb 2020 22:53:22

Til: Bjurstedt, Carl Severin

Kopi: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet

Tittel: Søknad om dispensasjon for bygging av anneks ved Holbu, saksbehandling:

Viser til min søknad om dispensasjon fra verneforskriften for bygging av anneks ved min hytte ved Holbu i Sunndal kommune fra tidlig i 2019.

Saken har vært til vurdering hos:

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø og Fylkesmannen i Møre og Romsdal som uttaler programmessig:

Nemda/Fylkesmannen tilrår en restriktiv holdning av hensyn til villreininteressene i området.

Snøhetta villreinutvalg har også gitt uttale i saken og de uttaler at de ikke har noen spesielle innvendinger mot søknaden om bygging av anneks. På grunn av lokaliteten ligger som den gjør og så nær Aursjøvegen vil ikke byggingen av et nytt anneks påvirke villreininteressene i området i vesentlig grad.

Ut fra min vurdering er det kun Snøhetta villreinutvalg som har gjort en frittstående vurdering av min søknad. De andre instansene har gjort en programmessig uttale.

Jeg håper min søknad kan bli ferdigbehandlet med det første slik at en forhåpentligvis kan starte bygging til våren

Med hilsen

Arnt Vidar Bruseth

Svanhild Bruseth
Tredalsvegen 30
6600 Sunndalsøra

 Sunndal kommune	
Ark.kode:	54/4
25 MAI 2009	
Stavvæl:	PMU
Saksbehandler:	09/1302 19.05.2009
HDA	

Sunndal kommune
v/Plan-, miljø- og næringstjenesten
6601 Sunndalsøra

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften ved Holbu i Torbudalen:

Jeg vil med dette søke om dispensasjon fra verneforskriften ved Holbu i Torbudalen for utvidelse av min hytte. Viser videre til møte avholdt ved Deres kontor 8. sept. 2008.

Hytten ligger ved Holbu på eiendommen G.nr. 54 B.nr.4 (oppgitt av PMN-tjenesten), se vedlagte kart.

I henhold til skissert saksgang søkes det først om dispensasjon for utvidelse, basert på planskisser for eksisterende bygning samt planskisse for ønsket utvidelse med møblerte rom for å vise funksjonaliteten til dagens og eventuelt framtidens bygningsstørrelse slik som anbefalt av Dere.

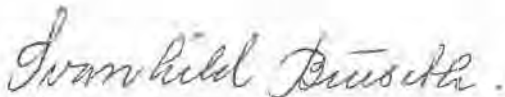
Planskisser følger vedlagt.

Med bakgrunn i beliggenhet, den offentlige og næringsmessige utnyttelsen av området og nærområdet som utøves i dag mener jeg en slik utvidelse ikke er mer kontroversiell i forhold til verneforskriften enn at den bør imøtekommes.

Med den aktivitet som pr. dato utøves i området samt den satsingen som utøves på økt trafikk og tilstedeværelse av veifarende turister vil det synes noe underlig om verneforskriften skulle bli håndhevet på en måte som gjør at utvidelse av min hytte skulle bli sett på som en større trussel for områdets vernefunksjon enn det som er belyst i mine punkter over.

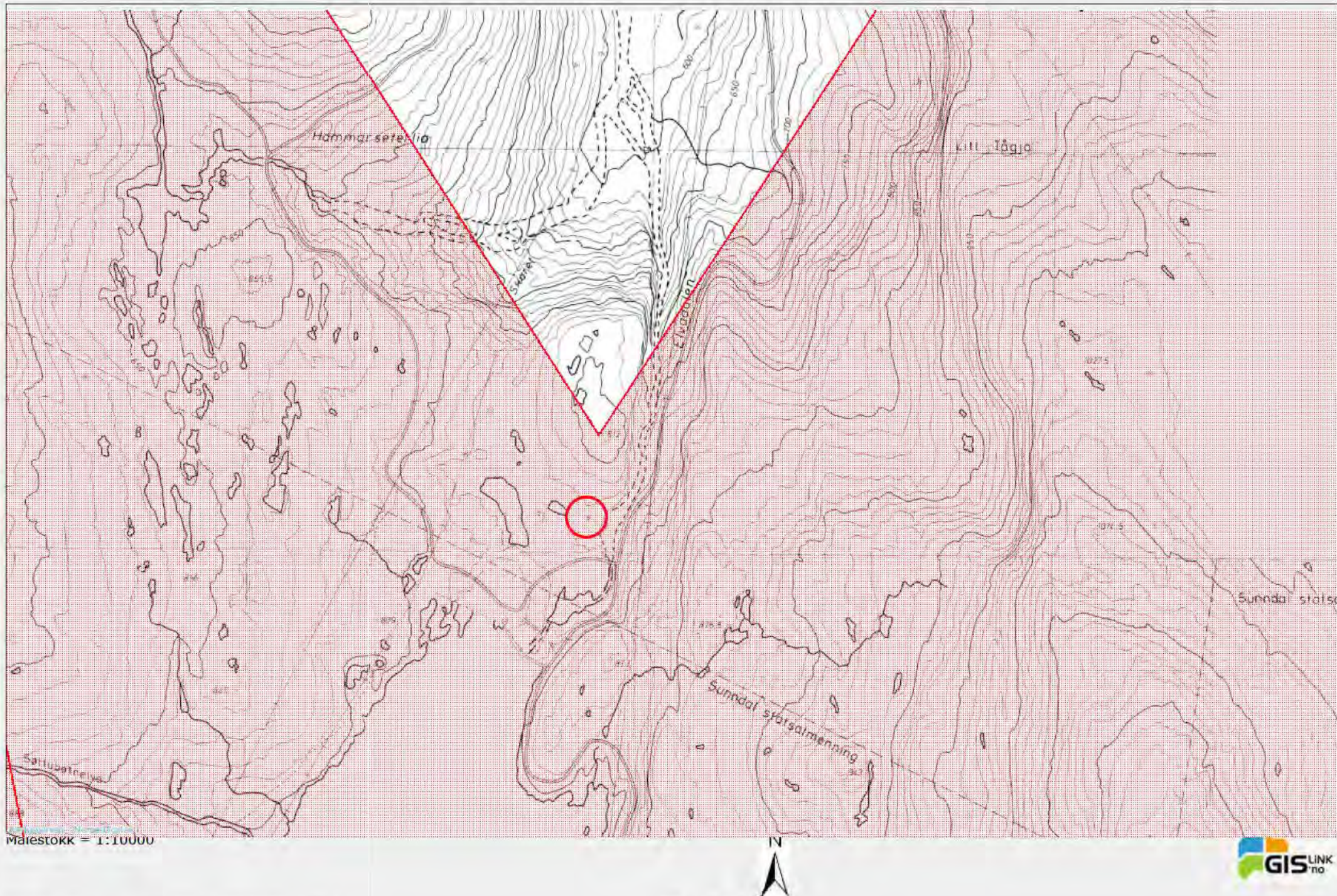
Håper på imøtekommenhet i forhold til min søknad.

Med hilsen

Svanhild Bruseth

Vedlegg:
Nabovarsel
Planskisser
Kartskisse

A	09.04.09	Redusert størrelse av påbygg.	SB

Hytte Holbua Plan, etter renovering			
Svanhild Bruseth Tredalsvelen 30, 6600 Sunndalsøra Tlf: 71 69 01 58		DATE 15.01.09	REV. A
		TEGNING 002	

Hytte Holbua
Plan, før renovering

Svanhild Bruseth
Tredalsvelen 30, 6600 Sunndalsøra
Tlf: 71 69 01 58

DATE	15.01.09
TEGNING	001
REV	—

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjellrådets arbeidsutvalg	19/09	26.08.2009

Torbudalen BVO. Søknad om dispensasjon fra verneforskrift, vesentlig utvidelse av hytte.

Uttalelse før realitetsbehandling i kommunen

Sekretariatsleders innstilling

Arbeidsutvalget rår til at det kan tillates et tilbygg på rundt 15 m² innenfor rammen av forskriftens åpning for "mindre tilbygg", forutsatt at hytta ikke får flere soverom. Det vises til saksutredningen for anbefaling om hvordan dette kan løses rent praktisk.

Vedlegg

- 1 Kart
- 3 Søknad om dispensasjon
- 3 Tegninger

Andre saksdokumenter, ikke vedlagt:

- 4 Forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 2.5.2002
- 5 Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, juni 2006
- 6 Referat fra møte i administrativt fagutvalg 25.6.2008- lenke:
http://innsyn.sunndal.kommune.no/getfile.aspx/ephdoc/?db%3DEPHORTE%26ParamCount%3D2%26DL_DOKID_DB%3D13192%26DL_IPID_IP%3D9032

Saksopplysninger

Kommunen har bedt om en uttalelse før behandling av søknad etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde. Saken gjelder søknad om vesentlig påbygging på ei gammel hytte som ligger i Torbudalen biotopvernområde ved krysset mellom Aursjøvegen og Reinsvassvegen, ca 200 m fra grensen for verneområdet. Området er preget av tekniske inngrep. Det ligger 2 andre tilsvarende hytter i nærheten. Hytta ligger i villreinområdet, det er sjelden dyr nytter den gamle trekkveien som gikk her.

Hytta er nå på 25 m² med VF ca 2 m², ett oppholdsrom på 14 m² og to små soverom à 4 m². Søker ønske å utvide med nytt oppholdsrom ca 27 m² og bygge om gammelhytta til 3 større soverom,

gang og vaskerom, samt 2 m² utvendig nytt VF, til i alt ca 55 m². Hytta ligger også i strengeste sone i LNF i flg kommuneplanens arealdel, slik at dette i tillegg er en dispensasjonssak etter plan- og bygningslova. Her forutsetter fylkesdelplan for Dovrefjell høring hos villreinnemnd og –utvalg før endelig behandling i kommunen.

I møte 25.6.08 var administrativt fagutvalg på befaring bl.a. til aktuell hytte og ga følgende tilråding: *"Holbua – hytte i utkanten av VO der det er søkt om vesentlig utbygging. Anbef: Tillat en mindre utvidelse. NB også LNF strengeste sone."*

Hjemmel for behandling

Saken blir å vurdere ut fra Dovrefjellrådets koordinerende rolle for verneområdene.

Vurdering

I Fokstugu LVO og på Fokstumyra (Dovre kommune) har det vært noen lignende saker, der en ikke har tillatt så omfattende tilbygg. I en liknende sak i Grøvudalen i Åmotan-Grøvudalen landskapsvernområde (Sunndal) ble en hytte på 33,5 m² tillatt utvidet med 8,5 m² men med samme antall soveplasser som før. Presedens fra tidligere saker og presedens for kommende saker må vektlegges her.

Som kjent forutsettes (jf. forvaltningsplan) at utvidelse ikke medfører endret funksjon, noe flere soveplasser / -rom som her omsøkt gjør. I likehet med for hytta i Grøvudalen bør en her kunne tillate en utvidelse til en funksjonell hytte etter dagens standard men da ikke med flere soveplasser. For omsøkt hytte bør dette kunne løses ved å bygge på et mindre oppholdsrom på rundt 15 m², ta et av de planlagte soverommene i gammelhytta inn i oppholdsrommet som kjøkkenkrok og ellers ta tegningene i søknaden som utgangspunkt. En får da en hytte med oppholdsrom inkl kjøkken på rundt 20 m², to soverom à ca 6 m², vaskerom, gang og vindfang. Dette bør kunne få dispensasjon som et *"mindre tilbygg"*, jf. forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3, pkt 1.3.b). Samme vurderinger bør kunne gjøres i forhold til dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Sunndal kommune
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Kun e-post

Att. Steinar Anda

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref 2009/1790-4	Saksbehandler Carl S. Bjurstedt	Direktetelefon 71 69 92 33	Dato 02.09.2009
------------	------------------------	------------------------------------	-------------------------------	--------------------

Torbudalen BVO. Søknad om dispensasjon fra verneforskrift, vesentlig utvidelse av hytte.

Uttalelse fra Dovrefjellrådet før realitetsbehandling i kommunen

Behandling i Dovrefjellrådets arbeidsutvalg - 26.08.2009, sak 19/09

Vedtak

Arbeidsutvalget rår til at det kan tillates et tilbygg på inntil 15 m² innenfor rammen av forskriftens åpning for "mindre tilbygg", forutsatt at hytta ikke får flere soverom [enn i dag]. Det vises til saksutredningen for anbefaling om hvordan dette kan løses rent praktisk.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjent, uten underskrift

Carl S. Bjurstedt
sekretariatsleder

Vedlegg

1 Særutskrift - Uttalelse før realitetsbehandling i kommunen - vesentlig utvidelse av hytte i Torbudalen BVO

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Leder
Postboks 94, 6601 Sunndalsøra	Sunndal rådhus	71 69 92 33	Ola Røtvei, 930 63 639
E-post:	Internett	Telefaks	Bank
post@dovrefjellradet.no	www.dovrefjellradet.no	71 69 90 01	8642 10 25462

15.37:11

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Teknikk-, miljø- og kulturutvalget	74/09	24.09.2009
Teknikk-, miljø- og kulturutvalget	80/09	22.10.2009

Gnr. 54, bnr. 4, Holbu, Torbudalen - tilbygg hytte
Behandling etter verneforskriften for Torbudalen biotopvernområde

Rådmannens innstilling

Teknikk-, miljø- og kulturutvalget vurderer den omsøkte restaureringen av eksisterende hytte til å være i henhold til forskrift om verneforskriften for Torbudalen biotopvernområde § 3, spesifikt pkt1.3.

Behandling i Teknikk-, miljø- og kulturutvalget - 24.09.2009

Utvalgsleder Ingrid Viseth fremmet følgende forslag:

”Saken utsettes til saksbehandler kan være til stede under behandlingen.”

Utsettelsesforslaget ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer.

Behandling i Teknikk-, miljø- og kulturutvalget - 22.10.2009

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedlegg

- 1 Søknad om dispensasjon fra verneforskrifter ved Holbu i Torbudalen
- 2 C - gjenpart av nabovarsel
- 3 D - situasjonskart
- 4 E - tegninger

Saksopplysninger

Svanhild Bruseth søker om dispensasjon fra verneforskriften for Torbudalen biotopvernområde for å oppføre et tilbygg på 25 m² på hytta beliggende ved Holbu i Torbudalen. Ifølge forvaltningsplan for verneområder i Dovrefjell er Sunndal kommune forvaltningsmyndighet for Torbudalen biotopvernområde.

Før realitetsbehandling ble saken oversendt Dovrefjellrådet til uttalelse, se vedlegg.

Uttale fra Dovrefjellrådet, sitat:

”Kommunen har bedt om en uttalelse før behandling av søknad etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde.

Saken gjelder søknad om vesentlig påbygging på ei gammel hytte som ligger i Torbudalen biotopvernområde ved krysset mellom Aursjøvegen og Reinsvassvegen, ca 200 m fra grensen for verneområdet. Området er preget av tekniske inngrep. Det ligger 2 andre tilsvarende hytter i nærheten. Hytta ligger i villreinområdet, det er sjelden dyr nytter den gamle trekkveien som gikk her.

Hytta er nå på 25 m² med VF ca 2, et m²t oppholdsrom på 14 m² og to små soverom à 4 m². Søker ønske å utvide med nytt oppholdsrom ca 27 m² og bygge om gammelhytta til 3 større soverom, gang og vaskerom, samt 2 m² utvendig nytt VF, til i alt ca 55 m². Hytta ligger også i strengeste sone i LNF i flg kommuneplanens arealdel, slik at dette i tillegg er en dispensasjonssak etter plan- og bygningslova. Her forutsetter fylkesdelplan for Dovrefjell høring hos villreinnemnd og – utvalg før endelig behandling i kommunen.

I møte 25.6.08 var administrativt fagutvalg på befaring bl.a. til aktuell hytte og ga følgende tilråding:

”Holbua – hytte i utkanten av VO der det er søkt om vesentlig utbygging.

Anbef: Tillat en mindre utvielse.

NB også LNF strengeste sone.”

Vurdering

Hytta er i dagens målestokk liten og vil med et tilbygg på 27m² bli på 55 m². Hytta ligger i ytterkant av biotopvernområdet og 200 m fra grensa til verneområdet.

Området er preget av tidligere inngrep og i så måte vil ikke et tilbygg føre til inngrep i uberørt natur. Et tilbygg vil ikke være til hinder for allmenn ferdsel.

Rådmannen vil legge til grunn for sin anbefaling Dovrefjellrådets opplysninger om at *”hytta ligger i villreinområdet, men at det er sjelden dyr nytter den gamle trekkveien som gikk her”*.

I Torbudalen er det aksept for bygging av hytter på inntil 80 m². Hytta vil fremdeles være av beskjeden størrelse.

Utskrift til: Plan-, miljø- og næringstjenesten v/saksbehandler for videre oppfølging.

Rett utskrift,
23.10.09

Tove Røsdal

Arkivsaksnummer: 2019/16192-10

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	10/2020	18.03.2020

Søknad fra Snefrid og Bjørn Ødegård, Lesja, om å sette opp kokhus på seter på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde

Forslag til vedtak - innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Snefrid og Bjørn Ødegård, Lesja, dispensasjon til å sette opp et kokhus på 3,5x5,85 m (målt utvendig, dvs. 20,5 m² bebygd areal) på setra til Oppistugu Nørstebø som de har på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde.

Dispensasjonen begrunnes med at oppsetting av et «nytt» kokhus på 20,5 m² som kles med samme panel som seterhuset og males eller beises i ca. samme farge, vil medføre en forholdsvis liten endring i seterlandskapet og i forhold til nåværende arealbruk på Gardsenden og i Fokstugu landskapsvernområde. Denne endringen er sannsynligvis ikke i strid med verneformålet for landskapsvernområdet, og vil påvirke verneverdiene forholdsvis lite.

Vilkår:

- Tomta der det «nye» kokhuset skal stå, bør ikke planeres eller tilføres masser for å heve tomte eller gjøre tomte mer egnet for bygging, f.eks. på støpt såle. Den nye bua bør settes på punkt (f.eks. murt av stein), pilarer eller på grunnmur / ringmur / steinmur (med lufting) på tomte, slik at det opprinnelige, naturlige terrenget bevares mest mulig. Punktene, pilarene eller grunnmuren / murkrona bør ikke være høyere enn nødvendig.
- Den nyere bua skal kles utvendig i samme panel som seterhuset.
- Når den nye bua skal kles utvendig, og/eller hvis vinduene skal flyttes ut eller byttes, skal det gjøres i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Treverk som blir til overs, kan kappes opp til ved som kan brukes på stedet. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdet og tas hånd om på forsvarlig måte.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 1. ledd, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

--- slutt på innstilling ---

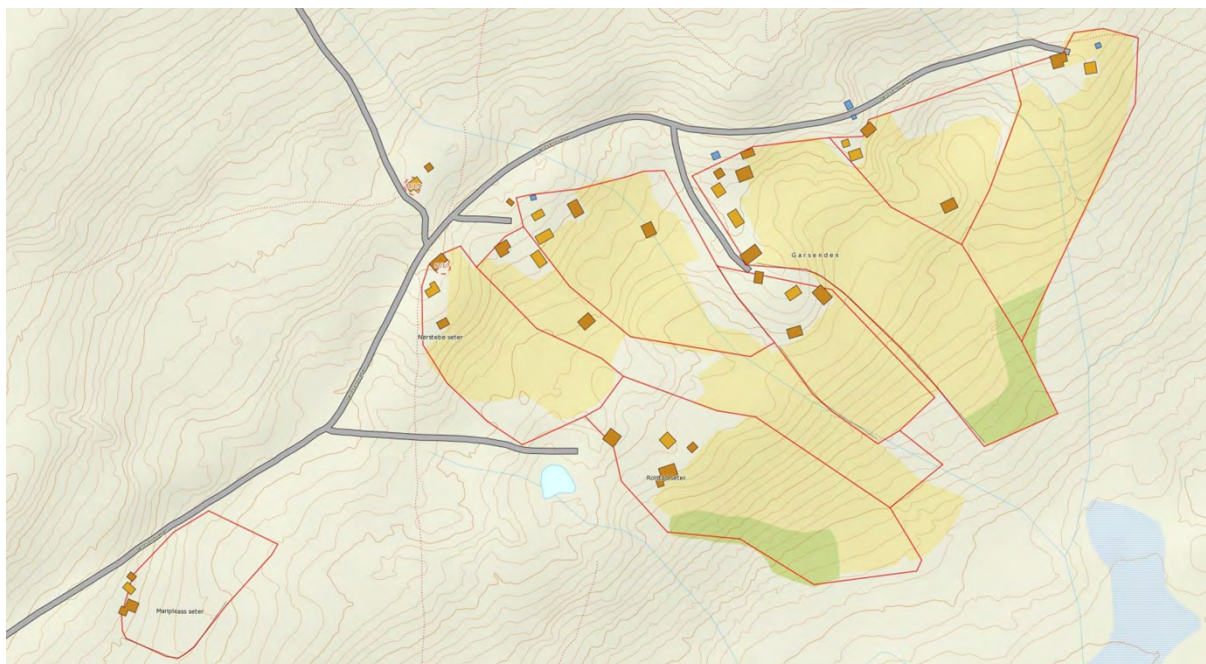
Dokumenter

- 19.08.2019: Utskrift av møteprotokoll for sak nr. 32/2019 i Joramo Bygdeallmenning
14.08.2019: Søknad frå Snefrid og Bjørn Ødegård om byggjing av kokhus på seter til Oppistugu Nørstebø, Gardsenden.
- 25.08.2019: E-post fra Snefrid Ødegård til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt udatert søknad til Dovre kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre om bygging av kokhus ved Gardsenden setergrend, Nørstebø Oppistugu.
- 02.09.2019: E-post fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til Snefrid Ødegård – Innhenting av tilleggsopplysninger.
- 05.09.2019: E-post fra Dovre kommune til Snefrid Ødegård og Dovrefjell nasjonalparkstyre – Opplysninger om krav til innhold i søknad og videre saksbehandling.
- 10.09.2019: E-post fra Snefrid Ødegård til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Ny søknad om å sette opp kokhus på seter på Gardsenden.
- 16.09.2019: E-post fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til Snefrid Ødegård – Innhenting av tilleggsopplysninger om behovet for kokhus.
- 22.09.2019: E-post fra Snefrid Ødegård til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Tilleggsopplysninger til søknaden.
- 22.10.2019: E-post fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til Oppland fylkeskommune – Innhenting av uttalelse.
- 06.12.2019: E-post fra Oppland fylkeskommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt brev – Uttalelse vedr. søknad om oppføring av bygning på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde.
- 31.12.2020: E-post fra Snefrid Ødegård til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Tilleggsopplysninger til søknaden.

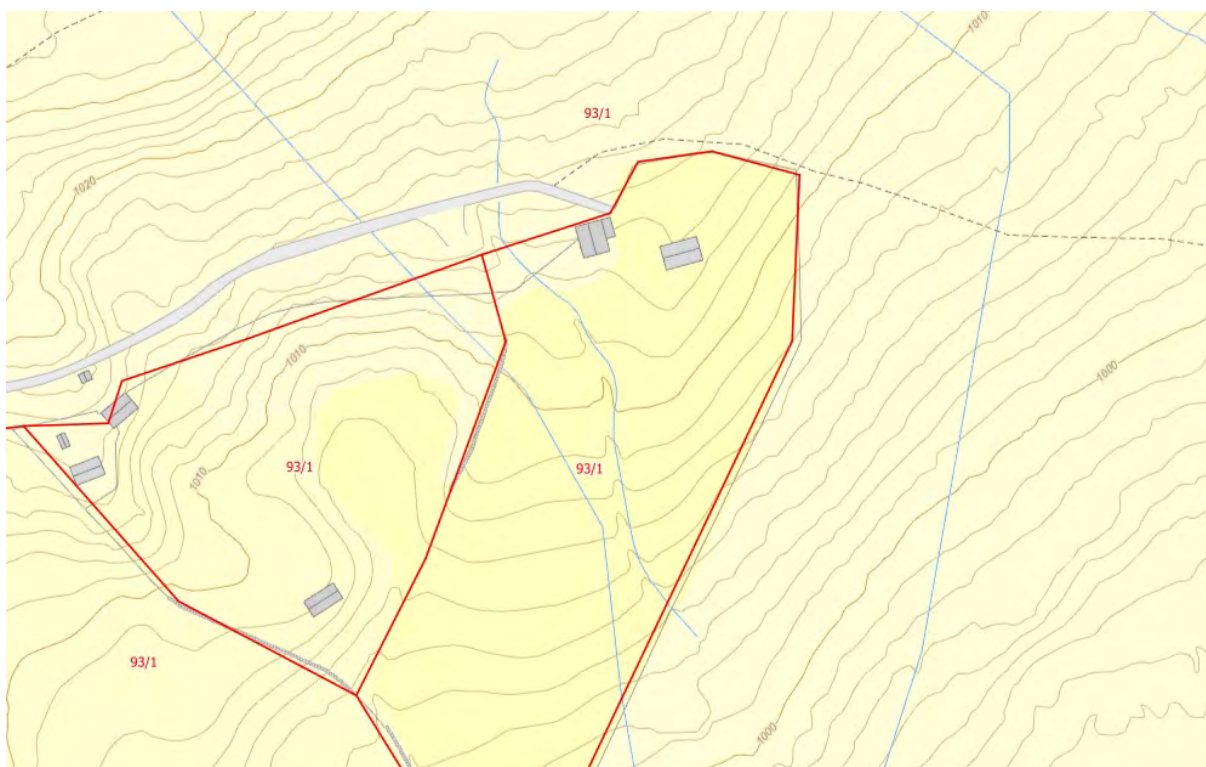
Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Snefrid og Bjørn Ødegård, Romsdalsvegen 314, 2665 Lesja, søker 10.09.2019 om å sette opp et kokhus på ca. 20 m² på setra som de har på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde. Det har vært kokhus på setra tidligere.

Setra på Gardsenden ligger i Joramo Bygdeallmenning, gnr. 93, bnr. 1, i Dovre kommune. Seterhusene brukes til fritidsformål, og seterkvæa leies bort som beite.

Kart 1: Kart over setrene på Gardsenden. Setra til Snefrid og Bjørn Ødegård ligger lengst mot øst.

Kart 2: Setra til Snefrid og Bjørn Ødegård ligger lengst mot øst på dette kartet.

Bilde 1 og 2: Seterhusene på setra til Snefrid og Bjørn Ødegård på Gardsenden.

Snefrid og Bjørn Ødegård har planer om å kjøpe ei brukt campinghytte på Domaas gård på Dombås, flytte denne hytta til setra på Garsenden og sette den opp som kokhus på kvea der.

I søknaden 10.09.2019 skriver Snefrid Ødegård bl.a.:

Bygningen er en Thøring laftet hytte på 20 m², som skal flyttes hel. Hytta har stått på Domaas Gaard, og vært nyttet til utleie. Hytta er tett og fin, og bærer ikke preg av noe skade på noen måte. Vi vil sette opp kokhuset i nær tilknytning til seterhuset vi allerede har stående på kvea. Kokhuset vil bli kledd slik seterhuset vi allerede har. Videre vil det bli brukt de samme fargene på nybygget, som seterhuset. Det er en dør og tre vinduer på bygningen. Det skal settes opp steinmur under huset, og ovn/pipe vil bli montert (inntegnet på kart – nr. 3 – plassering av nytt kokhus). Tenkt tomt ligger fint i terrenget, og har ikke mye helling.

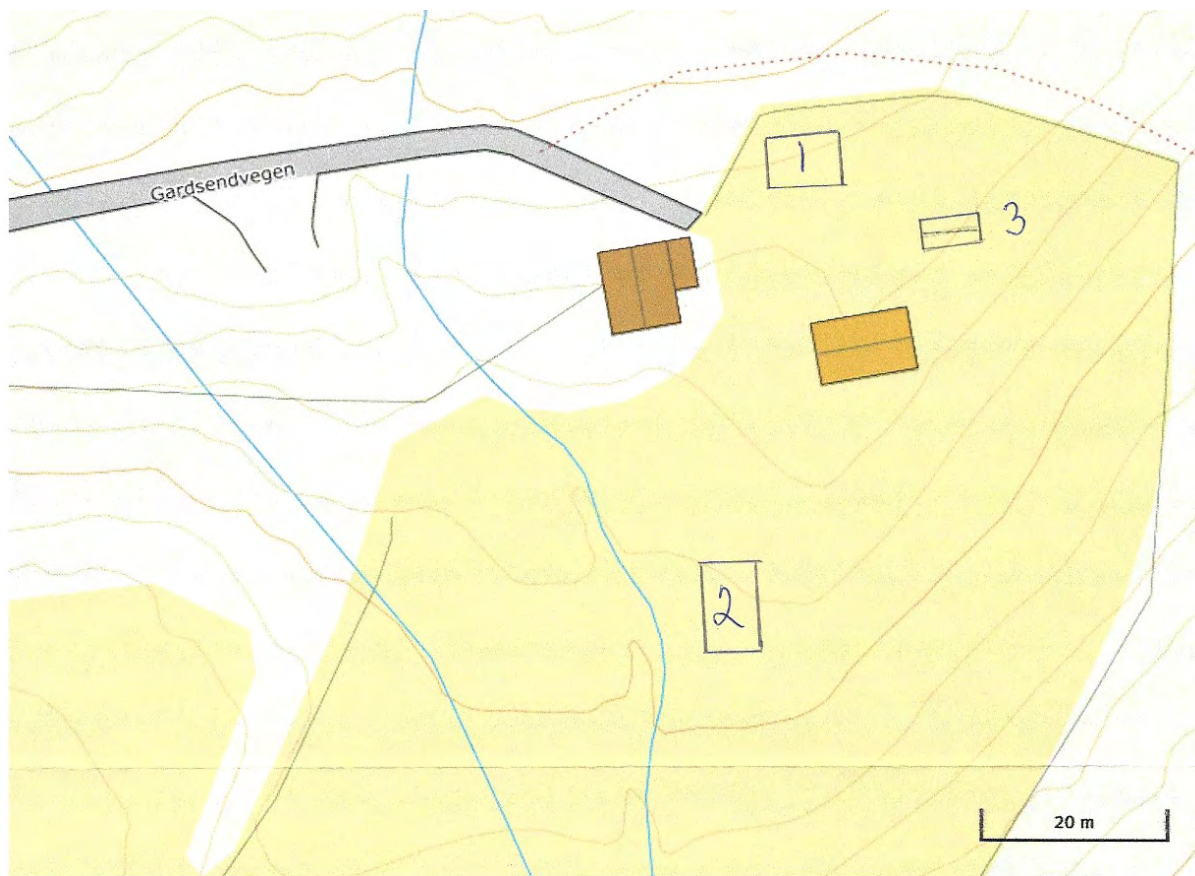
Setra vår, som har vært tilknyttet garden i lang tid, har tidligere hatt et annet seterhus/sel på nåværende kve. Dette seterhuset stod på øversida av nåværende seterhus, opp mot gjerdet og fjøs. Dette seterhuset ble revet først på -70 tallet, da det var helt ødelagt. Dette seterhuset hadde kokhus og aurbu (Se inntegnet på kart, nr. 1, ikke i rett målestokk). Når Paul Amundgård (min bestefar) satte opp nytt seterhus i 1932/33, ble kokhuset bygd inn i seterhuset. Dette sikkert for å lette arbeidet for budeiene, som hadde sitt daglige virke i sommerhalvåret her. Slikt sett har vi hatt

kokhus her tidligere, bare at det var inne i seterhuset. Eller for lengre siden, eget kokhus ved gammelt seterhus. Det stod også en låve på kvea vår (Inntegnet hus nr. 2 på kart - ikke i rett målestokk). Denne låven ble revet og fjernet av min far.

Vi pusset opp setra, og var ferdig med det arbeidet i 2010. Kokhuset inne i selet ble da gjort om til inngangsparti, da det ikke var brukandes (hull i golv og dårlig pipe, som ikke var godkjent lengre). Grunnen til dette var at vi hadde fått forståelse for at vi kunne sette opp et kokhus ved en senere anledning.

Vi ønsker å flytte denne hytta til setra vår, for å få tilbake noe av det opprinnelige seterpreget hos oss. Dette da med kokhuset, som vi vil bruke som et kokhus samt enkel mulighet for overnatting.

Hytta skal flyttes fra Roar Domaas, Domaas Gard, til Gardsenden. Dette vil han ha gjort i høst, slik at det hadde vært fint å få flyttet den direkte til Gardsenden. På den måten slipper vi å mellomlagre den.

Kart 3: Kartet viser plasseringen av tidligere seterhus/sel (hus 1), tidligere låve (hus 2) og planlagt plassering av nytt kokhus (hus 3) på seterkvea.

Bilde 3: Bildet viser den delen av kvea hvor det er planlagt å sette opp nytt kokhus.

Joramo Bygdealmenning, som er grunneier på Gardsenden, behandlet 14.08.2019 (i sak 32/2019) søknad fra Snefrid og Bjørn Ødegård om å sette opp kokhus på setra til Oppistugu Nørstebø på Gardsenden. I saksutredningen går det fram at det er et seterhus på 39 m² og et fjøs/uthus på setra fra før, og etter gjeldende regelverk for seterbebyggelse i Joramo Bygdealmenning, er total arealgrense for husvære på seter 90 m², og for seterstue 70 m². Joramo Bygdealmenning vedtok 14.08.2019 å gi tillatelse å sette opp ei lafta Thøring-hytte på 20 m² som kokhus i nær tilknytning til seterhuset, og satte vilkår om at nybygget må tilpasses annen bebyggelse på setra.

Bilde 4 og 5: Campinghytte på Domaas gård som ligner på den som Snefrid og Bjørn Ødegård planlegger å flytte opp til setra på Gardsenden.

Campinghytta har ei grunnflate på 3,5 x 5,0 m, dvs. 17,5 m² (bebygd areal), i tillegg kommer et takutstikk over ytterdøra og en platting på ca. 0,85 x 3,5 m, dvs. 3,0 m², slik at bebygd areal på campinghytta blir 20,5 m² hvis plattingen beholdes. Campinghytta er ei «Thøring-hytte» produsert på Lesjaverk, og er i samsvar med lokal byggeskikk, siden Thøring-hytter er vanlige i Dovre og Lesja.

Dovre fjell nasjonalparkstyre ba i e-post til Snefrid Ødegård 16.09.2019 om tilleggsopplysninger om setra brukes i landbruksvirksomhet og behovet for kokhus. Snefrid Ødegård opplyste bl.a. følgende i vedlegg til e-post 22.09.2019 (vedlegget er datert 20.09.2019):

Bakgrunn:

Setra vår på Gardsenden seter Brend har tidligere hatt kokhus. Dette kokhuset var inne i seterhuset tidligere. Når vi pusset opp setra ble kokhusdelen gjort om til inngangsdør. Vi flyttet derfor utstyret, som stod her på lagring. På denne tiden oppfattet ikke vi annet enn at et kokhus kunne settes opp seinere. Fylkesmannen mente da at det var viktig å bevare en intakt og funksjonell seter Brend. Dette var før verneforskriftene for Fokstugu landskapsvernområde kom.

I sommer ble vi kjent med at Roar Domaas skulle selge/kvitte seg med hytter han hadde stående. Vi tenkte at dette kunne bli et passende kokhus.

Behovet:

Vi ønsker å bygge opp igjen et kokhus da det er en naturlig del av en seter Brend. Vi mener det er viktig å bevare dette miljøet. Vi ser for oss kokhuset i funksjonell bruk med utstyret vi har på lager. Slik blir det både til nytte med for eksempel koking av gubb, men også som bevart for ettertiden.

Vi er interesserte i denne delen av seterdrift, og synes det er synd dersom mulighetene for det skulle bli borte for vår del på setra.

Vi leier bort kvea til en melkeprodusent på Dombås. Vi har avtale med han om å bruke melk fra hans bruk til ysting i kokhuset. Dette da kun til privat bruk. Han har også beitedyr på kvea gjennom sommeren.

Det vil også være synd dersom bruken av utstyret, og utstyret skulle gå tapt for ettertidens brukere. Slik vil det også bli en kilde for å ta vare på gammel kunnskap. For vår del vil denne kunnskapen kunne gå tapt med kårfolkene på heimgården.

Dovre fjell nasjonalparkstyre sendte søknaden fra Snefrid og Bjørn Ødegård på høring til kulturminnemyndighetene i Oppland fylkeskommune 22.10.2019, og Oppland fylkeskommune uttalte i brev 06.12.2019 følgende:

Teigen ligger i Fokstugu landskapsvernområde, som blant annet har som formål å «ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart» (§ 2 i verneforskriften). Seterfjøsset på denne teigen er SEFRAK-registrert og datert til 1800-tallet.

Det planlagte tiltaket krever dispensasjon fra områdets vernebestemmelser, som må vurderes av nasjonalparkstyret. I forbindelse med utforming av bygningen som er planlagt flyttet, bryter denne med byggeskikken på stedet, ettersom bygningen er flyttet fra en helt annen kontekst. Selv om det er planlagt å kle bygningen utvendig, vil den framstå som et fremmedelement blant seterbebyggelsen. Siden det ikke er aktiv seterdrift på denne setra, kan en heller ikke vurdere det som at bygningen vil være med på å komplettere setermiljøet. Slik sett vil tiltaket bryte med deler av formålet med landskapsvernområdet.

Kulturarvenheten har vurdert søknaden, og vil fraråde å gi dispensasjon for dette tiltaket.

Snefrid Ødegård sendte i e-post 31.12.2020 to gamle bilder fra setra som viser hvor det gamle kokhuset sto tidligere.

Bilde 6-7: Gamle bilder fra setra på Gardsenden som viser hvor det gamle kokhuset sto tidligere.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fokstugu landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Jf. verneforskriften § 2.

Et annet viktig formål med Fokstugu landskapsvernområde er også å ivareta sammenhengen mellom de store fjellområdene og høgfjellsøkosystemene på Dovrefjell og i Rondane. Det er bl.a. viktig å ta vare på et tidligere mye brukt og framtidig mulig trekkområde for villrein mellom Dovrefjell og Rondane.

Fokstugu landskapsvernområde er vernet mot stort sett alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, og inngrep som bl.a. oppføring av bygninger er vanligvis ikke tillatt, jf. § 3, pkt. 1.1.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til oppføring av nye bygninger til landbruksvirksomhet og som ikke er i strid med verneformålet, jf. § 3, pkt. 1.3 c. Siden seterhusene på setra brukes til fritidsformål, må søknaden derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriftene, jf. § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014, inneholder retningslinjer som er relevant for vurderingen om det kan gis dispensasjon (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering.

Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ, omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som

forutsetter større tekniske inngrep, som for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private hytter.

Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle / særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell (s. 46-47) går det fram at Gardsenden ligger i en såkalt brukssone (sone 05-N), og at brukssonene er områder hvor hensynet til verneverdiene tilsier en videreutvikling av landbrukstilknnyttede næringer inklusive småskala reiseliv.

I forvaltningsplanen er det (s. 46) retningslinjer for nybygg for landbruksnæring i brukssonene i landskapsvernområdene:

Nødvendig nybygg for landbruksnæring i landskapsvernområdene, vil normalt bli tillatt om ikke spesielle hensyn til verneformålet tilsier noe annet. Det forutsettes at:

- nybygg skjer i tilknytning til eksisterende seterbebyggelse / setervoller.
- nybygg tilpasses eksisterende byggeskikk på stedet i form, farge, materialvalg og størrelse.
- nødvendige nybygg kan vurderes tillatt dersom dette kan støtte opp under bevaringen av en aktiv seterdrift, og være med å komplettere et setermiljø.

I kapitlet om bygninger i forvaltningsplanen går det (s. 89) bl.a. fram at det er et mål å holde omfanget av byggevirkosmhet i verneområdene på et lavt nivå. I tillegg går det (s. 89) bl.a. fram følgende om nye bygninger:

I landskaps- og biotopvernområdene kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til ulike tiltak i forbindelse med landbruksvirkosmhet. Dette åpner for oppføring av nye bygninger til landbruksvirkosmhet slik som driftsbygninger, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Seterbygninger er å regne som driftsbygninger i landbruket.

I retningslinjene for bygninger i landskapsvernområdene og biotopvernområdene (s. 90) står det bl.a.:

For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:

- Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirkosmhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.
- Det skal gjennomføres en strengere dispensasjonspraksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene.

I forvaltningsplanen er det ikke gitt retningslinjer for nye bygninger på setrer som blir brukt til fritidsformål.

I retningslinjene i forvaltningsplanen for bygninger i verneområdene (s. 90), går det bl.a. også fram:

Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,

- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Gardsenden er et av seterlandskapene med seterbebyggelse og setervoller / seterkveer som det er et formål å ta vare på i Fokstugu landskapsvernområde.

Ei seter som har nødvendige seterhus som er i orden og godt vedlikeholdt, bidrar til å ta vare på seterbebyggelsen og seterlandskapet.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell regnes seterbygninger som driftsbygninger i landbruket, og ei seter med nødvendige seterhus som er i orden, vil vanligvis ha potensiale til å bli tatt i bruk som seter igjen. Det kan komme andre tider som gjør at det kan bli større behov for å bruke setrene igjen.

Tidligere var det vanlig å flytte bygninger fra gården eller bygda til setra. En bygning som flyttes til setra, og som f.eks. kles utvendig med samme panel som et annet hus på setra, kan derfor bli nokså likt det som er lokal byggeskikk, og trenger ikke bli et fremmedelement blant seterbebyggelsen.

Det er ikke nødvendig at det er aktiv seterdrift på ei seter for at en ny bygning skal være med på å komplettere setermiljøet. I mange tilfeller kan det være riktig og viktig å sette opp et nytt hus på ei seter for å ta vare på setra og ta vare på mulighetene og potensialet til å ta i bruk setra som seter igjen.

Det går vei til Gardsenden og det er forholdsvis mange setrer og noen hytter der, og et nytt kokhus med overnattingsmulighet, vil sannsynligvis ikke føre til at ferdselen i området vil øke så mye at det vil påvirke villreinens bruk av områdene rundt Gardsenden.

Formen og størrelsen på det «nye» kokhuset gjør at det, når det har blitt kledd utvendig i samme panel som seterhuset, sannsynligvis vil passe godt inn på setertunet og i seterlandskapet på Gardsenden.

Et relevant spørsmål er om plattingen foran ytterdøra på det «nye» kokhuset bør kles inn, slik at takutstikkene blir like lange på begge endene av kokhuset.

Det er forholdsvis mange hus på setrene på Gardsenden. Å sette opp et «nytt» kokhus på 20,5 m² som kles utvendig med samme panel som seterhuset og males eller beises i ca. samme farge, vil medføre en forholdsvis liten endring i seterlandskapet og i forhold til nåværende arealbruk på Gardsenden og i Fokstugu landskapsvernområde. Denne endringen er sannsynligvis ikke i strid med verneformålet for landskapsvernområdet, og vil påvirke verneverdiene forholdsvis lite.

Tomta der det «nye» kokhuset skal stå, bør ikke planeres eller tilføres masser for å heve tomta eller gjøre tomta mer egnet for bygging, f.eks. på støpt såle. Det nye kokhuset bør settes på punkt (f.eks. murt av stein), pilarer eller på grunnmur / ringmur / steinmur (med lufting) på tomta, slik at det opprinnelige, naturlige terrenget bevares mest mulig. Punktene, pilarene eller grunnmuren / murkrona bør ikke være høyere enn nødvendig.

Når det «nye» kokhuset skal kles utvendig, og/eller hvis vinduene skal flyttes ut eller byttes, bør det gjøres i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området. Det bør også vurderes å legge et annet tak på shingel-taket på det «nye» kokhuset som passer bedre inn i setermiljøet.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Å sette opp et «nytt» kokhus på 20,5 m² som kles utvendig med samme panel som seterhuset på setra til Snefrid og Bjørn Ødegård på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde, vil sannsynligvis berøre naturmangfoldet, bl.a. seterlandskapet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis små, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Dispensasjon til å sette opp et «nytt» kokhus på 20,5 m² vil sannsynligvis ikke føre til noen økning i ferdselen i området, og vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter oppsetting av det «nye» kokhuset, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler går også ut ifra at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder når det «nye» kokhuset skal flyttes til Gardsenden og settes opp, jf. § 12.

Vurderingen i forhold til verneformålet og prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, tilsier at effekten av det planlagte tiltaket, vil bli forholdsvis liten.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Dovre kommune
- Joramo Bygdealmenning
- Snefrid og Bjørn Ødegård, Lesja

Arkivsaksnummer: 2019/17585-4

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyret	11/2020	18.03.2020

Søknad fra Jon Nørstebø, Lesja, om å skifte ut ei bu med nyere og større bu på seter på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyret gir Jon Nørstebø, Lesja, dispensasjon til å skifte ut ei lita og dårlig bu på 8 m2 med ei større og nyere bu på 3,8x3,95 m (målt utvendig, dvs. 15,0 m2 bebygd areal) på setra som han har på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde.

Dispensasjonen begrunnes med at utskifting av den lille og dårlige bua på ca. 8 m2 med ei større og nyere bu på 15,0 m2 som kles utvendig med samme panel som seterhuset og males eller beises i ca. samme farge, vil medføre en forholdsvis liten endring i seterlandskapet og i forhold til nåværende arealbruk i Fokstugu landskapsvernområde. Denne endringen er sannsynligvis ikke i strid med verneformålet for landskapsvernområdet, og vil påvirke verneverdiene forholdsvis lite.

Vilkår:

- Tomta der den «nye» og større bua skal stå, bør ikke planeres eller tilføres masser for å heve tomta eller gjøre tomta mer egnet for bygging, f.eks. på støpt såle. Den nye bua bør settes på punkt (f.eks. murt av stein), pilarer eller på grunnmur / ringmur / steinmur (med lufting) på tomta, slik at det opprinnelige, naturlige terrenget bevares mest mulig. Punktene, pilarene eller grunnmuren / murkrona skal ikke være høyere enn nødvendig.
- Den nye bua skal kles utvendig i samme panel som seterhuset, og males eller beises i ca. samme farge.
- Når den nye bua skal kles utvendig, og/eller hvis vinduene skal flyttes ut eller byttes, skal det gjøres i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Treverk som blir til overs, kan kappes opp til ved som kan brukes på stedet. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdet og tas hånd om på forsvarlig måte.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 1. ledd, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

--- slutt på innstilling ---

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

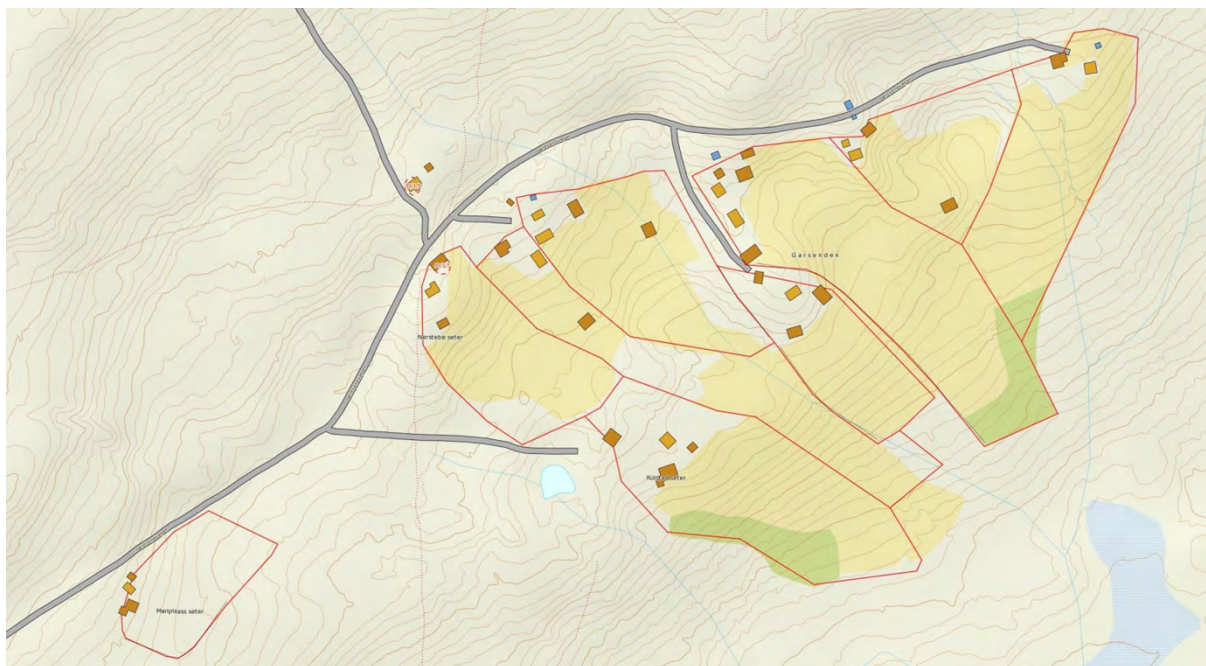
Dokumenter

- 30.09.2019: E-post fra Marit Trelvik, Lesja, til Dovre kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt søknad datert 25.09.2019 fra Jon Nørstebø, Lesja, om å skifte ut ei bu med nyere og større bu på seter på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde.
- 22.10.2019: E-post fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til Oppland fylkeskommune – Innhenting av uttalelse.
- 06.12.2019: E-post fra Oppland fylkeskommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt brev – Uttalelse vedr. søknad om oppføring av bygning på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde.

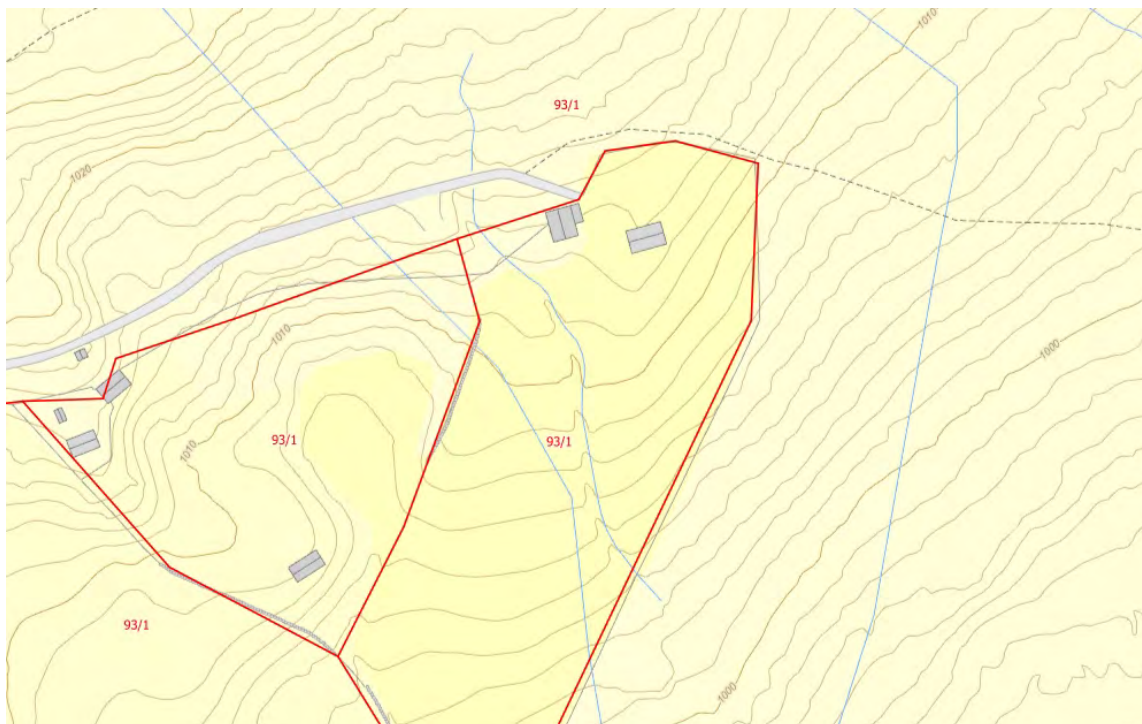
Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Jon Nørstebø, Årbogvegen 33, 2665 Lesja, søker 25.09.2019 om tillatelse til å skifte ut ei lita og dårlig bu med ei større og nyere bu på setra som han har på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde.

Setra ligger på Gardsenden i Joramo Bygdealmenning, gnr. 93, bnr. 1, i Dovre kommune, og seterhusene brukes til fritidsformål.

Kart 1: Kart over setrene på Gardsenden. Setra til Jon Nørstebø ligger nest lengst mot øst.

Kart 2: Setra til Jon Nørstebø ligger lengst mot vest på dette kartet.

Bilde 1: Setra til Jon Nørstebø på Gardsenden. Bua som det søkes om å skifte ut, er det lille huset i midten.

Bilde 2: Seterhuset og den lille bua på setra til Jon Nørstebø.

Bilde 3: Den lille bua på setra til Jon Nørstebø.

Den lille og dårlige bua som Jon Nørstebø søker om å skifte ut, er ca. 8 m², og har vindu og pipe.

Jon Nørstebø har planer om fjerne eller rive den lille og dårlige bua, og kjøpe ei brukt campinghytte på Domaas gård på Dombås, og flytte denne hytta til setra og plassere den der den lille og dårlige bua står, slik at avstand til nabogrenser / gjerder blir minst 4 meter.

Bilde 4 og 5: Campinghytte på Domaas gård som ligner på den som Jon Nørstebø planlegger å flytte til setra på Gardsenden.

Campinghytta har ei grunnflate på 3,1 x 3,8 m, dvs. 11,8 m² (bebygd areal), i tillegg kommer et takutstikk over ytterdøra og en platting på ca. 0,85 x 3,8 m, dvs. 3,2 m², slik at bebygd areal på campinghytta blir ca. 15,0 m² hvis plattingen beholdes. Campinghytta er ei «Thøring-hytte» produsert på Lesjaverk, og er i samsvar med lokal byggeskikk, siden Thøring-hytter er vanlige i Dovre og Lesja.

Jon Nørstebø har opplyst at den gamle bua ble brukt som bomvokterbu på setervegen til Grønsetrene og Gardsenden tidligere, før den ble flyttet til setra hans på Gardsenden.

I vedlegg til søknaden skriver Jon Nørstebø:

Vi søker om å få erstatte den gamle bua med en ny. Den nye bua er av 3-toms plank og vil bli kledd i samme panel som setra. Den gamle bua erstattet et eldre kokhus.

Saksbehandler går derfor ut ifra at den nye bua skal være kokhus.

Dovre fjell nasjonalparkstyre sendte søknaden fra Jon Nørstebø på høring til kulturminnemyndighetene i Oppland fylkeskommune 22.10.2019, og Oppland fylkeskommune uttalte i brev 06.12.2019 følgende:

Teigen ligger i Fokstugu landskapsvernområde, som bl.a. har som formål å «ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart» (§ 2 i verneforskriften). Det er flere SEFRAC-registrerte bygninger på denne teigen, men dette gjelder ikke bua som er planlagt revet.

Det planlagte tiltaket krever dispensasjon fra områdets vernebestemmelser, som må vurderes av nasjonalparkstyret. I forbindelse med utforming av bygningen som er planlagt flyttet, bryter denne med byggeskikken på stedet, ettersom bygningen er flyttet fra en helt annen kontekst. Selv om det er planlagt å kle bygningen utvendig, vil den framstå som et fremmedelement blant seterbebyggelsen. Siden det ikke er aktiv seterdrift på denne setra, kan en heller ikke vurdere det som at bygningen vil være med på å komplettere setermiljøet. Slik sett vil tiltaket bryte med deler av formålet med landskapsvernområdet.

Kulturarvenheten har vurdert søknaden, og vil fraråde å gi dispensasjon for dette tiltaket.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fokstugu landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Jf. verneforskriften § 2.

Et annet viktig formål med Fokstugu landskapsvernområde er også å ivareta sammenhengen mellom de store fjellområdene og høgfjellsøkosystemene på Dovrefjell og i Rondane. Det er bl.a. viktig å ta vare på et tidligere mye brukt og framtidig mulig trekkområde for villrein mellom Dovrefjell og Rondane.

Fokstugu landskapsvernområde er vernet mot stort sett alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, og inngrep som bl.a. oppføring av bygninger er vanligvis ikke tillatt, jf. § 3, pkt. 1.1.

Dovre fjell nasjonalparkstyre har hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til oppføring av nye bygninger til landbruksvirksomhet og som ikke er i strid med verneformålet, jf. § 3, pkt. 1.3 c. Siden seterhusene på setra brukes til fritidsformål, må søknaden derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriftene, jf. § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014, inneholder retningslinjer som er relevant for vurderingen om det kan gis dispensasjon (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilråene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering.

Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ, omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, som for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private hytter.

Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle / særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell (s. 46-47) går det fram at Gardsenden ligger i en såkalt brukssone (sone 05-N), og at brukssonene er områder hvor hensynet til verneverdiene tilsier en videreutvikling av landbrukstilknyttede næringer inklusive småskala reiseliv.

I forvaltningsplanen er det (s. 46) retningslinjer for nybygg for landbruksnæring i brukssonene i landskapsvernområdene:

Nødvendig nybygg for landbruksnæring i landskapsvernområdene, vil normalt bli tillatt om ikke spesielle hensyn til verneformålet tilsier noe annet. Det forutsettes at:

- nybygg skjer i tilknytning til eksisterende seterbebyggelse / setervoller.
- nybygg tilpasses eksisterende byggeskikk på stedet i form, farge, materialvalg og størrelse.

- nødvendige nybygg kan vurderes tillatt dersom dette kan støtte opp under bevaringen av en aktiv seterdrift, og være med å komplettere et setermiljø.

I kapitlet om bygninger i forvaltningsplanen går det (s. 89) bl.a. fram at det er et mål å holde omfanget av byggevirksomhet i verneområdene på et lavt nivå. I tillegg går det (s. 89) bl.a. fram følgende om nye bygninger:

I landskaps- og biotopvernområdene kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til ulike tiltak i forbindelse med landbruksvirksomhet. Dette åpner for oppføring av nye bygninger til landbruksvirksomhet slik som driftsbygninger, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Seterbygninger er å regne som driftsbygninger i landbruket.

I retningslinjene for bygninger i landskapsvernområdene og biotopvernområdene (s. 90) står det bl.a.:

For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:

- Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.
- Det skal gjennomføres en strengere dispensasjonspraksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene.

I forvaltningsplanen er det ikke gitt retningslinjer for nye bygninger på setrer som blir brukt til fritidsformål.

I retningslinjene i forvaltningsplanen for bygninger i verneområdene (s. 90), går det bl.a. også fram:

Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Tilleggsopplysninger

Saksbehandler har vært ansatt og arbeidet sammen med Jon Nørstebø i Lesja fjellstyre i 1992-1997 og 1999-2011. På grunnlag av sakens karakter og begrensede omfang, oppfatter saksbehandler seg ikke for å være inhabil, jf. forvaltningsloven § 8.

Vurderinger

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Gardsenden er et av seterlandskapene med seterbebyggelse og setervoller / seterkveer som det er et formål å ta vare på i Fokstugu landskapsvernområde.

Ei seter som har nødvendige seterhus som er i orden og godt vedlikeholdt, bidrar til å ta vare på seterbebyggelsen og seterlandskapet.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell regnes seterbygninger som driftsbygninger i landbruket, og ei seter med nødvendige seterhus som er i orden, vil vanligvis ha potensiale til å bli tatt i bruk som seter igjen. Det kan komme andre tider som gjør at det kan bli større behov for å bruke setrene igjen.

Tidligere var det vanlig å flytte bygninger fra gården eller bygda til setra. En bygning som flyttes til setra, og som f.eks. kles utvendig med samme panel som et annet hus på setra, kan derfor bli nokså likt det som er lokal byggeskikk, og trenger ikke bli et fremmedelement blant seterbebyggelsen.

Det er ikke nødvendig at det er aktiv seterdrift på ei seter for at en ny bygning skal være med på å komplettere setermiljøet. I mange tilfeller kan det være riktig og viktig å sette opp et nytt hus på ei seter for å ta vare på setra og ta vare på mulighetene og potensialet til å ta i bruk setra som seter igjen.

Den lille og dårlige bua som Jon Nørstebø søker om å skifte ut på setra, ble tidligere brukt som bomvokterbu på setervegen til Grønsetrene og Gardsenden, og kan sannsynligvis ikke ses på som et kulturminne som hører til seterlandskapet på Gardsenden. Den gamle bua er heller ikke et godt eksempel på lokal byggeskikk.

Den gamle bua erstattet et eldre kokhus, og den «nye» bua (campinghytta) kan også brukes som kokhus hvis det blir behov for det. Det må da settes inn ovn og pipe i bua.

Formen og størrelsen på «nye» bua gjør at den, når den har blitt kledd utvendig i samme panel som seterhuset, og malt eller beisa i ca. samme farge, vil den sannsynligvis passe bedre inn på setertunet og i seterlandskapet på Gardsenden, enn den lille og dårlige bua.

Et relevant spørsmål er om plattingen foran ytterdøra på den «nye» bua bør kles inn, slik at tak-utstikkene blir like lange på begge endene av bua.

Det er forholdsvis mange hus på setrene på Gardsenden. Å skifte ut den gamle bua på ca. 8 m² med ei større og nyere bu på 15 m² som kles utvendig med samme panel som seterhuset og males eller beises i ca. samme farge, vil medføre en forholdsvis liten endring i seterlandskapet og i forhold til nåværende arealbruk på Gardsenden og i Fokstugu landskapsvernområde. Denne endringen er sannsynligvis ikke i strid med verneformålet for landskapsvernområdet, og vil påvirke verneverdiene forholdsvis lite.

Tomta der den «nye» og større bua skal stå, bør ikke planeres eller tilføres masser for å heve tomta eller gjøre tomta mer egnet for bygging, f.eks. på støpt såle. Den nye bua bør settes på punkt (f.eks. murt av stein), pilarer eller på grunnmur / ringmur / steinmur (med lufting) på tomta, slik at det opprinnelige, naturlige terrenget bevares mest mulig. Punktene, pilarene eller grunnmuren / murkrona bør ikke være høyere enn nødvendig.

Når den «nye» bua skal kles utvendig, og/eller hvis vinduene skal flyttes ut eller byttes, bør det gjøres i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området. Den nye bua vil da sannsynligvis framstå mer i samsvar med lokal byggeskikk enn den gamle bua. Det bør også vurderes å legge et annet tak på shingel-taket på den «nye» bua som passer bedre inn i setermiljøet.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Å skifte ut den lille og dårlige bua på ca. 8 m² med ei større og nyere bu på 15 m² som kles utvendig med samme panel som seterhuset på setra til Jon Nørstebø på Gardsenden i Fokstugu landskapsvernområde, vil sannsynligvis berøre naturmangfoldet, bl.a. seterlandskapet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis små, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Dispensasjon til å skifte ut den lille og dårlige bua på ca. 8 m² med ei større og nyere bu på 15 m² vil sannsynligvis ikke føre til noen økning i ferdselen i området, og vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter utskifting av den lille og dårlige bua med ei nyere og større bu, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler går også ut ifra at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder når den lille og dårlige bua skal skiftes ut med den nyere og større bua, jf. § 12.

Vurderingen i forhold til verneformålet og prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, tilsier at effekten av det planlagte tiltaket, vil bli forholdsvis liten.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Dovre kommune
- Joramo Bygdeallmenning
- Jon Nørstebø, Lesja

Arkivsaksnummer: 2019/20863-2

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	12/2020	18.03.2020

Forslag fra Miljødirektoratet til miljøkvalitetsnorm for villrein

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre er orientert om Miljødirektoratets forslag til kvalitetsnorm for villrein, kvalitetsnormens betydning for forvaltningen, og mulige svakheter ved kvalitetsnormen.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter

02.12.2019: Brev fra Miljødirektoratet med vedlegg – Høring – Kvalitetsnorm for villrein.

Saksopplysninger

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet i brev 02.12.2019 sendt forslag til kvalitetsnorm for villrein på høring. Høringsfrist for nasjonalparkstyre som forvalter verneområder med villrein, er utsatt fra 02.03. til 23.03.2020.

Bakgrunn – problemstilling

Norge og Russland er de eneste landene med bestander av opprinnelig europeisk vill fjellrein. Russland har bare noen små bestander, og villrein er derfor en art som Norge har internasjonalt ansvar for å ta vare på.

De norske bestandene av villrein er ca. 30 000-35 000 dyr (om vinteren) som lever i 24 forskjellige villreinområder.

Villreinen trenger store sammenhengende fjellområder til å vandre på for å finne mat gjennom hele året. Den har en tilpasning til veldig vekslende beiteforhold gjennom året og en ekstensiv arealbruk. Villreinen har mange utfordringer, og er en krevende art å forvalte. Om vinteren beiter villreinen lav som vokser seint og er sårbar for overbeiting. Vandringene mellom ulike beiteområder gjennom året skjer i et fjellandskap der tilgjengelig areal har blitt mindre og mer oppdelt på grunn av menneskelige inngrep og forstyrrelser. Viktige

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

vandringsveier mellom beiter og bruken av beiter blir påvirket eller hindret av forstyrrelser og menneskelige inngrep, som kraftutbygging, bygging av hytter, veier og jernbane, og ferdsel i fjellet.

Forvaltningen av villreinen har derfor hovedsakelig handlet om a) å balansere bestandene i forhold til tilgjengelig beitegrunnlag gjennom bestandsforvaltning og jakt, og b) å sikre villreinen leveområder i konkurranse med inngrep og ferdsel gjennom arealforvaltning.

I mange villreinområder har en manglende helhetlig arealforvaltning medført en «bit for bit»-utbygging som sakte, men sikkert bidrar til å ødelegge leveområdene til villreinen.

Det overordnede målet for forvaltning av villreinen i Norge, er å sikre at arten og de 24 bestandene og villreinområdene forvaltes på en slik måte bestandene er levedyktige i økologisk fungerende leveområder (naturmangfoldloven § 5).

Selv om den norske villreinbestanden regnes som livskraftig samlet sett, møter villreinen i Norge likevel mange utfordringer som på sikt kan true artens overlevelse. I framtiden kan villreinen bli påvirket av nye energi-, nærings- og infrastrukturtiltak, nye rekreasjonstrender i bruk av fjellområdene, og utbrudd av sykdommer. I tillegg står vi ovenfor nye utfordringer som klimaendringer som kan endre villreinens levekår.

Flere av de store nasjonale villreinområdene består i dag allerede av to eller flere delbestander, og det er fare for ytterligere oppdeling av områdene i framtida. Den største trusselen mot villrein i Norge er derfor oppdeling og tap av leveområder.

Framover er det derfor viktig å ha god kunnskap om effekten av ulike inngrep og forstyrrelser. Da er det først nødvendig med et system som til enhver tid sier noe om tilstanden for villreinen i de enkelte villreinområdene, hvilke utfordringer villreinen har eller får i de enkelte områdene, og hvilke tiltak forvaltningen kan sette i gang for å bedre tilstanden. Selv om det er innhentet mye kunnskap om villrein de siste tiårene, mangler vi i dag fremdeles et slikt enhetlig system. Et slikt system er også viktig for at forvaltningen etter behov skal være i stand til å sette i gang tiltak som kan bedre leveforholdene for villreinen.

Hva er en kvalitetsnorm for naturmangfoldet?

I naturmangfoldloven § 13 går det bl.a. fram:

Kongen kan fastsette retningsgivende kvalitetsnormer for naturmangfoldet, bl.a. om forekomsten av en art eller utbredelsen eller økologisk tilstand av en naturtype. (...)

Blir en kvalitet fastsatt i en norm etter denne loven ikke nådd, eller det er fare for det, bør myndigheten etter denne lov i samråd med andre berørte myndigheter utarbeide en plan for hvordan kvaliteten likevel kan bli nådd. Planen kan bl.a. gå ut på å at det fastsettes nærmere forskrifter med hjemmel i denne eller andre lover.

Hittil er en slik kvalitetsnorm bare fastsatt for villaks.

En kvalitetsnorm setter krav til miljøtilstanden, gjerne i form av minstekrav. Normen er retningsgivende. I de tilfellene arten eller naturtypen det gjelder ikke når opp til de fastsatte kravene og tilstanden ikke er godkjent, skal relevante forvaltningsmyndigheter identifisere tiltak, og det forventes at det settes i gang tiltak for å bedre miljøtilstanden. Hvor realistisk det er å få gjennomført tilstrekkelig effektive avbøtende tiltak, vil kunne variere mellom ulike typer av påvirkning og økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser.

Formål og hensikt

Formålet og hensikten med en miljøkvalitetsnorm for villrein er bl.a.:

- Få et bedre kunnskapsgrunnlag.

- Gi kunnskap om statusen til villreinen og villreinområdene.
- Gi kunnskap om hvordan områdene kan forvaltes bærekraftig framover.
- Å bidra til at villrein og de ulike villreinområdene forvaltes på en slik måte at internasjonale forpliktelser overholdes.
- Å bidra til at nasjonale målsettinger om ivaretagelse av levedyktige bestander innenfor sine naturlige utbredelsesområder nås.
- Kvalitetsnormen skal være retningsgivende for myndighetenes forvaltning i alle saker som har betydning for villrein og skal gi myndighetene et best mulig grunnlag for forvaltningen av bestandene og leveområdene, og faktorene som påvirker disse.

Tidligere behandling i Stortinget, Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet

I forbindelse med behandling av Meld. St. 14 (2015-2016) – Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold, i Stortinget 23.05.2016, ble det fattet vedtak der Stortinget ba regjeringen utarbeide en kvalitetsnorm for villrein.

Klima- og miljødepartementet ga deretter Miljødirektoratet i oppdrag å utvikle et faggrunnlag og legge fram forslag til en kvalitetsnorm for villrein med hjemmel i naturmangfoldloven § 13.

Miljødirektoratet oppnevnte en bredt sammensatt og uavhengig ekspertgruppe for å utarbeide forslag til en kvalitetsnorm for villrein. Ekspertgruppa har bestått av 13 fagpersoner med et bredt kompetanseområde, og ble ledet av Norsk institutt for naturforskning (NINA). Ekspertgruppa har vurdert kunnskapsgrunnlaget for villrein generelt og for de 24 villreinområdene i Norge, og identifisert måleparametere for tilstand og påvirkningsfaktorer.

Ekspertgruppas rapport, NINA Rapport 1400 Miljøkvalitetsnorm for villrein – Forslag fra en ekspertgruppe, ble levert i desember 2017, og er et faggrunnlag med forslag til kvalitetsnorm for villrein. Miljødirektoratet har deretter på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet gitt sine vurderinger og tilrådning til gruppas arbeid, og fremmet forslag til kvalitetsnorm for villrein.

Forslaget til kvalitetsnorm fra Miljødirektoratet

Forslaget fra Miljødirektoratet til kvalitetsnorm for villrein bygger på faggrunnlaget og de faglige rådene fra ekspertgruppa i [NINA Rapport 1400](#). Med bakgrunn i rapporten har Miljødirektoratet utarbeidet et høringsnotat med forslag til kvalitetsnorm og et forslag til forskrift.

Kvalitetsnormen for villrein foreslår en norm for å beskrive tilstanden til villreinen i villreinområdene, hvilke påvirkningsfaktorer som er avgjørende og hva vi kan gjøre for å bedre leveforholdene til villreinen.

Miljødirektoratet foreslår at man bruker trafikklysfargene grønn, gul og rød til å opplyse om tilstanden til villreinen og leveområdene i de 24 villreinområdene. Grønn (god) og gul (middels) klassifisering gir godkjent, mens rød (dårlig) klassifisering angir ikke godkjent miljøtilstand og varsler behov for å sette i verk tiltak.

Miljødirektoratet foreslår å klassifisere de 24 villreinområdene etter normen hvert femte år, og vurdere om hvert villreinområde har grønn/god/godkjent, gul/middels/godkjent eller rød/dårlig/ikke godkjent kvalitet, og om det er behov for å sette i verk tiltak.

Skala for klassifisering

Figur fra rapporten.

Delnormer

For å måle kvaliteten på hvert villreinområde, og avgjøre om et område får grønn, gul eller rød farge, foreslår Miljødirektoratet at kvalitetsnormen bør bestå av tre delnormer:

- Bestandsforhold.
- Lavbeiter.
- Leveområde og menneskelig påvirkning.

Naturgitte og klimatiske forhold gir stor variasjon i beiteforholdene i villreinområdene, og tilstanden i villreinbestandene påvirkes av tilgangen på beite gjennom året som grunnlag for vekst, reproduksjon og overlevelse. Vanligvis er det en sammenheng mellom tilgangen på sommer- og høstbeiter og veksten og størrelsen på dyrene, mens tilgangen på beite om vinteren, begrenser antallet dyr og kalveproduksjonen.

Lavbeiter er viktig for overlevelse om vinteren, og tilgangen på lavbeiter om vinteren antas å være bestemmende for hvor mange villrein det kan være i et område. Men lav vokser sakte og kan være utsatt for overbeiting. Hvis lavbeitene overbeites, bør antall vinterdyr bli mindre og beitetrykket bli lavere, og det kan gå flere tiår før lavbeitene blir bra igjen.

Inngrep og forstyrrelser er store utfordringer for villreinen i flere villreinområder, og påvirker arealbruk, energibruk og tilgang til beiter for villreinen, som igjen påvirker vekst og størrelse på dyrene, produksjon av kalv og overlevelse.

Redusert arealbruk for villreinen på grunn av inngrep og forstyrrelser, fører i flere villreinområder til en valgt reduksjon i bestandsstørrelsen gjennom jakt for å redusere belastningen på tilgjengelig beite, opprettholde vekst og størrelse på dyrene, og opprettholde kalveproduksjon og overlevelse i den reduserte bestanden.

I forslaget til kvalitetsnorm går det bl.a. fram:

Infrastruktur og menneskelig aktivitet kan ha betydelige effekter på villreinens arealbruk, men det er ofte svært komplekse sammenhenger mellom ulike typer infrastruktur og ferdsel. Samvariasjon mellom alle disse påvirkningsfaktorene må også settes i sammenheng med naturforhold, ressurstilgang og dynamikken i villreinbestandene. I dag er det begrenset tilgang til data som kartfester ferdsel og menneskelig aktivitet på et detaljeringsnivå som er relevant i forhold til å forstå variasjoner i reinens arealbruk. Veger, stier og skiløyper er i stor grad kartfestet, men en vet lite om mengden og intensiteten av ferdsel i områder der det ikke er gjort spesielle registreringer av dette. Det er også mangel på kunnskap om direkte sammenhenger mellom forekomst av infrastruktur og forstyrrelseffekt på villrein. Dette gjør det utfordrende å fastsette generelle anbefalinger knyttet til bruk og forvaltning av de aktuelle arealene. Det er derfor valgt å ta utgangspunkt i villreinens

arealbruk og ikke menneskelig arealbruk når det er foreslått måleparametere for denne delen av kvalitetsnormen.

Måleparametere

For delnormene bestandsforhold, lavbeiter og menneskelig påvirkning på villreinens leveområder, er det foreslått måleparametere (se tabellen nedenfor). Disse beskriver viktige forhold knyttet til villreinens økologi og tilstanden i leveområdene.

Delnorm	Måleparameter
Bestandsforhold	Datokorrigert høstslaktevekt for simlekalv
	Antall eldre (≥ 3 år) bukker per voksen (≥ 1 år) simle
	Kalv per 100 simle og ungdyr
	Genetisk variasjon
	Helsestatus – forekomst av alvorlig meldepliktig sykdom
Lavbeiter	Lavbiomasse
Leveområde og menneskelig påvirkning	Funksjonell arealutnyttelse
	Funksjonelle trekkpassasjer

Miljødirektoratet foreslår følgende måleparametere og metoder for å måle delnormene bestandsforhold, lavbeiter og menneskelig påvirkning:

- Årlig overvåking av slaktevekt hos kalver, kjønns- og alderssammensetning og kalveproduksjon.
- Innsamling av genetiske prøver hvert 5. år.
- Kartlegging av forekomst av alvorlige meldepliktige sykdommer, som skrantesjuka (CWD).
- Årlig overvåking av lavbeitene gjennom satellittdata kombinert med bakkemålinger.
- Kartlegge villreinens tilgang til viktige funksjonsområder gjennom året, og i hvilken grad inngrep og menneskelig aktivitet hindrer bruk av slike områder.
- Kartlegge endret bruk av historisk viktige trekkpassasjer mellom funksjonsområder.

For bestandsforhold ser man mer konkret på høstslaktevekt for simlekalv, antall kalver pr. 100 simle og ungdyr, andel eldre (≥ 3 år) bukk pr. voksen simle, genetisk variasjon, og eventuell forekomst av alvorlig meldepliktig sykdom, som for eksempel skrantesjuka (CWD). På lavbeiter undersøker man tilgang på lavbiomasse. For leveområde og menneskelig påvirkning vurderer man funksjonell arealutnyttelse og funksjonelle trekkpassasjer.

Høstslaktevekt for simlekalv gir et godt mål på beitenes kvalitet og bestandens tilstand. Dette har sammenheng med at det er kalvene som i størst grad påvirkes av variasjon i miljøforhold, og fordi vektene på kalvene også reflekterer tilgangen på beiter og vektene på simlene. Høy kalvevekt om høsten øker overlevelse gjennom den første vinteren og øker sjansen for at simlene får sin første kalv som toåring.

Slaktevekter samles inn allerede rutinemessig i jakta i en del av villreinområdene, og bør inngå som standard datainnsamling i alle områdene. Siden kalvene vokser utover i jakttida, og bukkekalver er tyngre enn simlekalver, foreslås det å bruke 4. september som standard dato (vektene dato-korrigeres) og simlekalver som standard kjønn og følgende tilstandskategorier for høstslaktevekter for kalv:

Dårlig	Middels	God
< 15 kg	15 – 18 kg	> 18 kg

Antall kalver pr. 100 simler og ungdyr kan påvirkes av både tilgangen på beiter, rovdyr og sykdom. Kalvetellinger gjennomføres vanligvis ved hjelp av bilder tatt fra fly eller helikopter

om sommeren. Et problem med kalvetellinger på villrein, er at dataene er kalv pr. simle og ungdyr fordi det ikke er mulig å skille ungdyr fra de voksne simlene på bilder tatt fra lufta. Det foreslås følgende tilstandskategorier for antall kalv pr. 100 simle og ungdyr (SU):

Dårlig	Middels	God
< 35	35 – 50	> 50

Andel eldre bukk (≥ 3 år) pr. voksen simle (≥ 1 år). Forholdet mellom antall simler og bukker har direkte betydning for vekstpotensialet i en bestand. Jo større andel simler, dess større tilvekst i form av fødte kalver, men fravær av store bukker kan forsinke brunsten og dermed påfølgende kalving. Bukkene har en mer ekstensiv arealbruk enn simlene, og høy bukkeandel fører til en bedre utnyttelse av leveområdene. Registreringen gjennomføres vanligvis som strukturtellinger av flokker fra bakken med teleskop i brunstperioden om høsten fordi da er vanligvis alle kjønns- og aldersgrupper tilstede i flokkene. Det foreslås følgende tilstandskategorier for andelen eldre bukk (≥ 3 år) per voksen simle (≥ 1 år):

Dårlig	Middels	God
< 0,20	0,20 – 0,35	> 0,35

Reinen i de norske villreinområdene har ulik opprinnelse, og varierer både når det gjelder innblanding av tamrein og genetisk variasjon. Genetisk variasjon er viktig for å opprettholde levedyktige villreinstammer med tilstrekkelig evne til å tilpasse seg varierende miljøbetingelser på lengre sikt. Det går ikke nærmere inn på hvordan genetisk variasjon måles og analyseres.

Tilstedeværelse av alvorlig meldepliktig sykdom kan ha store konsekvenser for villreinen, eller gi alvorlig sykdom hos andre viltarter eller mennesker. Det kan også medføre at folkehelse- eller dyrehelsemyndigheter griper inn med føringer eller pålegg som overstyrer den vanlige forvaltningen av bestandene.

Det er store forskjeller mellom villreinområdene når det gjelder tilgang på lavbeiter, og tilstanden på lavbeitene har stor betydning for beitegrunnlaget for reinen i de forskjellige områdene om vinteren. Det er derfor viktig å passe på at lavbeitene ikke overbeites og at en unngår unødvendig beiteslitasje.

Det vil oppstå naturlige forskjeller på beiting på lavbeitene som følge av variasjon i reinens bruk av vinterbeitene over flere år, og som følge av klimatiske forhold som f.eks. snødybde og nedising, som påvirker tilgang til beitene. I tillegg vil naturlige hindringer eller inngrep og forstyrrelser, bidra til at beitetrykket vil variere innen et område. Det foreslås derfor at klassifiseringen baseres på tilstanden i 60 % av vinterbeitearealet. Kartleggingen og målingen av lavbeitene (g/m²) skjer via bakkemålinger og satellittdata, og det går ikke nærmere inn på hvordan dette utføres.

Et villreinområde som fungerer godt økologisk, har god tilgang til funksjonsområder som sommerbeite, vinterbeiter og kalvingsområder, og gode trekkpassasjer mellom funksjonsområdene. Begrepet funksjonell arealutnyttelse dreier seg om at arealene som villreinen bruker gjennom året fyller ulike økologiske funksjoner og at reinen har tilgang til disse.

Fokusområder omfatter områder hvor det er påvist utfordringer knyttet til arealinngrep og menneskelig påvirkning, og der det kan være behov for avbøtende tiltak for å bedre situasjonen. Avgrensningen av fokusområder bygger på en helhetlig vurdering av landskap / topografi, områdets opprinnelige funksjon for villreinen og den påvirkningen som en finner i området.

Måleparameteren funksjonell arealutnyttelse beskriver i hvor stor grad villreinen har tilgang til viktige funksjonsområder gjennom året. To forhold blir vurdert: grad av arealunnavvikelse og samlet omfang av arealunnavvikelse.

Grad av arealunnnvikelse er arealunnnvikelse i det enkelte fokusområde siste 10 år, sammenlignet med forventningen basert på siste 50 år. For de fokusområdene som har vesentlig grad av arealunnnvikelse (dårlig eller middels), vurderes hvor store arealene på fokusområdene med redusert bruk, er i forhold til det totale arealet på den aktuelle typen funksjonsområde, sommerbeite, vinterbeite eller kalvingsområde.

Begrepet funksjonelle trekkpassasjer betyr at villreinen har mulighet til å trekke mellom de ulike funksjonsområdene i villreinområdet. Det er de viktigste trekkpassasjene innenfor villreinområdet som vurderes. Klassifiseringen av funksjonelle trekkpassasjer er basert på vurdering av endret bruk (redusert krysningsfrekvens eller økt krysningshastighet) av viktige trekkpassasjer mellom funksjonsområder. To forhold blir vurdert: grad av redusert trekk og endringer i villreinens arealbruk som følge av redusert trekk.

Grad av trekk beregnes ved å sammenligne reinens bruk av trekkpassasjer siste 10 år med forventningen basert på siste 50 år. For de trekkpassasjene som har redusert trekk ut over normal variasjon, vurderes deretter om omfanget av endringene er lite, middels eller stort, sammenlignet med det totale arealet av funksjonsområder for sommerbeite, vinterbeite og kalvingsområde. Vurderingen må også ta i betraktning om det finnes alternative trekkpassasjer,

Klassifisering av hvert enkelt villreinområde bygger på en samlet vurdering av funksjonell arealutnyttelse og funksjonelle trekkpassasjer. Klassifiseringen forutsetter at man har god kunnskap om villreinens arealbruk og trekk.

I de tilfellene det er for lite kunnskap vil delnormen leveområde og menneskelig påvirkning, bli klassifisert som «grå», og ikke telle med i helhetsvurderingen av området etter kvalitetsnormens standard klassifiseringssystem.

Innsamling av data

Flere av de nødvendige dataene har blitt samlet inn fra seks villreinområder i mange år gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet for hjortevilt, men det er behov for å utvide denne overvåkingen til alle 24 villreinområdene.

Miljødirektoratet foreslår at bl.a. datainnsamling og kartlegging m.m. kan utføres av NINA, NMBU, Veterinærinstituttet, Norsk villreinsenter og f.eks. fjelloppsyn.

For måleparameterne for delnormene bestandsforhold, lavbeiter, og leveområder og menneskelig påvirkning, er det foreslått grenseverdier for god, middels og dårlig kvalitet.

Vurdering av måleparametere og delnormer, og klassifisering av villreinområder

Hver delnorm gis en helhetsvurdering. Når delnormen består av flere måleparametere, vektet måleparameterne likt, og måleparameteren med den dårligste klassifiseringen bestemmer delnormens endelige tilstandsklassifisering.

Den samlede klassifiseringen for hvert villreinområde, dvs. helhetsvurderingen av villreinområdet, avgjøres av den delnormen som skårer dårligst på skalaen, god, middels, dårlig. I tilfeller hvor manglende data gjør at enkelte delnormer ikke kan klassifiseres, påvirker ikke dette helhetsvurderingen. I de tilfellene det mangler kunnskap, grå fargekode, vil dette være et viktig signal om å innhente nødvendig kunnskap til neste klassifisering.

Miljødirektoratet har vurdert at det vil være behov for ei nasjonal ekspertgruppe med særskilt kompetanse på villrein og arealbruk som kan forestå selve klassifiseringene, og mener det er mulig å gjennomføre første klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene i 2021. Ekspertgruppa skal pekes ut av Klima- og miljødepartementet.

Miljødirektoratet foreslår at målet for hvert enkelt villreinområde er at minimum middels kvalitet skal opprettholdes eller nås snarest mulig, men at dette vil avhenge av hvilken påvirkning det er snakk om.

For villreinområder som oppnår middels kvalitet skal en vurdere om tiltak er nødvendig, og sikre god datainnsamling.

Påvirkningsanalyser og tiltaksplaner

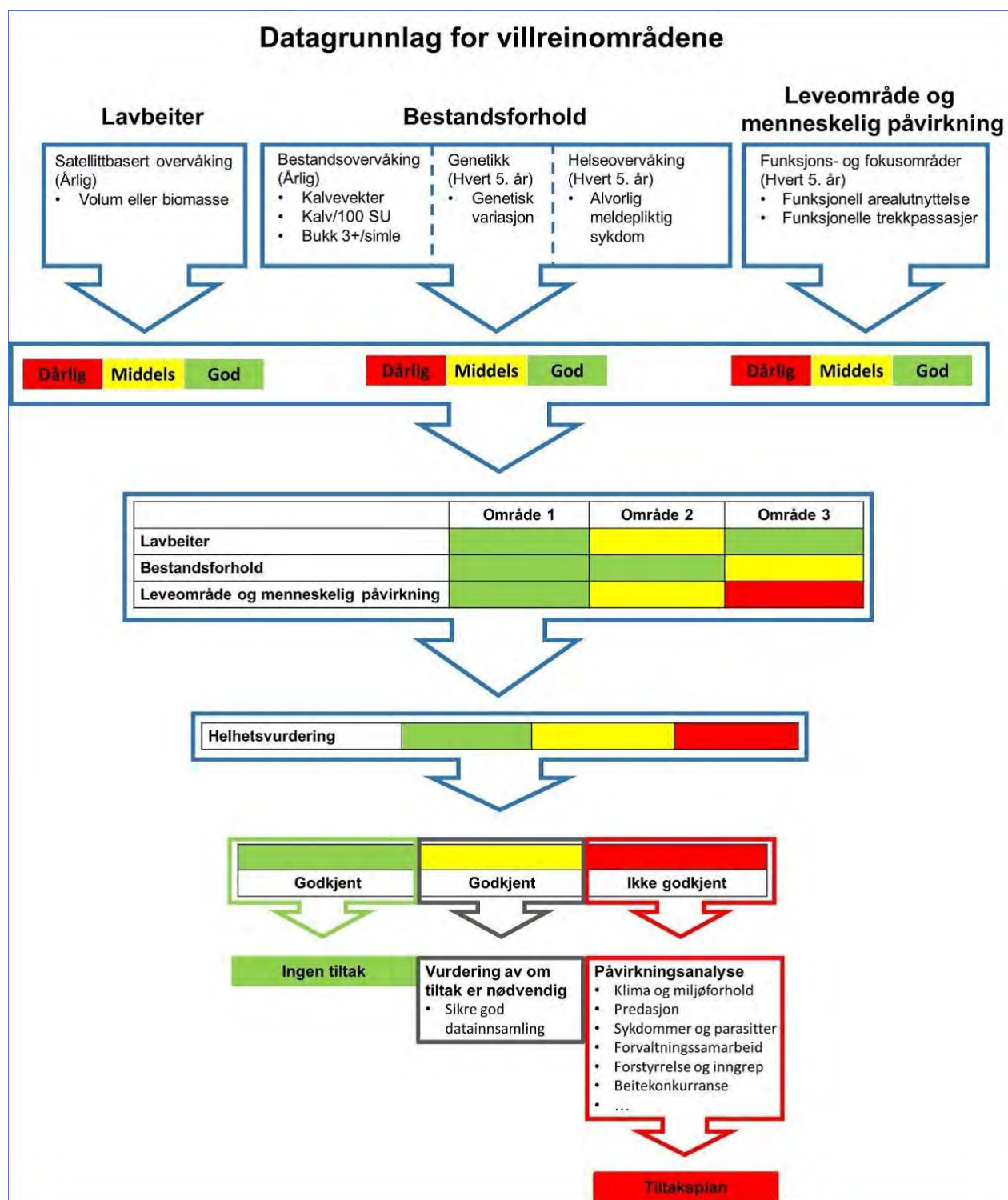
For villreinområder som blir klassifisert til dårlig tilstand etter kvalitetsnormen, foreslår Miljødirektoratet at det gjennomføres en analyse av ulike påvirkningsfaktorer for å klarlegge årsakene til den dårlige tilstanden. Miljødirektoratet skal ha ansvaret for at det blir utarbeidet en påvirkningsanalyse som skal ta sikte på å forklare hvorfor et villreinområde ikke oppnår god eller middels tilstand.

Når påvirkningsanalyser er gjennomført, er det foreslått at Klima- og miljødepartementet bør utarbeide en tiltaksplan, eller at Klima- og miljødepartementet gir oppdrag til Miljødirektoratet å forestå utarbeiding av forslag til en tiltaksplan.

Det skal utarbeides tiltaksplan(er) med sikte på at kvalitetsmålet likevel kan nås i det / de aktuelle området / -ene, og slik at en får kontroll på samlet belastning. Slike planer må ta hensyn til annen eksisterende virksomhet i området, og det følger av naturmangfoldloven at slike tiltaksplaner bør utarbeides i samråd med andre berørte sektormyndigheter.

Aktuelle tiltak i en tiltaksplan vil variere mellom de ulike villreinområdene. Slike tiltak kan ifølge Miljødirektoratet blant annet være flytting og/eller fjerning av anlegg, hytter, stier / turløyper og veger, omgjøring av tillatelser og dispensasjoner i villreinområder som har negativ påvirkning på bestanden, og planer for redusert nybygging / aktivitet med negativ påvirkning nær villreinområdet.

Målet med tiltaksplaner er å redusere de negative påvirkningene slik at områdene kan klassifiseres opp til middels eller god tilstand.

Figur: Illustrasjon av hvordan en kvalitetsnorm for villrein er tenkt operasjonalisert.

Kvalitetsnormens betydning for forvaltningen

Kvalitetsnormen for villrein er et system og en standard for innhenting og vurdering av kunnskap om bestandsforhold, lavbeiter, og leveområder og menneskelig påvirkning i alle 24 villreinområdene i Norge, og vil danne grunnlag for en mer systematisk, enhetlig og målrettet forvaltning av de norske villreinbestandene og villreinområdene.

Gjennomføring av kvalitetsnormen for villrein vil innebære at samtlige villreinområder vil få et styrket kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for forvaltningen.

Kvalitetsnormen er godt egnet til å si noe om tilstanden til villreinen, hvilke utfordringer villreinen møter i de enkelte områdene og hvilke tiltak forvaltningen kan sette i gang for å bedre tilstanden.

Ved å følge standardene fastsatt i kvalitetsnormen vil forvaltningen av alle de 24 villreinområdene skje på et enhetlig kunnskapsgrunnlag og felles prinsipper. Det vil bl.a. bidra til redusert usikkerhet og økt kvalitet på beslutninger som påvirker villreinbestandene og leveområdene til villreinen positivt eller negativt.

Klassifisering etter kvalitetsnormen vil gi også et godt uttrykk for den samlede belastningen på villreinområdene, og vil være et godt grunnlag for å følge opp med påvirkningsanalyser og tiltaksplaner som kan forbedre miljøtilstanden.

Kvalitetsnormen vil også bidra at forvaltningen raskere kan fange opp endringer i tilstanden i de enkelte villreinbestandene, og at de kan ta hensyn til samlet belastning.

Kvalitetsnormen vil også være et viktig verktøy for å følge opp og vurdere virkningen av de regionale planene for de ti nasjonale villreinområdene som ble fastsatt i perioden 2011-2017, bl.a. vurdere om retningslinjene og handlingsprogrammene i de regionale planene fungerer etter hensikten, og bidra til å prioritere tiltak i handlingsprogrammene i de regionale planene.

Kvalitetsnormen for villrein vil på mange måter være et godt supplement til de regionale planene for de nasjonale villreinområdene.

Kvalitetsnormen og kvalitetsmålene er bare retningsgivende for forvaltningen. Det vil si at kvalitetsnormen og kvalitetsmålene i seg selv ikke endrer muligheten for forskjellige forvaltningsorganer til å fatte beslutninger innenfor rammene av eget regelverk, selv om enkeltvedtak vil kunne medføre at kvaliteten i et villreinområde forverres.

Klima- og miljødepartementet kan også i samråd med andre berørte departementer beslutte at minimumsmålet kan fravikes eller nedjusteres for et villreinområde, når andre viktige samfunnsinteresser veier tyngre enn hensynet til villreinen. Hensynet til villreinen skal veie særlig tungt i fastsatte nasjonale villreinområder.

Det er imidlertid viktig at kunnskapen som følger av kvalitetsnormen er en del av kunnskapsgrunnlaget når forskjellige forvaltningsorganer fatter beslutninger.

Klassifisering som dårlig kvalitet etter delnormen leveområde og menneskelig påvirkning i et villreinområde, gir også grunnlag for at Kongen kan fastsette statlig planretningslinje etter plan og bygningsloven (pbl) § 6-2.

Samlet sett mener Miljødirektoratet at kvalitetsnormen og kvalitetsmålene vil bidra til at villreinbestandene og villreinområdene kan forvaltes på en slik måte at vi oppfyller internasjonale forpliktelser, og oppnår nasjonale mål om å ta vare på villreinen i levedyktige bestander i de 24 villreinområdene i Norge.

Mulige svakheter ved kvalitetsnormen

Bestandsstørrelsen er ikke med som måleparameter eller indikator i miljøkvalitetsnormen, og kvalitetsnormen legger ikke opp til biologiske vurderinger av forsvarlige bestandsstørrelser i villreinområdene.

Når det gjelder høstslaktevekt for simlekalv, blir vekta sannsynligvis også påvirket av om det har vært tidlig eller sein vår og snø- og beiteforholdene ut over våren og sommeren.

Det er uklart om gjennomføring av kvalitetsnormen over flere år, vil registrere endringer i lavbeitene som følge av klimaendringer. Det kan tenkes at lavdekket kan bli tykkere (flere g/m²) på grunn av økt nedbør, og at dette registreres som positiv utvikling, samtidig som det

totale arealet med lavbeiter kan bli mindre fordi det vokser annen vegetasjon inn fra kantene, eller fordi det er mer snø om vinteren.

Når det gjelder delnormen leveområde og menneskelig påvirkning, kan det være vanskelig å måle og vurdere funksjonell arealutnyttelse, dvs. grad av arealunnnvikelse og samlet omfang av arealunnnvikelse. Det kan også være vanskelig å måle og vurdere funksjonelle trekkpassasjer, dvs. kryssings-frekvens, kryssings-hastighet, grad av redusert trekk, normal variasjon og omfang av endringer.

Det kan også være vanskelig å fastsette arealet på forskjellige fokusområder og funksjonsområder, når en skal finne ut hvor mye arealene på fokusområdene med redusert bruk, utgjør i forhold til det totale arealet på den aktuelle typen funksjonsområde, sommerbeite, vinterbeite eller kalvingsområde.

Det er også mulig at det kan være en fordel å dele inn funksjonsområdene i vårbeiter, sommerbeiter, høstbeiter, vinterbeiter og kalvingsområder.

Villreinens arealbruk påvirkes også av bestandsstørrelse og snøforholdene.

Villreinjakta er en nødvendig del av forvaltningen av villreinbestandene for å unngå at bestandene blir for store i forhold til beitegrunnlaget. I tillegg har jakta stor negativ påvirkning på villreinens muligheter til å utnytte viktige sensommer- og høstbeiter i den tiden jakta foregår. Villreinjakta kan også påvirke villreinen til å bruke trekkpassasjer som den vanligvis ikke bruker.

Villreinjakta er i prinsippet en del av den menneskelige påvirkningen på villreinen, og et relevant spørsmål blir derfor om jakta skal regnes med som uheldig påvirkning på villreinen på samme måte som annen uheldig ferdsel, som f.eks. ferdsel på turiststier.

Når det gjelder delnormen leveområde og menneskelig påvirkning og måleparameterne funksjonell arealutnyttelse og funksjonelle trekkpassasjer, vil kvalitetsnormen / klassifiseringen bygge på (erfaringsbasert) kunnskap og opplysninger om villreinens arealbruk i utvalgte fokusområder de siste 50 årene, når endringer i villreinens arealbruk skal vurderes.

Det kan være knyttet stor usikkerhet til kunnskap og opplysninger om villreinens arealutnyttelse og trekkpassasjer så lang tilbake som 50 år siden.

For villreinområder der det ikke er mulig å få sikker kunnskap om villreinens arealbruk de siste 50 årene, vil delnormen leveområde og menneskelig påvirkning og måleparameterne funksjonell arealutnyttelse og funksjonelle trekkpassasjer, bli utelatt (dvs. få grå farge), og ikke telle med i helhetsvurderingen av villreinområdet etter kvalitetsnormens standard klassifiseringssystem.

Når den største trusselen mot villrein i Norge er oppdeling og tap av leveområder, er det uheldig at det lages en norm som ikke måler endringer i villreinens arealbruk i de villreinområdene der det ikke er mulig å få sikker kunnskap om villreinens arealbruk de siste 50 årene.

Det er en svakhet ved miljøkvalitetsnormen at det ikke er laget en måleparameter for delnormen leveområde og menneskelig påvirkning, som kan fastsette tilstanden for denne delnormen i alle villreinområdene.

Et mål om minimum middels tilstand, kan åpne for argumenter og vurderinger om at et villreinområde som er klassifisert til god tilstand, kan tåle nye negative inngrep slik at tilstanden kan senkes til middels. Det bør derfor være et mål at de nasjonale villreinområdene, spesielt villreinområdene med genetisk opprinnelig villrein, oppnår eller opprettholder god tilstand.

Miljødirektoratet har foreslått å klassifisere de 24 villreinområdene etter normen hvert femte år, og vurdere om hvert villreinområde har god, middels eller dårlig kvalitet, og om det er behov for å sette i verk tiltak.

Det vil da ta fem år å komme fram til om et villreinområde har dårlig kvalitet eller har endret klassifisering til dårlig kvalitet. Det kan i tillegg ta lang tid å utarbeide påvirkningsanalyser og tiltaksplaner. Og det kan ta enda lengre tid bevilge midler og gjennomføre tiltak. En står da hele tiden i fare for å være på etterskudd med å rette opp en uheldig utvikling.

Tiltak for å følge opp en dårlig tilstand må også ta utgangspunkt i eksisterende lovgivning for offentlige beslutninger, bl.a. viltloven, naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven.

Innen bestandsforvaltningen er det realistisk å gjennomføre tiltak som kan føre til forbedringer i tilstanden i bestanden.

For arealinngrep og menneskelig ferdsel er det ofte ikke realistisk å gjennomføre avbøtende eller restaurerende tiltak. Slike tiltak kan ta lang tid. Det kan være manglende politisk vilje eller mangel på juridiske hjemler til å gjennomføre tiltak hos den aktuelle forvaltningsmyndigheten. Andre samfunnsoppgaver kan bli prioritert, og avbøtende tiltak eller restaurering kan være kostbart, som f.eks. innløsning av hyttetomter.

En uheldig utvikling i arealbruken i et villreinområde kan derfor være vanskelig å reversere både politisk, juridisk og økonomisk.

Siden det kan ta lang tid å utarbeide påvirkningsanalyser og tiltaksplaner, vil det også ta lang tid før analysene og tiltaksplanene kan tas med i beslutningsgrunnlaget i forbindelse med utarbeiding og revisjon av andre offentlige planer, og i forbindelse med behandling av søknader om tillatelser og dispensasjoner etter forskjellige lover og forskrifter som berører villreinområdene.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Kopi til

- Miljødirektoratet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø